

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation
of Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation
of Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

Urząd Statystyczny w Szczecinie Statistical Office in Szczecin

Szczecin 2018

Opracowanie merytoryczne:

Content-related works:

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

Pod kierunkiem:

Supervised by:

Magdaleny Wegner

Zespół autorski:

Editorial team:

Jolanta Janik, Krzysztof Juszcak, Marzena Kamińska, Mariola Kaszubowska, Artur Kwit, Iwona Majewska

Prace redakcyjne:

Editorial work:

Zachodniopomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Skład komputerowy i opracowanie graficzne:

Typesetting and graphics:

Zachodniopomorski Ośrodek Badań Regionalnych

ISSN 2084-705X

Publikacja dostępna na:

Publication available on:

<http://szczecin.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing the Statistics Poland data — please indicate the source.

ZAKŁAD WYDAWNICTW STATYSTYCZNYCH, 00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Szczecinie przekazuje Państwu siódmą edycję publikacji Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego w 2017 r., przygotowaną przez zespół pracowników Zachodniopomorskiego Ośrodka Badań Regionalnych.

Opracowanie prezentuje zjawiska ważne dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, między innymi z zakresu demografii, rynku pracy, rolnictwa, przemysłu, wyników finansowych i nakładów inwestycyjnych oraz gospodarki morskiej. Wybrane informacje przedstawione są na tle kraju, w odniesieniu do innych województw, a także w ujęciu retrospektywnym.

Publikacja oprócz tablic statystycznych i opisu analitycznego zawiera także graficzną formę prezentacji danych, co obrazuje ich zmienność przestrzenną i czasową.

Podstawowym celem, jaki przyświecał autorom niniejszego opracowania było dostarczenie rzetelnej i obiektywnej informacji statystycznej. Wyrażamy nadzieję, że Raport będzie cennym źródłem wiedzy o naszym województwie oraz pozwoli na sprawną ocenę jego sytuacji społecznej i gospodarczej.

Zapraszamy również do kontaktów z Zachodniopomorskim Ośrodkiem Badań Regionalnych, do którego zadań należy zapewnienie wszystkim zainteresowanym dostępu do danych statystycznych charakteryzujących obszar naszego województwa.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Szczecinie

Magdalena Wegner

Szczecin, maj 2018 r.

Foreword

The Statistical Office in Szczecin presents the seventh edition of "Report on the socio-economic situation of Zachodniopomorskie Voivodship in 2017" prepared by the West Pomeranian Centre for Regional Surveys staff.

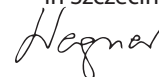
The report presents important phenomena relevant to the socio-economic development of the region in such areas as: demography, labour market, agriculture, industry, financial results, investment outlays and maritime economy. Selected data are presented against the background of the country and other voivodships also in retrospective view.

The publication contains statistical tables, analytic description and graphic form of data presentation that illustrates data variability over space and time.

The main purpose of the authors was to provide reliable and objective statistical information. We hope, that the Report will constitute a valuable source of information about our voivodship and will allow to assess the socio-economic situation.

We would also like to encourage you to contact the West Pomeranian Centre for Regional Surveys which is responsible for disseminating statistical data characterising our voivodship.

Director
of the Statistical Office
in Szczecin

Magdalena Wegner, MSc.

Szczecin, May 2018

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
<i>Foreword</i>	4
Objaśnienia znaków umownych	6
<i>Symbols</i>	6
Synteza	8
<i>Executive summary</i>	10
Podział i powierzchnia województwa	12
<i>Divison and area of voivodship.</i>	12
Województwo na tle kraju	13
<i>Voivodship against the background of the country</i>	13
Województwo na tle pozostałych województw	14
<i>Voivodship against the background of other voivodships</i>	14
Ludność	17
<i>Population</i>	17
Rynek pracy	23
<i>Labour market</i>	23
Wynagrodzenia	39
<i>Wages and salaries.</i>	39
Świadczenia społeczne.	42
<i>Social benefits</i>	48
Ceny	46
<i>Prices</i>	46
Rolnictwo	52
<i>Agriculture</i>	52
Przemysł	64
<i>Industry</i>	64
Budownictwo	69
<i>Construction</i>	69
Budownictwo mieszkaniowe	73
<i>Housing construction</i>	73
Rynek wewnętrzny	79
<i>Internal market</i>	79
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	82
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	82
Nakłady inwestycyjne.	85
<i>Investment outlays.</i>	85
Gospodarka morska	88
<i>Maritime economy.</i>	88
Uwagi ogólne	103
<i>General notes</i>	106
Aneks	110
<i>Appendix</i>	110

Objaśnienie znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
„W tym” <i>Of which</i>	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	oznacza, że dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>

Objaśnienie skrótów

Abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>
mln	milion <i>million</i>
mld <i>bn</i>	miliard <i>billion</i>
zł <i>zl</i>	złoty <i>zloty</i>
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>piece</i>
t	tona <i>tonne</i>
l	litr <i>litre</i>
m <i>cont.</i>	metr <i>metre</i>
mb	metr bieżący <i>linear metre</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
dt	decytona <i>deciton</i>
szt.	sztuka <i>piece</i>
dam ³	dekametr sześcienny <i>cubic dekametre</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE Classification</i>
PKWiU	Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług <i>PRODCOM</i>

Synteza

Sytuację społeczno–gospodarczą województwa zachodniopomorskiego w 2017 r. charakteryzowały następujące zjawiska:

- liczba ludności, podobnie jak struktura ludności według płci, w ostatnich latach nie ulegała większym zmianom. Wzrosła liczba urodzeń przy jednoczesnym wzroście liczby zgonów. Współczynnik przyrostu naturalnego w 2017 r. zwiększył się (siódmy rok z rzędu przybrał on wartość ujemną). W 2017 r. zmniejszyła się liczba zawartych związków małżeńskich. Województwo zachodniopomorskie pod względem gęstości zaludnienia zajmowało 13. lokatę w kraju;
- wzrost (podobnie jak w 2016 r.) przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, przy czym skala tego wzrostu była większa niż w Polsce. Najbardziej zwiększyło się przeciętne zatrudnienie w sekcji administracja i działalność wspierająca;
- liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego według stanu w końcu 2017 r. była niższa niż w analogicznym okresie 2016 r. (przy czym w kraju zaobserwowano wolniejszy spadek liczby bezrobotnych, a stopa bezrobocia zmniejszyła się w mniejszym stopniu niż w województwie). Podobnie jak w latach ubiegłych w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych według wieku dominowały osoby między 25 a 34 rokiem życia. W porównaniu z 2016 r. zmniejszyła się liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy;
- wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2017 r. wskazują na zmianę sytuacji na rynku pracy. W odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. nastąpił spadek liczby osób biernych zawodowo (zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet) przy jednoczesnym wzroście liczby osób aktywnych zawodowo. W wyniku zmian na rynku pracy zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi. Stopa bezrobocia była niższa niż w IV kwartale 2016 r.;
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku, a dynamika tego wzrostu była niższa niż w kraju. W 2017 r. najwyższe przeciętne wynagrodzenie brutto osiągnęto w sekcji informacja i komunikacja, natomiast najniższe – w zakwaterowaniu i gastronomii. Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia województwo zachodniopomorskie zajęło 6. miejsce w kraju (w 2016 r. – 6.);
- liczba emerytów i rencistów była wyższa niż w 2016 r. Wzrosła również przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto. Wysokość przeciętnej emerytury i renty z ZUS w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast przeciętne świadczenie otrzymywane przez rolników indywidualnych było wyższe niż średnio w kraju;
- wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był niższy od notowanego w Polsce (dotyczył większości grup towarów i usług). Niższe niż w 2016 r. ceny – zarówno w województwie, jak i w kraju – zaobserwowano w grupie „odzież i obuwie”. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w kraju wyniósł 102,0 – ceny wzrosły o 2,0% w stosunku do 2016 r.;
- w zakresie pogłowia głównych gatunków zwierząt gospodarskich w 2017 r. odnotowano wzrost pogłowia bydła, trzody chlewnej i drobiu w porównaniu z poprzednim rokiem, natomiast spadła pogłowia owiec. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek skupu produktów pochodzenia roślinnego i spadek – produktów pochodzenia zwierzęcego. W odniesieniu do 2016 r. na obu rynkach, zarówno w skupie, jak i na targowiskach odnotowano wzrost cen pszenicy, ale spadek cen ziemniaków. W skupie odnotowano wzrost cen żyta, żywca wołowego i wieprzowego, drobiowego i mleka. W 2016 r., w odniesieniu do 2015 r. nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała zarówno niższa wartość produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. W przypadku produkcji końcowej i towarowej również nastąpiło zmniejszenie produkcji ogółem, przy obniżeniu zarówno produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej;
- w przemyśle, po spadku w 2016 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej, który głównie wynikał ze znacznego zwiększenia produkcji sprzedanej w sekcji przetwórstwo przemysłowe (wzrost od-

notowano także pozostałych sekcjach). Zarówno w województwie, jak i w kraju, wzrosło przeciętne zatrudnienie w przemyśle. W województwie oraz w Polsce odnotowano wzrost wydajności pracy mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego;

- wzrost produkcji sprzedanej budownictwa. Wartość sprzedaży produkcji budowlano–montażowej w 2017 r. była wyższa niż w 2016 r. (wzrost ten był mniejszy niż w kraju). W omawianym okresie odnotowano również wzrost wydajności pracy oraz przeciętnego zatrudnienia w budownictwie;
- w budownictwie mieszkaniowym zaobserwowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania, liczby mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenie oraz liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto. W skali roku zmniejszyła się przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania. W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa największy udział stanowiły mieszkania zrealizowane z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem;
- sprzedaż detaliczna była wyższa niż przed rokiem (w 2016 r. odnotowano spadek), wzrost zanotowano w sprzedaży hurtowej (w kraju utrzymał się wzrost zarówno sprzedaży detalicznej, jak i hurtowej, przy czym jego dynamika była wyższa niż w 2016 r. dla sprzedaży detalicznej i hurtowej);
- wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych uzyskane w 2017 r. były lepsze od zrealizowanych w 2016 r., z wyjątkiem wyniku na pozostałej działalności operacyjnej. Pogorszyła się większość podstawowych wskaźników ekonomiczno–finansowych;
- po spadku notowanym rok wcześniej zaobserwowano wzrost nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (w kraju wystąpił wzrost nakładów w skali roku). Łączna wartość kosztorysowa nowych inwestycji znacznie wzrosła;
- morską flotą transportową polscy przewoźnicy przewieźli więcej ładunków niż w 2016 r. Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego dokonane przez polskich przewoźników morskich były wyższe w porównaniu z poprzednim rokiem. Zwiększyły się również (w skali roku) przewozy pasażerów w komunikacji międzynarodowej. W portach morskich województwa zachodniopomorskiego (w porównaniu do 2016 r.) odnotowano wzrost obrotów ładunkowych, natomiast obrót ładunków tranzytowych uległ zmniejszeniu.

Executive summary

In 2016 the socio-economic situation in Zachodniopomorskie Voivodship was characterised by the following phenomena:

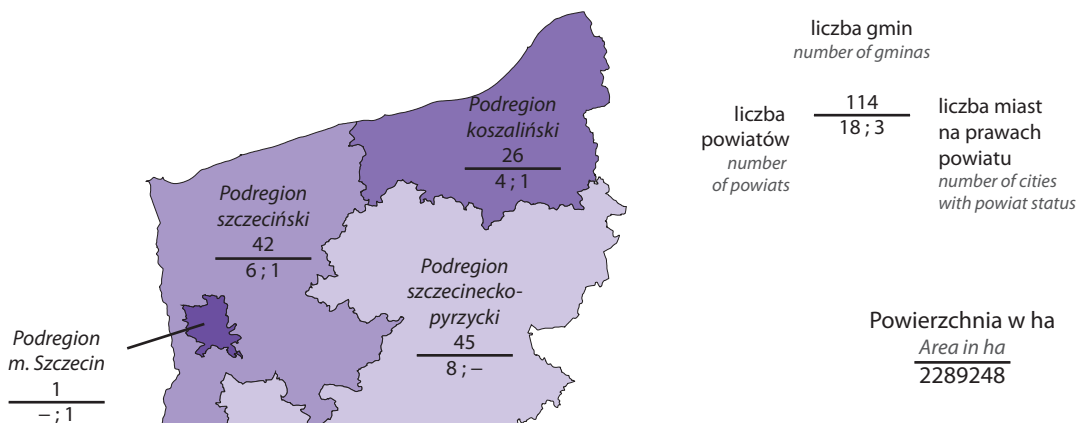
- the number of population, alike the structure of population by sex, did not undergo substantial changes in the previous years. An increase in the number of births and in the level of deaths occurred. The natural increase rate raised in 2017 (for the seventh consecutive year its value was negative). A decline in the number of contracted marriages was observed in 2017. Zachodniopomorskie Voivodship held 13th ranking among all regions with regard to the population density;
- a rise was observed (alike in 2016) in the average monthly paid employment in the enterprise sector. However, the rate of increase was higher than in Poland. The biggest increase was observed in Administrative and support service activities;
- the number of registered unemployed persons and the registered unemployment rate went down as of the end of 2017 in comparison to the corresponding period of 2017 (a slower fall in the number of registered unemployed persons was observed in Poland and a drop of unemployment rate was slower than in the voivodship). As in the previous years, persons aged 25–34 had the biggest share in the structure of registered unemployment by age. In comparison to 2016, the number of unemployed persons per job offer decreased;
- the results of the Labour Force Survey (LFS) conducted in the 4th quarter of 2017 reflect changes on the labour market. In comparison with the corresponding period of 2016, the number of inactive persons considerably decreased (both among men and women), while at the same time a growth in the number of active persons was noted. The dependency ratio decreased due to changes on the labour market. The unemployment rate was lower than in the 4th quarter of 2016;
- average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector increased over a year. However, their dynamics were lower than in Poland. In 2017, the highest average gross wages and salaries were paid in the section Information and communication, while the lowest in Accommodation and catering. The amount of average monthly wages and salaries gave Zachodniopomorskie Voivodship 6th ranking in Poland (in the year 2016 – 6th);
- the number of pensioners and retirees increased in comparison to the previous year, the average monthly gross retirement pay and pension were higher as well. The average monthly retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution (ZUS) in the voivodship were lower than a national average, while the ones received by individual farmers were higher;
- the average annual price index of consumer goods and services increased and was lower than the one observed in Poland (drop in the majority of categories of goods and services). Lower prices than in 2015, both in the voivodship and Poland, were noted, in group clothing and footwear. The average annual price index of consumer goods and services in Poland amounted to 102,0 – prices increased by 2,0% in comparison to 2016;
- In 2017 in comparison to the previous year output of basic cereals with cereals mix; rape and turnip rape in total and sugar beets increased while at the same time the output of Potatoes declined. As for the main livestock species in 2017, there was noted an increase in cattle, pigs and poultry stock, and a slight decrease in sheep stock in comparison to the previous year. Procurement of both crop and animal products decreased in comparison to the previous year. In comparison to 2016 a growth of wheat and drop of potatoes in procurement and market place prices was noted. A procurement prices of rye, cattle, pigs for slaughter, poultry and milk increased. The gross agricultural output (in constant prices) decreased due to lower value of crop and animal output in 2016 compared to 2015. In the case of final and market output, a decrease of total output with an increase of animal and crop output was observed.

- after a decrease in sold production of industry in the last year, a rise was observed in 2017. This growth resulted from substantially increased volume of sold production in section manufacturing (the increase was also noted in other sections). Both in the voivodship and in Poland occurred an increase in the average paid employment in industry. An increase in productivity measured in the value of sold production per employee was noted in the voivodship and in Poland;
- an increase in the sold production of construction was noted. The value of sold production of construction and assembly was higher in 2017 than in 2016 (this rise was lower than in Poland). Productivity and average paid employment in the construction sector went up in the analysed period;
- the number of dwellings completed, for which construction permits were granted and the number of dwellings which construction was started in housing construction increased. Average usable floor space of a completed dwelling was smaller than in the previous year. Dwellings for sale or rent contributed the main part of all dwellings completed;
- retail trade was higher than in the previous year (decline was noted in 2016), moreover wholesale trade increased (in Poland an increase in retail and wholesale trade was maintained, and its dynamics were higher for retail and wholesale trade in comparison to 2016);
- the financial results of non-financial enterprises were better in 2017 than the ones in 2016, except for results of financial operations. The majority of basic economic and financial indicators deteriorated;
- investment outlays of enterprises increased in 2017 after a decrease experienced in the previous year (in Poland an annual increase was obtained). Cost estimate value of commenced investments considerably went up.
- Polish carriers shipped more cargo with maritime cargo-carrying fleet than in 2016. The cargo transport of Polish foreign trade performed by Polish maritime carriers was higher than in the previous year. The transport of passengers in international transport has also increased (during the year). In 2017 in the seaports of Zachodniopomorskie Voivodship (in comparison to 2016) the cargo turnover was higher while the turnover of transit decreased.

Podział i powierzchnia województwa

Division and area of voivodship

Podział województwa zachodniopomorskiego według nomenklatury jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NTS)¹ w 2017 R. (stan w dniu 31 XII)

ZACHODNIOPOMORSKIE Zachodniopomorskie Voivodship

podregiony:
subregions

koszaliński	436512
szczecinecko-pyrzycki	1033886
m. Szczecin	30060
szczeciński	788790

Podregion subregion koszaliński	Podregion subregion szczecinecko-pyrzycki	Podregion subregion m. Szczecin	Podregion subregion szczeciński
Miasto na prawach powiatu: Powiats	Miasto na prawach powiatu: Powiats	Miasto na prawach powiatu: Powiats	Miasto na prawach powiatu: Powiats
białogardzki kołobrzeski koszaliński sławieński	choszczeński drawski łobeski myśliborski pyrzycki szczecinecki świdwiński walecki	m. Szczecin	goleniowski gryficki gryfiński kamieński policki stargardzki
m. Koszalin			m. Świnoujście

Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. województwo zachodniopomorskie zajmowało powierzchnię 22892 km² (2289248 ha), co stanowi 7,3% powierzchni kraju. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 75 osób (13. lokata w kraju). W miastach mieszkało 68,6% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nie-administracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r.
Table 1. Selected data for voivodship and Poland in 2017

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	woj. zachodnio- pomorskie Zachodnio- pomorskie Voivodship
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) <i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	123	75
Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	-0,02	-0,89
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population</i>	0,04	-0,59
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % <i>Economic activity rate by LFS in %</i>	56,4	53,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w % <i>Employment rate on the LFS in %</i>	53,7	51,0
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % <i>Unemployment rate on the LFS basis in %</i>	4,9	4,7
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł <i>Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in zł</i>	4530,47	4174,17
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł <i>Average monthly retirement and other pension paid by ZUS in zł</i>	2072,44	1995,19
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross nominal retirement and other pension of farmers in zł</i>	1200,00	1268,87
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2016=100) w % <i>Price index of consumer goods and services (2016=100) in %</i>	102,0	101,4
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w 2016 r. ^b w ha <i>Average agricultural land area in agricultural holding^b in 2016 in ha</i>	10,31	28,68
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Cattle^c per 100 ha of agricultural land area in heads</i>	42,0	12,4
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Pigs per 100 ha of agricultural land area in heads</i>	77,6	35,0
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł <i>Sold production of industry (current prices) per paid employee in industry in zł</i>	510575	420752
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł <i>Sold production of construction (current prices) per paid employee in construction in zł</i>	494193	395558
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	4,6	4,4
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Entities of the national economy in the REGON register per 10 thous. population (as of 31 XII)</i>	1121	1308
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Commercial companies with foreign capital participation per 10 thous. population (as of 31 XII)</i>	24	30
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w % <i>Share of profitable enterprises in the total number of surveyed entities in %</i>	81,0	77,3
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % <i>Cost level indicator in non-financial corporations in %</i>	94,8	94,8
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2016=100, ceny bieżące) w % <i>Indices of investment outlays in enterprises (2016=100, current prices) in %</i>	104,4	118,9
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2015 r. w zł <i>GDP (current prices) per capita in 2015 in zł</i>	46792	39569

a Przeciętne w roku; b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. c Stan w czerwcu.

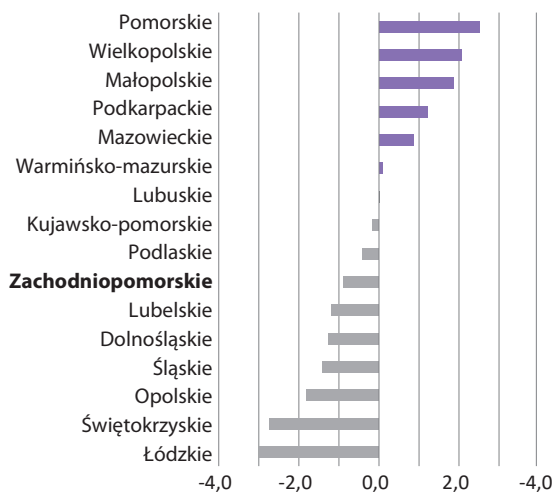
a annual averages; b Data on the basis on a representative farm structure survey carried out every 3 years. c As of June

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship against the background of other voivodship

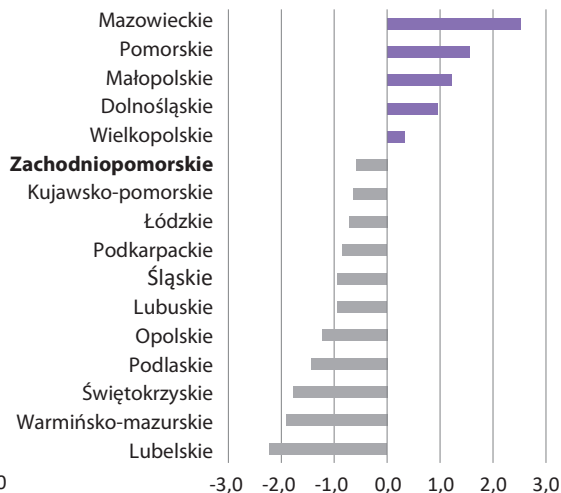
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017 r.

Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2017

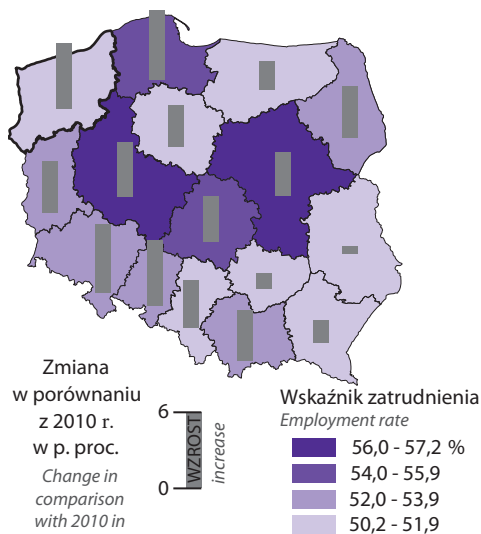
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2017 r.

Chart 2. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2017

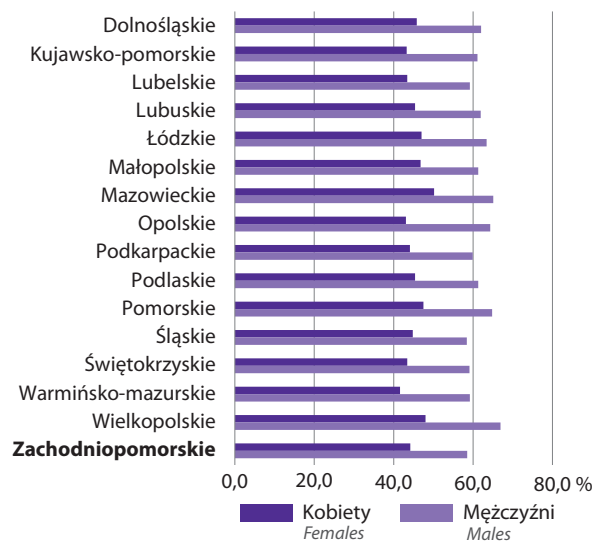
Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2017 r.

Chart 3. Employment rate by LFS^a in 2017

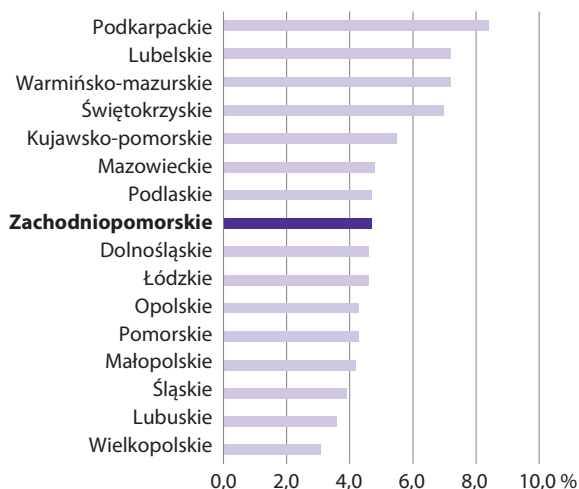

a Przeciętny w roku, patrz notka str. 31.

a Annual average, see note on p. 31.

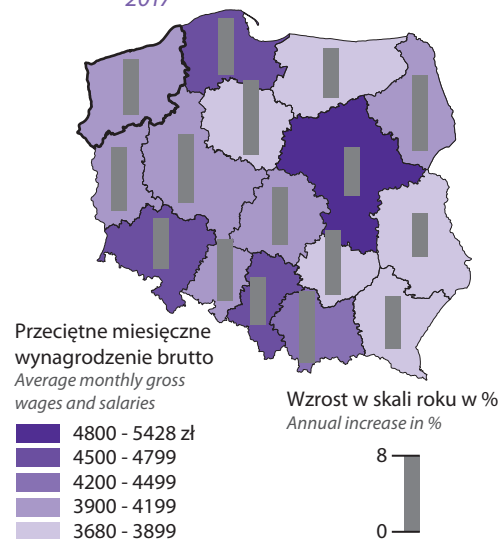

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2017 r.
Chart 4. Unemployment rate by LFS^a in 2017

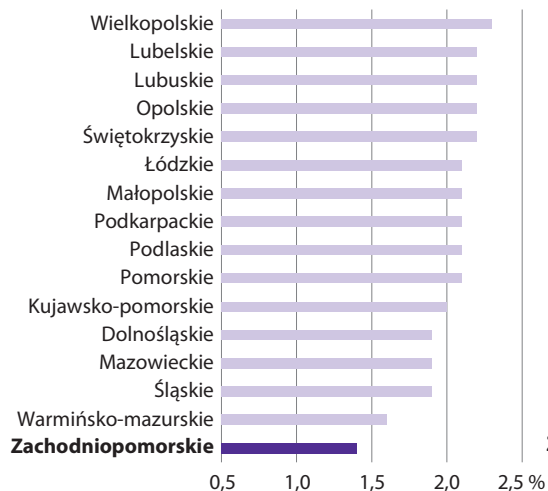

a Przepiętna w roku, patrz nota str. 31.
a Average per year, see note on p. 31.

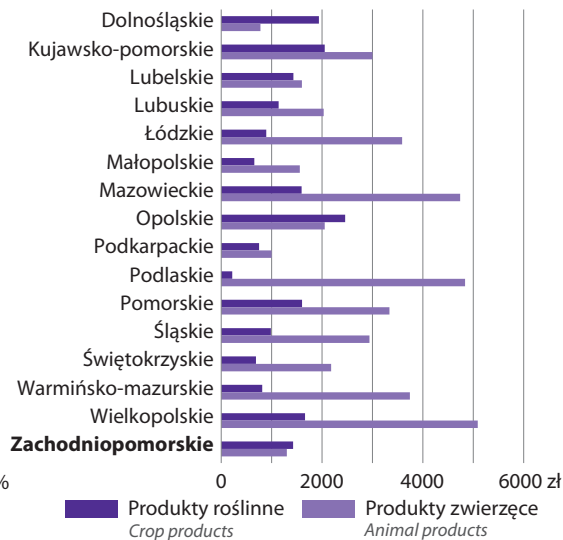
Wykres 5. Przepiętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r.
Chart 5. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2017

Wykres 6. Zmiana cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2017 r.
Chart 6. Change of prices of consumer goods and services in 2017

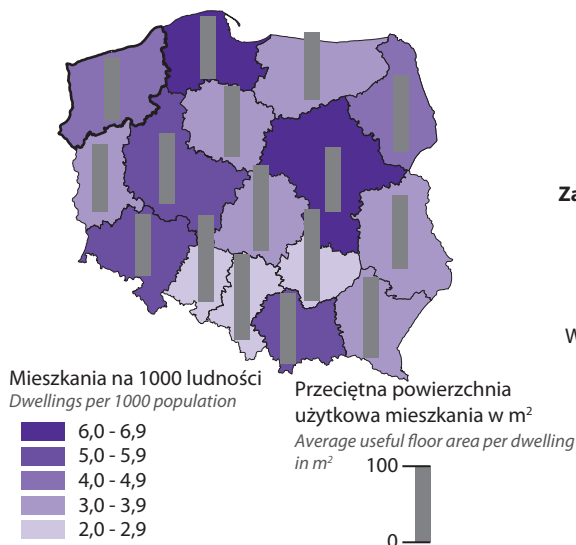

Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2017 r.
Chart 7. Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2017

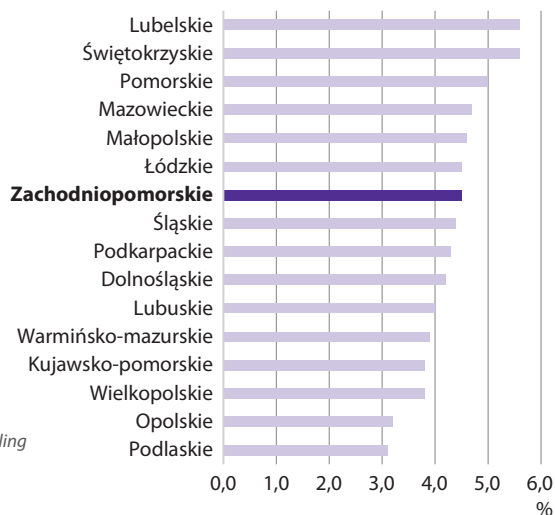
Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2017 r.

Chart 8. Dwellings completed in 2017

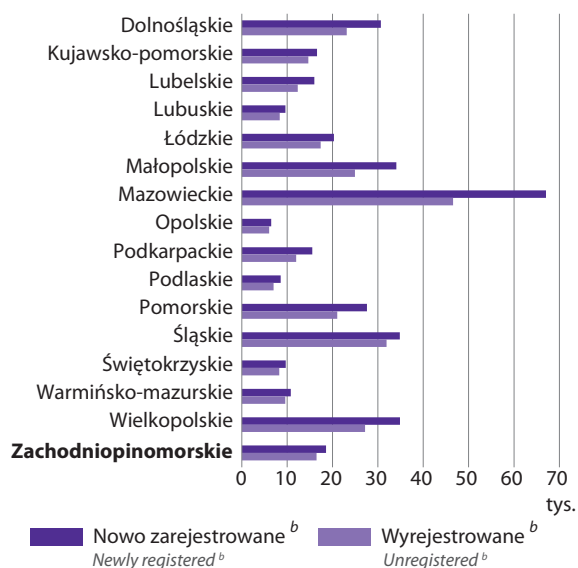
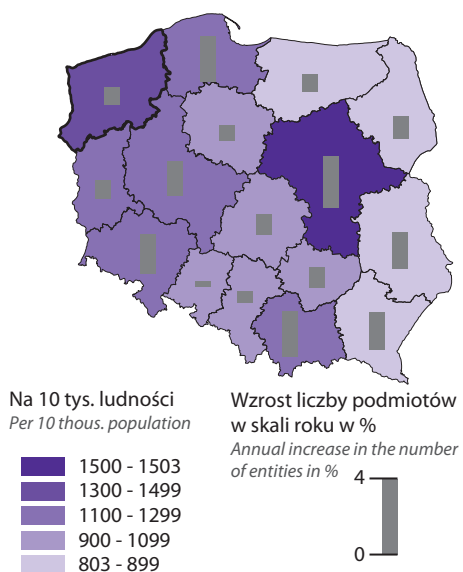
Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2017 r.

Chart 9. Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2017

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2017 r.

Chart 10. Entities of the national economy in the REGON^a register in 2017

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W ciągu roku. W podziale według województw – bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsca zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b During a year. By voivodships – without entities, for which information about the address of the registered office/place of residence does not appear in the REGON register

Ludność Population

W 2017 r. liczba urodzeń była większa niż w 2016 r., również liczba zgonów zwiększyła się, co przełożyło się na wzrost (w dalszym ciągu ujemnego) przyrostu naturalnego. Zarówno ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały, jak i saldo migracji zagranicznych przyjęło wartość ujemną.

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. ludność województwa zachodniopomorskiego liczyła 1705533 osób, tj. o 2641 osób mniej niż w 2016 r. i o 18208 osób mniej niż w 2010 r. Populacja województwa stanowi 4,4% ogółu ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu 2017 r. w województwie wyniosła 75, zaś w Polsce – 123 i kształtowała się na poziomie analogicznym do notowanego w poprzednich latach. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – nadal najniższy notowano w powiecie drawskim, a najwyższy w m. Szczecinie.

Tablica 2.

Ludność na podstawie bilansów

Table 2.

Population based on balances

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska / Poland				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	38517	38455	38427	38422
w tym kobiety <i>of which females</i>	19869	19847	19835	19834
Miasta <i>Urban area</i>	23448	23203	23149	23126
Wieś <i>rural area</i>	15068	15252	15278	15297
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII</i>				
w tysiącach <i>in thousand</i>	38530	38437	38433	38434
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	123	123	123	123
w tym kobiety: <i>of which females</i>				
w tysiącach <i>in thousand</i>	19877	19839	19840	19840
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousands</i>	23429	23166	23129	23109
w % <i>in %</i>	60,8	60,3	60,2	60,1
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousand</i>	15101	15271	15304	15324
w % <i>in %</i>	39,2	39,7	39,8	39,9

Tablica 2.
Table 2.

Ludność na podstawie bilansów (dok.)
Population based on balances (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
województwo zachodniopomorskie / Zachodniopomorskie Voivodship				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	1724	1714	1709	1707
w tym kobiety <i>of which females</i>	884	880	878	877
Miasta <i>Urban area</i>	1190	1176	1172	1172
Wieś <i>rural area</i>	534	538	537	535
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII</i>				
w tysiącach <i>in thousand</i>	1724	1710	1708	1706
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	75	75	75	75
w tym kobiety: <i>of which females</i>				
w tysiącach <i>in thousand</i>	884	878	877	876
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	105	106	106	106
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousand</i>	1189	1173	1170	1170
w % <i>in %</i>	69,0	68,6	68,5	68,6
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousand</i>	535	538	538	535
w % <i>in %</i>	31,0	31,4	31,5	31,4

Tablica 3.
Table 3.

Ludność według województw
Population by voivodships

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Ludność w tys. <i>Population in thous.</i>				Średnioroczne tempo przyrostu/ubyt- ku liczby ludności w % <i>Annual average rate of increase/decre- ase in population in %</i>		
	2010	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Polska / Poland	38529,9	38437,2	38433	38433,6	-0,11	-0,01	0,00
Dolnośląskie	2917,2	2904,2	2903,7	2902,5	-0,15	-0,02	-0,04
Kujawsko-pomorskie	2098,7	2086,2	2083,9	2082,9	-0,18	-0,11	-0,05
Lubelskie	2178,6	2139,7	2133,3	2126,3	-0,37	-0,30	-0,33
Lubuskie	1023,2	1018,1	1017,4	1016,8	-0,22	-0,07	-0,06
Łódzkie	2542,4	2493,6	2485,3	2476,3	-0,42	-0,33	-0,36
Małopolskie	3336,7	3372,6	3382,3	3391,4	0,13	0,29	0,27
Mazowieckie	5267,1	5349,1	5365,9	5384,6	0,27	0,31	0,35
Opolskie	1017,2	996,0	993,0	990,1	-0,49	-0,30	-0,29
Podkarpackie	2127,9	2127,7	2127,7	2129,1	-0,07	0,00	0,07
Podlaskie	1203,4	1188,8	1186,6	1184,5	-0,26	-0,18	-0,18
Pomorskie	2275,5	2307,7	2315,6	2324,3	0,24	0,34	0,38
Śląskie	4634,9	4570,8	4559,2	4548,2	-0,33	-0,26	-0,24
Świętokrzyskie	1282,5	1257,2	1252,9	1247,7	-0,48	-0,34	-0,42
Warmińsko-mazurskie	1453,8	1439,7	1436,4	1433,9	-0,30	-0,23	-0,17
Wielkopolskie	3446,7	3475,3	3481,6	3489,2	0,08	0,18	0,22
Zachodniopomorskie	1723,7	1710,5	1708,2	1705,5	-0,29	-0,14	-0,16

Struktura ludności według płci w województwie zachodniopomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2017 r. wyniósł 51,4% i nie uległ zmianie w stosunku do ub. roku (w końcu lat 2010–2015 wynosił

51,3%). W Polsce tendencja jest podobna – kobiety w 2017 r. stanowiły 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) ukształtował się na poziomie analogicznym jak w 2016 r. osiągając wartość 106 – w Polsce zaś na przestrzeni ostatnich lat przyjmował wartość 107.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

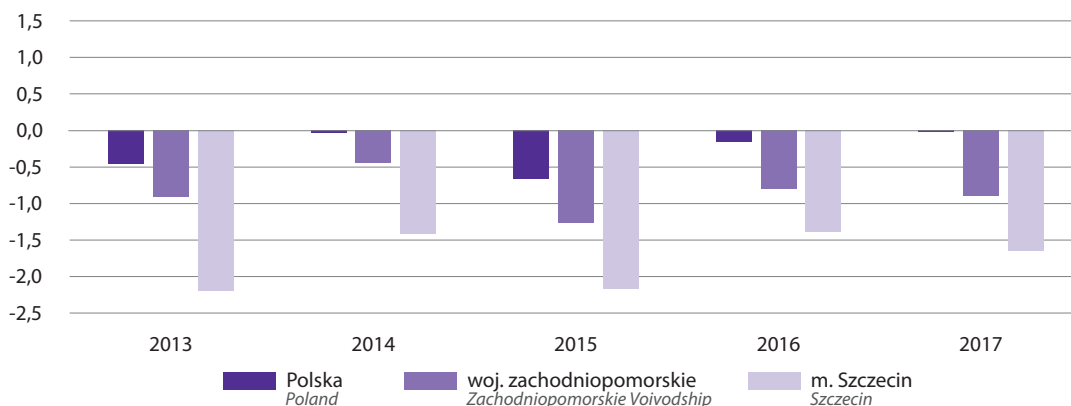
Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

W województwie zachodniopomorskim w 2017 r. zarejestrowano 16276 urodzeń żywych, tj. o 588 więcej niż w 2016 r., ale o 1064 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 9,54‰ i był wyższy w stosunku do notowanego w 2016 r. (9,18‰), ale niższy niż w 2010 r. (10,06‰).

W 2016 r. w województwie zmarło 17788 osób, tj. o 741 osób więcej niż w 2016 r. i o 1259 osób więcej niż w 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów wyniósł 10,42‰, podczas gdy w 2016 r. – 9,98‰, a w 2010 r. – 9,59‰. Umieralność niemowląt była niższa zarówno w stosunku do 2016 jak i 2010 r. Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,55‰, wobec 5,25‰ w 2010 r. i 4,91‰ w 2016 r.

Wykres 11.
Chart 11.

Przyrost naturalny na 1000 ludności
Natural increase per 1000 population

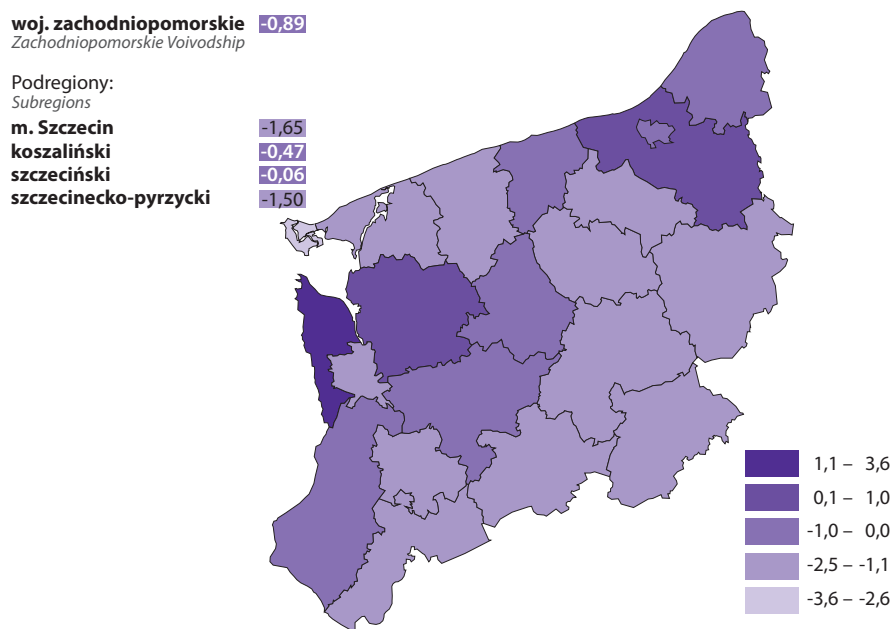
W województwie zachodniopomorskim w 2017 r. zanotowano ujemny przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie minus 1512, podczas gdy w 2016 r. wyniosła minus 1359, a w 2010 r. była dodatnia – wyniosła 811. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 0,89‰ i był niższy niż w analogicznym okresie 2016 r. (minus 0,80‰), a także niższy niż w 2010 r. (0,47‰). Omawiany wskaźnik dla Polski w 2016 r. osiągnął wartość minus 0,02‰, w 2016 r. minus 0,15‰, natomiast w 2010 r. 0,90‰.

W województwie zachodniopomorskim współczynnik przyrostu naturalnego przyjął najwyższą wartość w powiecie polickim. Najniższe wartości zanotowano w m. Świnoujściu oraz w powiatach: myśliborskim, pyrzyckim i choszczeńskim.

W zachodniopomorskich urzędach stanu cywilnego w 2017 r. zarejestrowano 8231 nowo zawartych małżeństw, tj. o 25 mniej niż w 2016 r. i o 1290 mniej niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw, który w omawianym okresie osiągnął poziom 4,82‰ był niższy niż w 2016 r. (4,83‰), i niższy niż w 2010 r. (5,52‰). W latach 2010–2017 liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w Polsce niż w województwie.

Wykres 12. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Chart 12. Natural increase per 1000 population in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2017

Tablica 4. Rucha naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I–XII

Table 4. Vital statistics and net migration per 1000 population in the period I–XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015 ^a	2016	2017
Polska Poland				
Małżeństwa Marriages	5,93	4,91	5,03	5,01
Urodzenia żywe Live births	10,73	9,6	9,95	10,46
Zgony Deaths	9,83	10,27	10,1	10,48
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	4,98	4,00	3,98	3,99
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	0,90	-0,67	-0,15	-0,02
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	-0,05	-0,41	0,04	0,04
w tym zagranicznych of which international	-0,05	-0,41	0,04	0,04
województwo zachodniopomorskie Zachodniopomorskie Voivodship				
Małżeństwa Marriages	5,52	4,87	4,83	4,82
Urodzenia żywe Live births	10,06	8,80	9,18	9,54
Zgony Deaths	9,59	10,07	9,98	10,42
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	5,25	3,58	4,91	4,55

Tablica 4.
Table 4.

Rucha naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I–XII (dok.)
Vital statistics and net migration per 1000 population in the period I–XII (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015 ^a	2016	2017
Przyrost naturalny ^c <i>Natural increase^c</i>	0,47	-1,27	-0,80	-0,89
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały <i>Net internal and international migration for permanent residence</i>	-0,54	-1,27	-0,59	-0,59
w tym zagranicznych <i>of which international</i>	0,10	-0,85	-0,22	-0,11
Szczecin				
Małżeństwa <i>Marriages</i>	5,03	4,78	4,92	4,89
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	9,12	8,75	9,18	9,75
Zgony <i>Deaths</i>	10,12	10,91	10,56	11,39
w tym niemowląt ^b <i>of which infants^b</i>	7,21	2,81	3,76	5,84
Przyrost naturalny ^c <i>Natural increase^c</i>	-1,00	-2,16	-1,38	-1,65
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały <i>Net internal and international migration for permanent residence</i>	-0,71	0,30	0,25	0,28
w tym zagranicznych <i>of which international</i>	0,42	-1,03	-0,43	-0,37

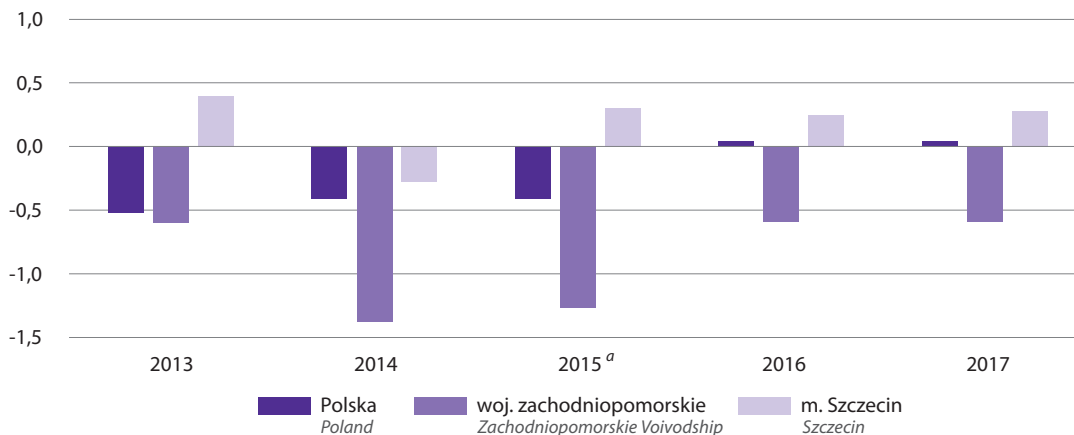
a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

a In the case of International migration – data refer to 2014. b Children aged under 1 year; the indicator was calculated per 1000 live births. c The difference between the number of live births and the number of deaths in a given period.

W 2017 r., podobnie jak w latach poprzednich, saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie (w 2016 r. o 999, a w 2010 r. o 937).

Wykres 13.
Chart 13.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały 1000 ludności w 2017 r.
Net Internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2017

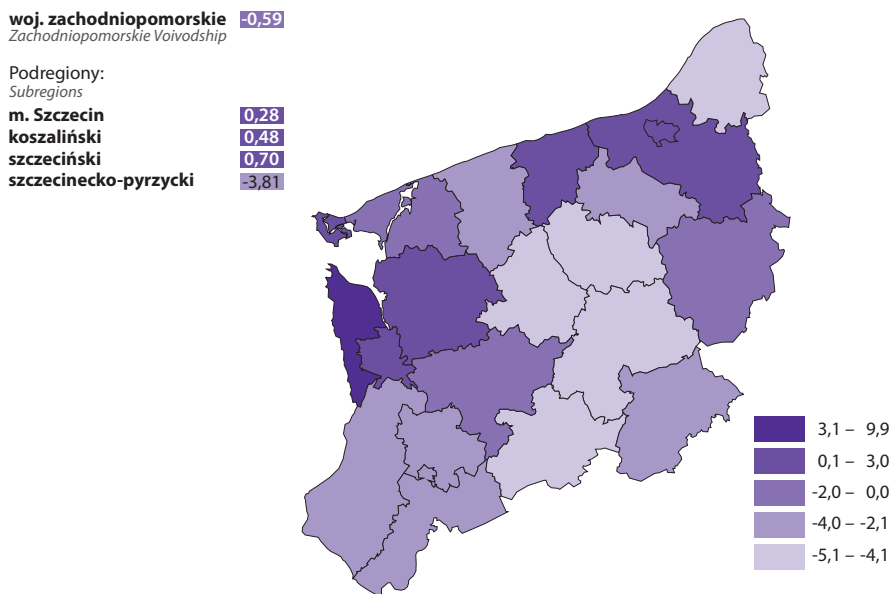
a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r.
a in the case of international migration – data refer to 2014.

Saldo migracji zagranicznych w 2017 r. wyniosło minus 191 osób, natomiast w Polsce liczba emigrantów była mniejsza niż liczba osób przyjeżdżających do kraju o 1436. Współczynnik salda migracji zagranicznych w województwie wyniósł minus 0,11‰, a w Polsce 0,04‰.

Analizując saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie zachodniopomorskim według powiatów w 2017 r. należy stwierdzić, iż przyjęło ono wartości dodatnie tylko w 7 powiatach, tj.: kołobrzeskim, koszalińskim, polickim, goleniowskim, m. Koszalinie, m. Świnoujściu i w m. Szczecinie, przy czym saldo migracji na pobyt stały w powiecie polickim było zdecydowanie wyższe niż w pozostałych powiatach. Najniższą wartość salda migracji na pobyt stały na 1000 ludności odnotowano w powiatach: łobeskim, choszczeńskim, świdwińskim, sławieńskim i drawskim.

Wykres 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Chart 14. *Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2017*

Dane prezentujące ludność w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnalne dostępne co rok,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie zachodniopomorskim” – publikacja dostępna co rok (również w wersji książkowej),
jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek pracy

Labour market

Przeciętne zatrudnienie

Average employment

W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim zaobserwowano większy niż przed rokiem wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim w 2017 r. ukształtowało się na poziomie 171,2 tys. osób, tj. o 5,8% wyższym w stosunku do 2016 r. (wobec wzrostu o 2,4% w 2016 r.). W kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z 2016 r. o 4,5% (po wzroście o 2,8% w 2016 r.).

Tablica 5.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Table 5.

Average paid employment in the enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	2016 = 100
	w tys. in thous.				
Polska Poland	5260,9	5601,6	5760,2	6017,1	104,5
woj. zachodniopomorskie Zachodniopomorskie Voivodship	160,4	167,1	171,2	181,2	105,8
Szczecin	43,9	42,5	43,5	47,1	108,3

Wykres 15.

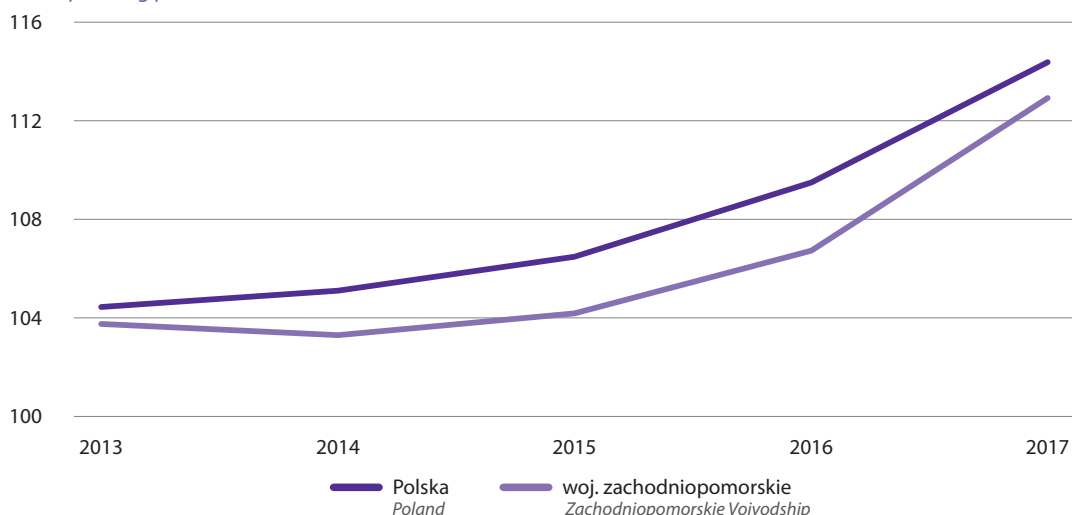
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw

Chart 15.

Analogiczny okres 2010 = 100

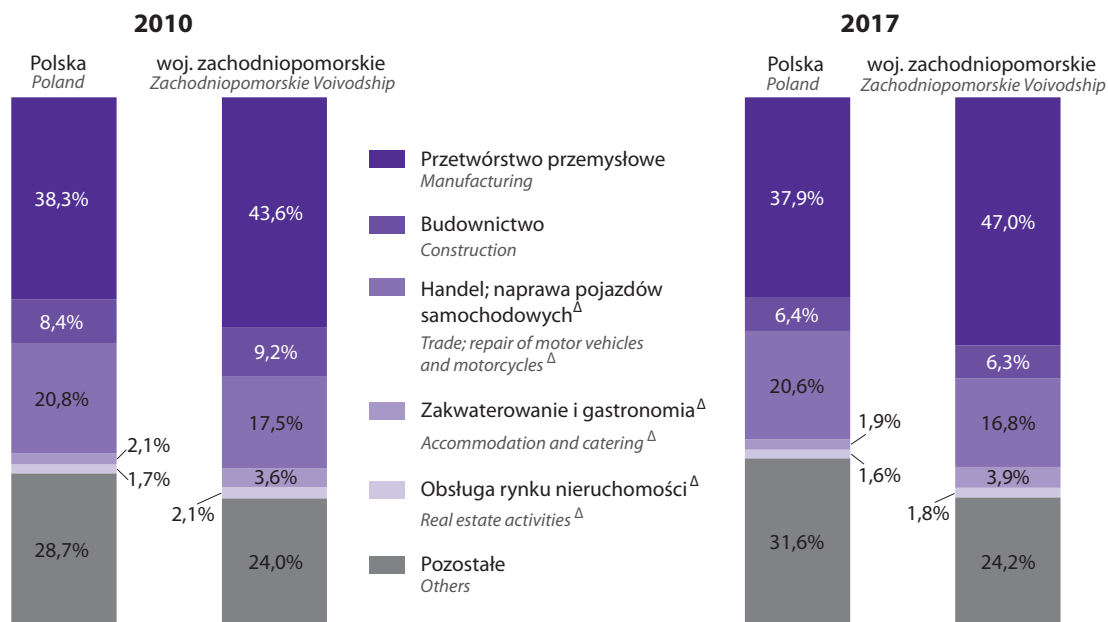
Indices of average paid employment in the enterprise sector

Corresponding period of 2010 = 100

W 2017 r. udział sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 89,6% i zwiększył się w porównaniu z 2016 r. o 0,3 p. proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie wyniosło 162,3 tys. osób i było wyższe o 6,2% w stosunku do zanotowanego w 2016 r. Przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym w 2017 r. wyniosło 18,8 tys. osób, tj. o 2,4% więcej niż w 2016 r.

Wykres 16. **Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007**
Chart 16. *Structure of average paid employment by PKD 2007 sections*

Przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 85,2 tys. osób i stanowiło 47,0% przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. W porównaniu z 2016 r. udział tej sekcji zmniejszył się o 0,2 p. proc., a w porównaniu z 2010 r. zwiększył się o 3,4 p. proc.

Tablica 6. **Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim**

Table 6. *Average monthly paid employment in the enterprise sector in Zachodniopomorskie Voivodship*

Wyszczególnienie Specification	2016				2017				w tys. in thous.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100								
Ogółem Total	102,8	102,9	102,9	102,4	105,2	105,1	105,3	105,8	181,2
w tym: of which									
Przemysł Industry	103,2	103,4	103,5	103,4	104,1	104,2	104,7	105,0	93,0
w tym: of which									
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	103,3	103,5	103,6	103,4	104,3	104,4	105,0	105,4	85,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ	101,3	102,1	103,1	103,8	104,1	103,9	103,2	103,2	5,9
Budownictwo Construction	98,2	97,2	96,9	95,7	103,5	103,7	103,2	103,7	11,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	103,3	103,7	103,5	102,9	105,4	104,8	104,2	104,2	30,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	104,7	104,2	104,5	103,9	106,6	107,4	107,4	107,1	14,7

Tablica 6. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim (dok.)

Table 6. Average monthly paid employment in the enterprise sector in Zachodniopomorskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2016				2017				w tys. in thous.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	102,2	103,5	103,8	102,3	113,9	111,7	113,2	115,3	7,1
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	102,1	99,0	98,5	97,2	98,4	100,9	101,8	102,9	4,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	99,8	100,2	100,1	101,2	104,9	103,8	104,4	105,6	3,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	102,4	104,1	104,9	102,2	121,0	120,9	121,0	125,0	6,7

W porównaniu z 2016 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m. in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 25,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (15,3%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,1%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,6%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,4%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,2%), budownictwie (o 3,7%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,2%) oraz w informacji i komunikacji (o 2,9%).

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

W końcu 2017 r. zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (największy wśród osób w wieku 25–34 lata). Liczba ofert pracy (wg stanu w końcu roku) była niższa niż w 2016 r.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2016, poz. 645, z późniejszymi zmianami).

W końcu grudnia 2017 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego wyniosła 52,6 tys. osób i była niższa zarówno od zanotowanej w 2016 r. (o 13,2 tys. osób, tj. o 20,1%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 57,4 tys. osób, tj. o 52,2%). W 2016 r. liczba bezrobotnych w porównaniu z 2015 r. zmniejszyła się o 17,1%. Na koniec 2017 r. w Polsce liczba bezrobotnych była o 19,0% niższa niż w 2016 r. (wobec spadku o 14,6% w 2016 r.). W stosunku do 2010 r. spadek wyniósł 44,7% i był niższy niż w skali województwa.

Tablica 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia

Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thous.</i>	1954,7	1563,3	1335,2	1081,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons ^a in thous.</i>	3042,0	2368,8	2169,8	1914,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.</i>	2979,8	2630,6	2398,0	2168,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	83	31	21	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployment rate in %</i>	12,4	9,7	8,2*	6,6

Tablica 7.
Table 7.

Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)
Registered unemployed persons and unemployment rate (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thous.</i>	110,0	79,4	65,8	52,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons ^a in thous.</i>	179,8	134,9	123,4	105,7
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.</i>	175,7	150,0	137,0	119,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	98	24	18	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployment rate in %</i>	17,8	13,1	10,9*	8,7
Szczecin				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thous.</i>	16,5	11,6	8,1	5,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons ^a in thous.</i>	30,3	23,3	22,5	18,9
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.</i>	28,1	27,9	26,0	21,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	57	14	8	11
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployment rate in %</i>	9,7	6,8	4,7	3,2

a W ciągu roku.

a During a year

W województwie zachodniopomorskim w odniesieniu do 2016 r., spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich (18) powiatach i wszystkich (3) miastach na prawach powiatu, przy czym największy – w powiecie kołobrzeskim (o 39,3%), a najmniejszy – w powiecie drawskim (o 5,2%).

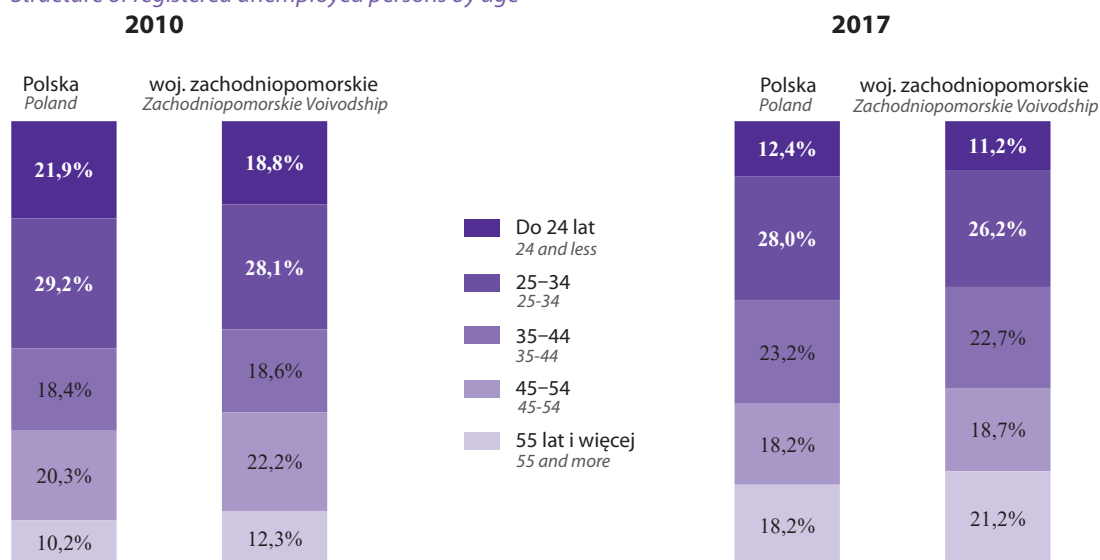
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W końcu grudnia 2017 r. 83,6% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2016 r. – 83,3%), 87,3% stanowiły osoby uprzednio pracujące (w 2016 r. – 86,9%), a 45,2% to mieszkańcy wsi (w 2016 r. – 44,0%).

W końcu 2017 r. w województwie zachodniopomorskim wśród bezrobotnych przeważały kobiety. Stanowiły one 58,1% ogólnej liczby zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 16,1% niższa niż w 2016 r. (udział kobiet w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z 2016 r. o 2,8 p. proc.).

Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2017 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25–34 lata (13,8 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z 2016 r. (o 0,1 p. proc. do 26,2%). Największy spadek liczby bezrobotnych zanotowano w kategorii osób w wieku 55 lat i więcej (o 3,5 tys. osób w porównaniu z 2016 r.). Bezrobotni w wieku 55 lat i więcej w końcu 2017 r. stanowili 21,2% ogólnej liczby bezrobotnych i odsetek ten zmniejszył się o 1,1 p. proc. w porównaniu z notowanym w końcu 2016 r.

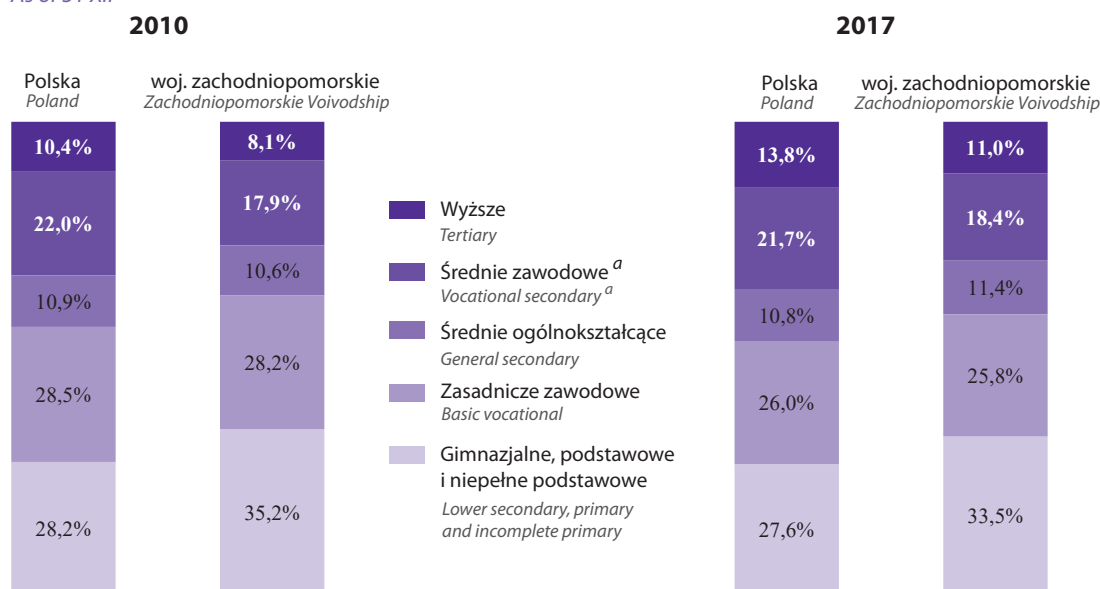
Wykres 17. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku
Chart 17. Structure of registered unemployed persons by age

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 33,5% i 25,8% ogólnej liczby bezrobotnych). Łączny udział obu wyżej wymienionych grup w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z 2016 r. o 0,3 p. proc. (w tym osób z najniższym wykształceniem – wzrósł o 0,1 p. proc., a osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – zmniejszył się o 0,4 p. proc.). Zbiorowość osób z wykształceniem wyższym w stosunku do 2016 r. zmniejszyła się (o 18,9%). Wyższy spadek zaobserwowano wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 20,0%). Odsetek bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe wzrósł o 0,2 p. proc. do poziomu 11,0%.

Wykres 18. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia
Stan w dniu 31 XII

Chart 18. Structure of registered unemployed persons by educational level
As of 31 XII

a Łączenie z wykształceniem policealnym.
a Including post-secondary education.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy najmniejszy spadek (o 13,2%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł do 22,4%, tj. o 1,7 p. proc.). Najbardziej zmniejszył się udział osób pozostających bez pracy od 6–12 miesięcy (do 15,3%, tj. o 1,0 p. proc.).

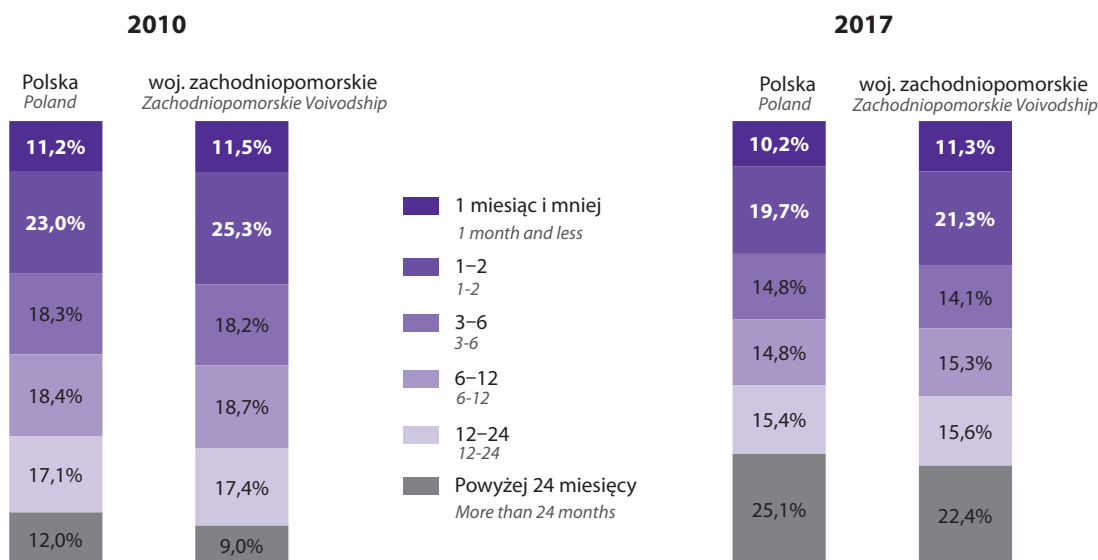
Wykres 19. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a

Stan w dniu 31 XII

Chart 19.

Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a

As of 21 XII

a przedziały domknięte prawostronnie.

a Intervals were shifted upward.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby z krótkim stażem (do 1 roku oraz 1–5 lat), które łącznie stanowiły prawie połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 20,1% i 23,4%). W porównaniu z 2016 r. najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem 1–5 lat, których odsetek wzrósł do poziomu 23,4% (tj. o 1,0 p. proc.). Podobnie jak w 2016 r. zmniejszył się (o 0,5 p. proc.) udział bezrobotnych bez stażu pracy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.

W województwie zachodniopomorskim w końcu grudnia 2017 r. liczba bezrobotnych w niemal wszystkich kategoriach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była niższa niż w 2016 r., w tym najbardziej zmniejszyła się w przypadku osób poniżej 25 roku życia (o 25,2%). Zwiększyła się liczba bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 22,9%). Najliczniejszą grupę bezrobotnych w dalszym ciągu stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2016 r. wyniósł 54,7% (wzrost o 0,8 p. proc.). Zmiany odnotowano w przypadku osób bezrobotnych do 30 roku życia (ich odsetek zmniejszył się o 0,7 p. proc. do 23,6%), osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (wzrost o 2,6 p. proc. do 20,5%). Nieznacznie zwiększył się udział niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych (o 0,2 p. proc. do 5,4%).

Tablica 8.
Table 8.

Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim
Registered unemployed persons and unemployment rate in Zachodniopomorskie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons (end of the period)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	80,2	66,7	63	65,8	65,3	56	53,9	52,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	83,9	81,9	82,3	82,9	81,5	84	85,5	79,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed (inflow):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands persons</i>	36,1	26,5	29	31,9	30,2	22,4	25,9	27,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	97,7	97,5	86,3	85,6	83,7	84,5	89,5	85,1
Bezrobotni wyrejestrowani (outflow) <i>Persons removed from unemployment rolls (outflow)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	35,3	40	32,6	29,1	30,8	31,7	28,1	28,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	98,6	96,8	85	84,4	87,4	79,3	86	97,7
Płynność bezrobocia (napływ–odpływ) w tysiącach osób <i>Liquidity of unemployment (inflow–outflow) in thousand persons</i>	0,8	-13,5	-3,7	2,8	-0,6	-9,3	-2,1	-1,3
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Unemployment rate (end of the period) in %</i>	13,1	11,1	10,6	10,9*	10,7	9,3	8,9	8,7

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

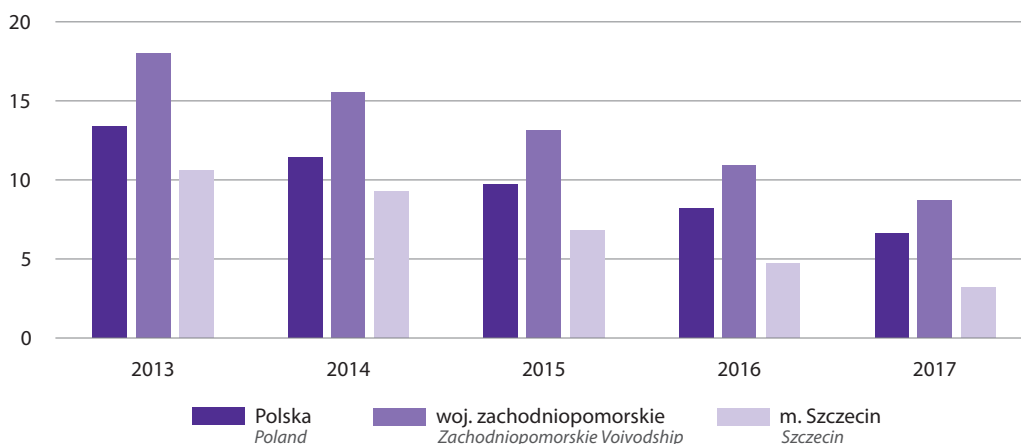
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim we wszystkich miesiącach 2017 r. utrzymywała się na poziomie niższym niż w analogicznych miesiącach 2016 r. Na koniec roku stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie o 2,2 p. proc. niższym od obserwowanego w 2016 r. W kraju w ciągu całego roku stopa bezrobocia była również niższa niż w 2016 r. W końcu grudnia 2017 r. stopa bezrobocia w kraju wyniosła 6,6% i była niższa zarówno w porównaniu z 2016 r. (o 1,6 p. proc.), jak i 2010 r. (o 5,8 p. proc.). W województwie w końcu 2017 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 8,7% i była o 2,2 p. proc. niższa niż w 2016 r. oraz o 9,1 p. proc. niższa w stosunku do 2010 r. W porównaniu z innymi województwami zachodniopomorskie pod względem wysokości stopy bezrobocia plasowało się na 11. miejscu (najwyższą pozycję zajmowało województwo wielkopolskie ze stopą bezrobocia rejestrowanego równą 3,7%).

Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano we wszystkich (18) powiatach i wszystkich (3) miastach na prawach powiatu, a skala tego spadku kształtowała się od 4,5 p. proc. w powiecie gryfickim do 0,6 p. proc. w m. Świnoujściu.

Wykres 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

Chart 20. Registered unemployment rate
As of 31 XII

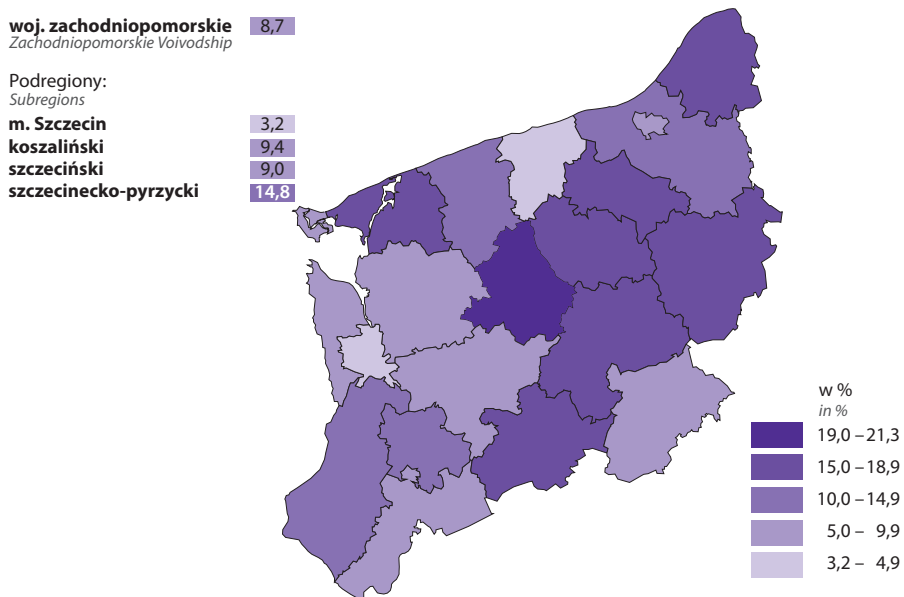

Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 18,1 p. proc. i w skali roku zmniejszyła się o 0,9 p. proc. W końcu 2017 r. najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: łobeskim (21,3%), białogardzkim (18,9%), choszczeńskim (17,9%) oraz szczecineckim i drawskim (po 16,6%), a najniższą – w m. Szczecinie (3,2%), m. Świnoujściu (5,1%), m. Koszalinie (5,3%), a także w powiatach: kołobrzeskim (4,7%), polickim (5,9%) oraz goleniowskim (6,2%).

Wykres 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Chart 21. Registered unemployment rate in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2017
As of 31 XII

W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 105,7 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 17,8 tys., tj. o 14,4%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych w porównaniu z 2016 r. nie zmienił się i wyniósł 85,5%. W skali roku nie uległ zmianie udział rejestrujących się bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych – 37,5%.

Z ewidencji bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w ciągu 2017 r. skreślono 119,0 tys. osób, tj. o 13,1% mniej niż w 2016 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 58,1 tys. osób (wobec 66,1 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 0,5 p. proc. do 48,8%.

W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zmiany odnotowano również w przypadku osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawcy – ich odsetek zwiększył się o 0,3 p. proc. do 7,5%. Zwiększył się również odsetek osób bezrobotnych, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (wzrost o 0,3 p. proc. do 7,2%). Mniejszy niż w 2016 r. był odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (spadek o 0,3 p. proc. do 21,3%).

W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku wyrejestrowano o 13,4 tys. osób więcej niż włączono do ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 88,8% i była o 0,5 p. proc. wyższa niż w Polsce.

Powiatowe urzędy pracy w województwie zachodniopomorskim w ciągu całego 2017 r. miały do dyspozycji 81,9 tys. ofert pracy, tj. o 6,3% więcej niż w 2016 r. W końcu grudnia 2017 r. na 1 ofertę pracy przypadało 16 bezrobotnych (wobec 18 osób w 2016 r.), w skali kraju wskaźnik ten również przyjął wartość 16. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w powiecie kołobrzeskim i stargardzkim, a także w m. Świnoujściu (od 3 do 7 osób na 1 ofertę pracy). W m. Szczecinie na 1 ofertę pracy przypadało 11 bezrobotnych (przed rokiem 8).

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności

Labour Force Survey

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ^a przeprowadzonego w IV kwartale 2017 r. w województwie zachodniopomorskim wskazują, że w porównaniu z IV kwartałem 2016 r.:

- liczba pracujących zwiększyła się,
- stopa bezrobocia była niższa,
- zwiększył się wskaźnik zatrudnienia,
- zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się liczba biernych zawodowo.

a Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP'2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

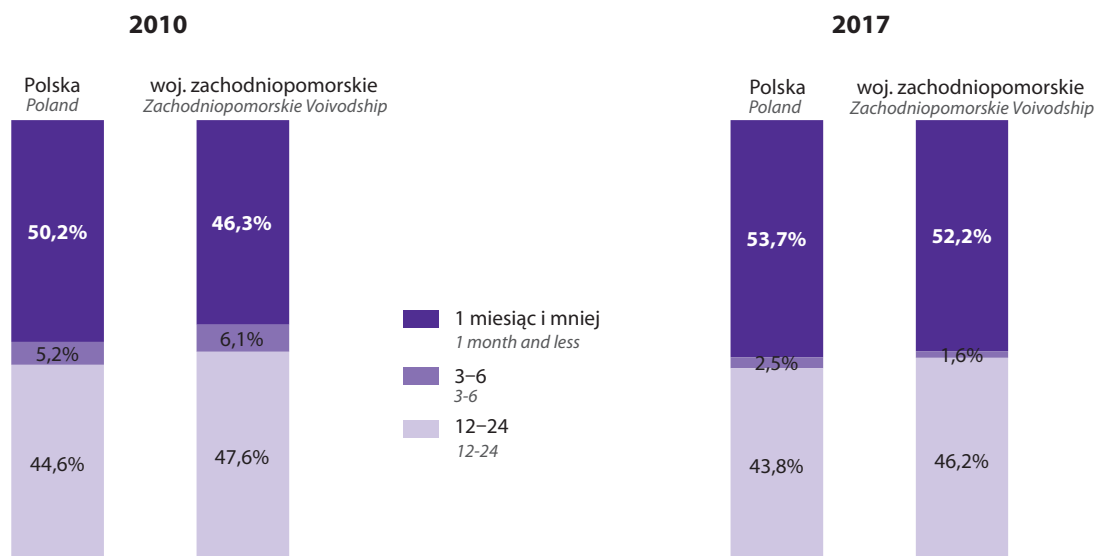
W IV kwartale 2017 r. zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 726 tys. osób, a biernych zawodowo – 624 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (705 tys. osób) i bezrobotni (21 tys.).

Tablica 9. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
 Table 9. *Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
<i>Polska</i> <i>Poland</i>				
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active persons in thous.</i>	17153	17489	17286	17173
pracujący <i>employed persons</i>	15557	16280	16328	16404
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	1597	1210	958	769
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons</i>	13826	13473	13410	13402
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	55,4	56,5	56,3	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	50,2	52,6	53,2	53,7
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	9,3	6,9	5,5	4,5
<i>województwo zachodniopomorskie</i> <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>				
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active persons in thous.</i>	644	581	716	727
pracujący <i>employed persons</i>	569	539	671	705
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	74	42	45	21
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons</i>	585	532	641	624
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	52,4	52,2	52,8	53,9
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	46,3	48,4	49,4	52,2
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	11,5	7,2	6,3	2,9

Struktura ludności według statusu na rynku pracy w IV kwartale 2017 r. uległa zmianie w stosunku do notowanej w 2010 i 2016 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. zwiększył się o 2,8 p. proc. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, a odsetek bezrobotnych obniżył się o 1,8 p. proc. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. obserwowano wzrost udziału pracujących (o 5,9 p. proc.) i spadek odsetka bezrobotnych (o 4,5 p. proc.). Udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo w IV kwartale 2017 r. wyniósł 2,9% i zmniejszył się zarówno w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., jak i 2010 r. (odpowiednio o 3,4 i o 8,6 p. proc.).

Wykres 22. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale**
 Chart 22. *Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter*

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2017 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w 2016 r. o 1,4%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. – o 12,9%. Wzrosty te obserwowano zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn.

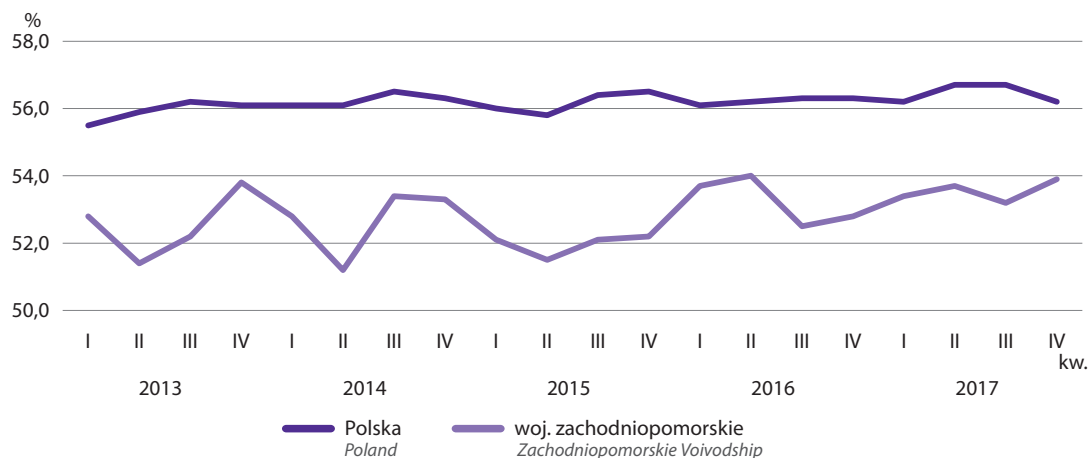
Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W województwie w IV kwartale 2017 r. współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 53,9% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,2%). Zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zwiększył się w ujęciu rocznym o 1,1 p. proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – o 1,5 p. proc. (w skali kraju zaobserwowano spadek odpowiednio o 0,1 p. proc. i wzrost o 0,8 p. proc.). W analizowanym okresie w województwie zachodniopomorskim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (61,7%, wobec 46,5%).

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

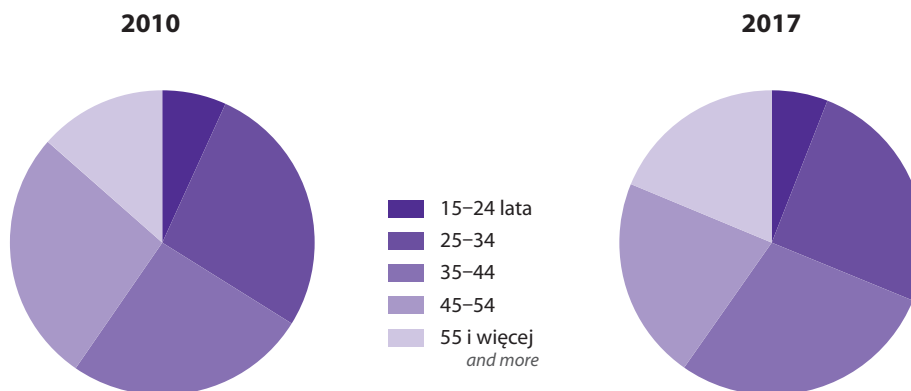
Wykres 23. Współczynnik aktywności zawodowej
Chart 23. Activity rate

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2017 r. liczyła 705 tys. i zwiększyła się o 34 tys. (o 5,1%) w porównaniu z 2016 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. omawiana populacja zwiększyła się o 136 tys. osób (o 23,9%). W analizowanym okresie w populacji pracujących większy udział mieli mężczyźni (55,0%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2017 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby w wieku 15–24 lata (6,0%), a największy – osoby w wieku 35–44 lata (28,5%). Osoby w wieku 55 lat i więcej stanowiły 18,7% ogólnej liczby pracujących, natomiast udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek mieściły się w granicach 21,6% – 25,2%.

Wykres 24. Struktura pracujących według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale
Chart 24. Structure of employed persons by age in Zachodniopomorskie Voivodship in the 4th quarter

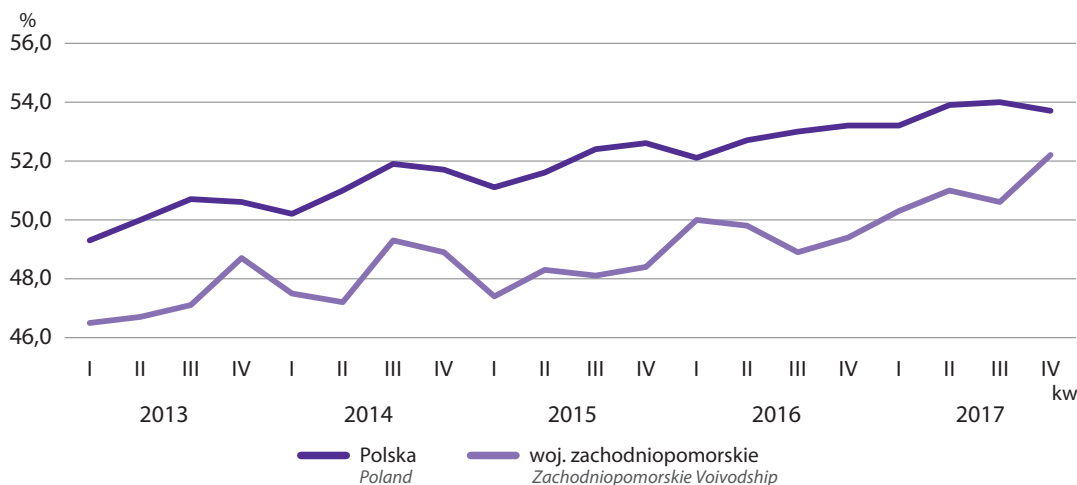

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2017 r. w województwie zachodniopomorskim wyniósł 52,2% i był o 1,5 p. proc. niższy od zanotowanego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2016 r. zwiększył się on o 2,8 p. proc. (w skali kraju wzrósł o 0,4 p. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wykres 25.
Chart 25.

Wskaźnik zatrudnienia
Employment rate

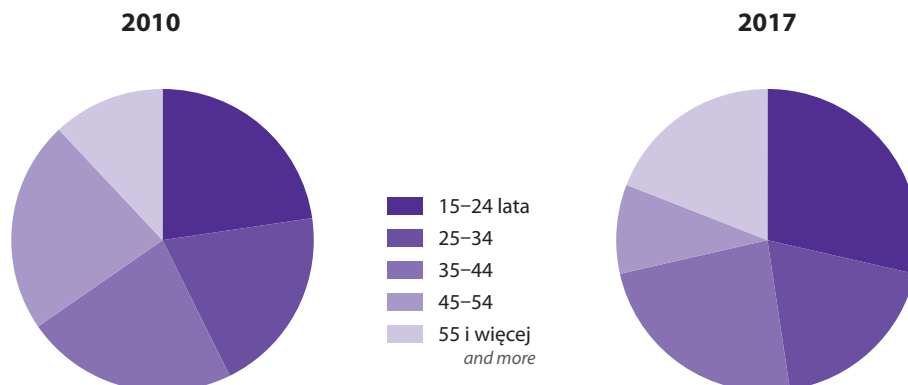

W IV kwartale 2017 r. liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wyniosła 21 tys. osób i zmniejszyła się w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. o 24 tys. i była niższa niż w 2010 r. o 53 tys. Liczba bezrobotnych mężczyzn w porównaniu z 2016 r. zmniejszyła się o 50,0% do 11 tys., a kobiet – o 56,5% do 10 tys. osób. W IV kwartale 2016 r. w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w województwie większość (52,4%) stanowili mężczyźni.

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

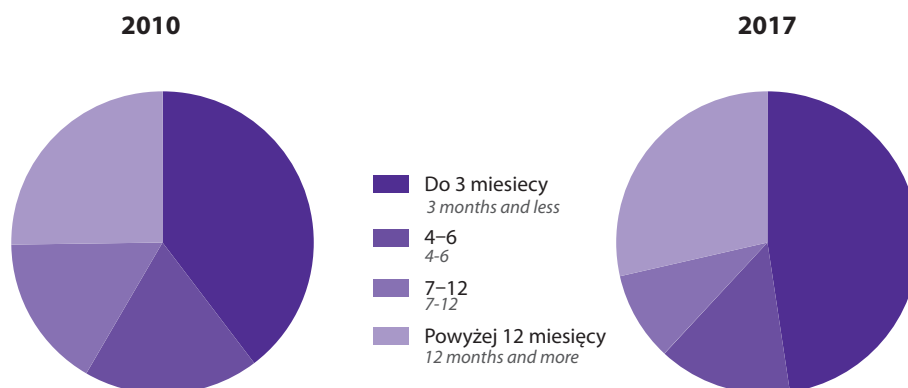
Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2017 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziałów wiekowych 15–24 lata oraz 35–44 lata (odpowiednio 28,6% i 23,8% ogólnej liczby bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby w wieku 45–54 lata (9,5%).

Wykres 26. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale**
 Chart 26. *Structure of unemployed persons by age in Zachodniopomorskie Voivodship in the 4th quarter*

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2017 r. w województwie zachodniopomorskim wyniósł 10,7 miesiąca. Na przestrzeni roku okres ten skrócił się niecały miesiąc. W analizowanym okresie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 6 tys. i stanowiła 28,6% ogólnej liczby bezrobotnych (wobec 34,1% w IV kwartale 2016 r.). W kraju w IV kwartale 2017 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 25,2% i w porównaniu z zanotowanym w 2016 r. zmniejszył się o 1,4 p. proc.

Wykres 27. **Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2017 r.**
 Chart 27. *Structure of unemployed persons by duration of job search in the 4th quarter 2017*

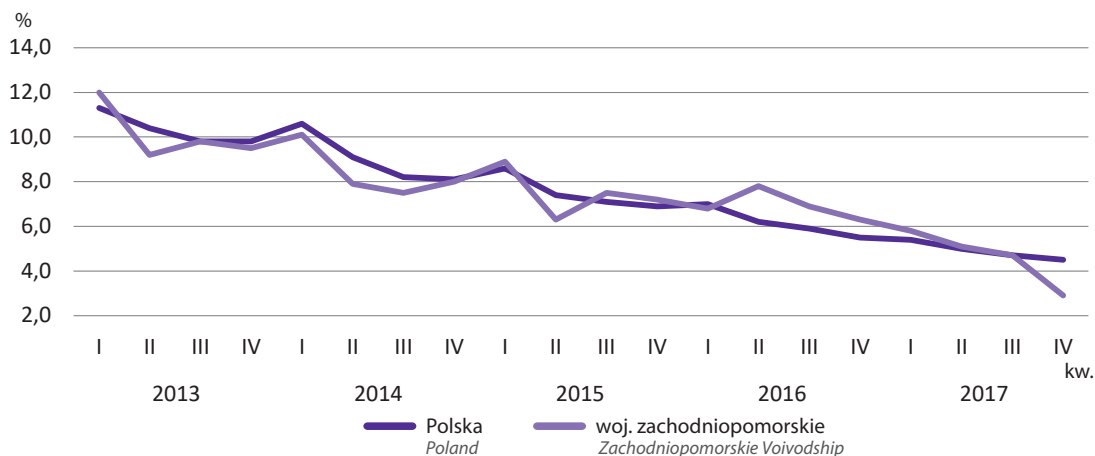
Stopa bezrobocia w IV kwartale 2017 r. w województwie zachodniopomorskim ukształtowała się na poziomie 2,9% i była o 1,6 p. proc. niższa od stopy bezrobocia w kraju. Na przestrzeni roku w województwie zmniejszyła się o 3,4 p. proc. (w Polsce – zmniejszyła się o 1,0 p. proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia o 8,6 p. proc. (w kraju – o 4,8 p. proc.).

W IV kwartale 2017 r. w województwie stopa bezrobocia w przypadku mężczyzn wyniosła 2,8%, a wśród kobiet 3,1%.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Wykres 28.
Chart 28.

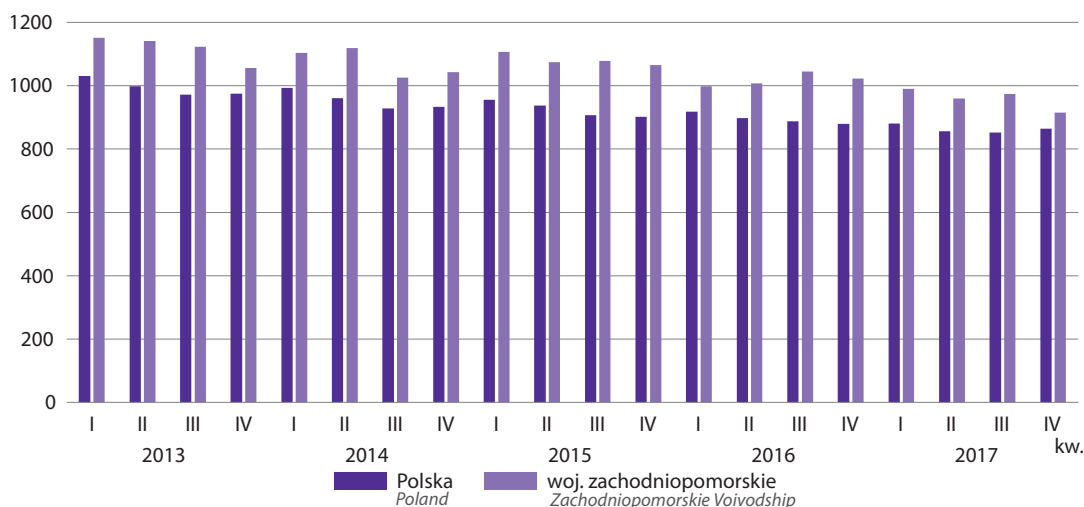
Stopa bezrobocia
Unemployment rate

W IV kwartale 2017 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 624 tys. osób i stanowiła 46,2% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,8%. Na przestrzeni roku liczba nieaktywnych zawodowo w województwie zachodniopomorskim zmniejszyła się o 2,7%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była wyższa o 6,7%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,1% i o 3,1%. Większość populacji osób nieaktywnych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2017 r. wyniósł 60,3%.

Wykres 29.
Chart 29.

Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących
Number of unemployed persons per 1000 employed persons

W IV kwartale 2017 r. na 1000 pracujących przypadają łącznie 915 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. W 2016 r. obciążenie to wynosiło 1022 osoby, natomiast w 2010 r. – 1158 osób. W IV kwartale 2017 r. w regionie na 1000 pracujących przypadało więcej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju (zjawisko to obserwowano również w latach 2010–2016).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,
 - „Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co rok,
 - „Rynek pracy w województwie zachodniopomorskim” – publikacja dostępna co rok (również w wersji książkowej),
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia

Wages and Salaries

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż w 2016 r. Dynamika przeciętnego wynagrodzenia brutto utrzymywała się na zbliżonym poziomie w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2016 r. W porównaniu z 2016 r. zwiększył się czas przepracowany w jednostkach sektora przedsiębiorstw, a przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto wzrosło w większym stopniu niż przed rokiem.

Tablica 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Table 10. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017		
	w złotych <i>in zloty</i>				2016 = 100	
Polska <i>Poland</i>	3429,64	4121,41	4277,03	4530,47	105,9	
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>	3059,96	3738,87	3947,04	4174,17	105,8	
Szczecin	3433,37	4313,45	4597,34	4787,26	104,1	

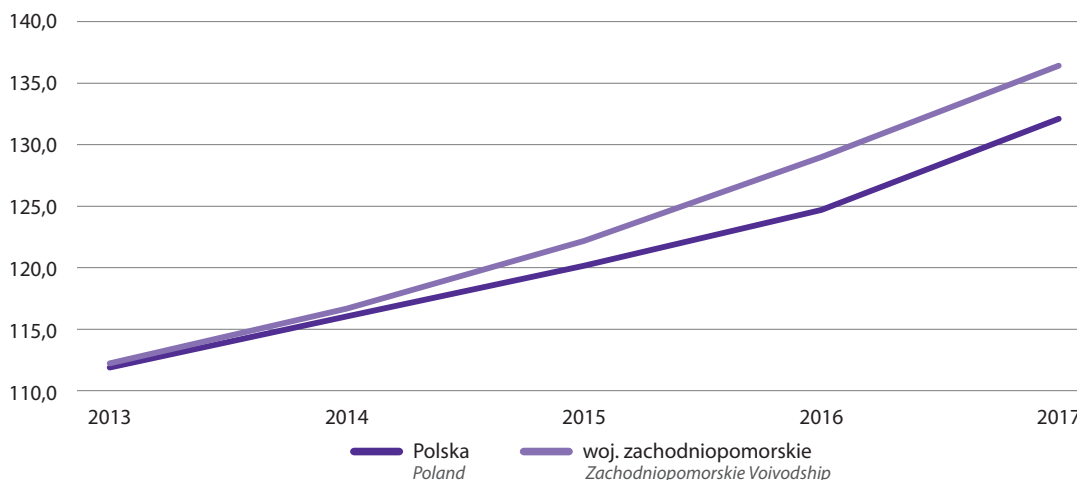
W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 4174,17 zł i było wyższe niż w 2016 r. o 5,8%. W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4530,47 zł, co oznacza wzrost o 5,9% w odniesieniu do zanotowanego w 2016 r.

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

W województwie zachodniopomorskim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 5059,50 zł i zwiększyło się o 2,1% w stosunku do 2016 r. W sektorze prywatnym przeciętne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 4071,36 zł i było o 6,4% wyższe od zanotowanego w 2016 r.

Wykres 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Chart 30. Analogiczny okres 2010 = 100

*Chart 30. Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector
 Corresponding period of 2010=100*

Tablica 11. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim

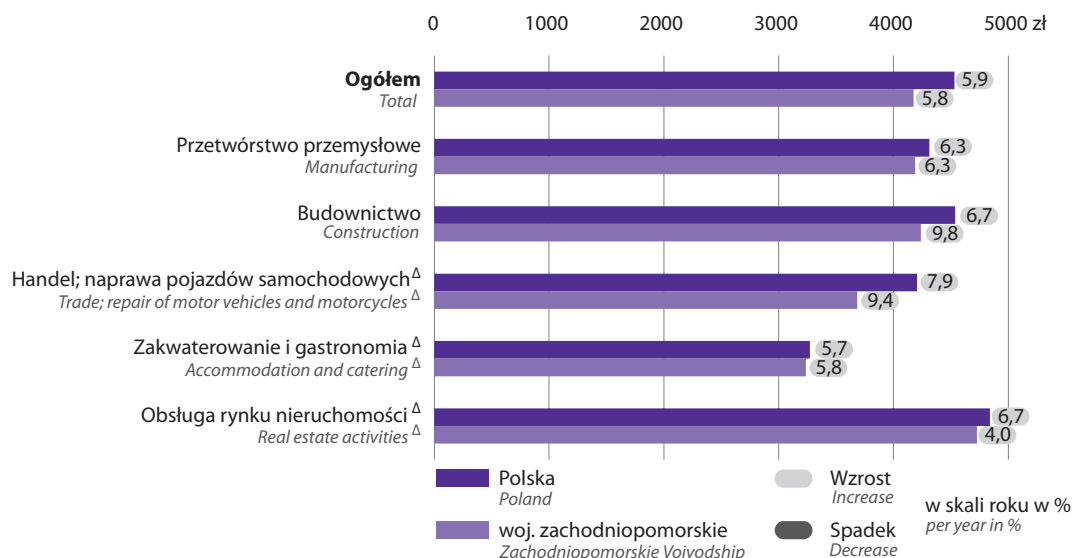
Table 11. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Zachodniopomorskie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2016				2017				w zł in zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100								
Ogółem <i>Total</i>	105,6	105,6	105,4	105,6	105,2	105,3	105,2	105,8	4174,17
w tym: of which									
Przemysł <i>Industry</i>	106,5	106,8	106,9	107,2	106,8	105,9	105,4	105,8	4230,60
w tym: of which									
przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	106,6	107,1	107,3	107,7	107,4	106,4	105,8	106,3	4187,86
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ</i>	104,3	102,8	102,4	102,2	103,9	103,8	104,4	104,2	4339,84
Budownictwo <i>Construction</i>	104,3	101,5	101,8	101,6	104,6	107,2	107,3	109,8	4237,37
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	105,3	105,7	105,5	104,7	107,3	108,1	107,9	109,4	3684,98
Transport i gospodarka magazy- nowa <i>Transportation and storage</i>	108,3	104,8	105,0	105,3	101,0	104,0	104,3	104,2	4099,38
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	104,1	105,5	107,0	107,8	102,6	105,3	105,7	105,8	3238,00
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	99,4	99,8	98,8	100,5	106,0	106,3	107,4	107,9	6605,88
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	104,5	103,8	103,9	103,6	101,6	104,8	104,6	104,0	4727,51
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	107,4	106,9	103,5	103,4	97,4	98,8	100,6	102,0	3637,31

W stosunku do 2016 r. najwyższy wzrost wynagrodzeń wystąpił w budownictwie (o 9,8%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 9,4%), informacji i komunikacji (o 7,9%), przetwórstwie przemysłowym (o 6,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,8%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz transporcie i gospodarce magazynowej (po 4,2%), a także w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,0%). Najmniejszy wzrost odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,0%).

Wykres 31. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2017 r.

Chart 31. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected sections in 2017

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie zachodniopomorskim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja oraz obsługa rynku nieruchomości; przekroczyły one odpowiednio o 58,3% i o 13,3% przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie. Najniższe wynagrodzenia stwierdzono natomiast w zakwaterowaniu i gastronomii oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (odpowiednio o 22,4% i o 12,9% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2017 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowano łącznie 317,3 mln godzin, tj. o 5,4% więcej niż w 2016 r. Czas przepracowany wzrósł zarówno w sektorze publicznym (o 1,6%), jak i w sektorze prywatnym (o 5,8%). Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 147,7 mln (46,5% ogólnej ich liczby), a także handel; naprawa pojazdów samochodowych – 53,0 mln (16,7%), zaś najmniej – w obsłudze rynku nieruchomości – 5,6 mln (1,8%) oraz w informacji i komunikacji – 7,5 mln (2,4%). Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. wyniósł 146 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie ukształtowało się na poziomie 28,60 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 35,23 zł, zaś w sektorze prywatnym – 27,84 zł. W porównaniu z 2016 r. zaobserwowano wzrost przeciętnego wynagrodzenia godzinowego brutto o 6,2% (w sektorze publicznym – o 3,0%, a w prywatnym – o 6,8%). Najwyższe przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto otrzymali zatrudnieni w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – 44,22 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 22,07 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W 2017 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie wyższym niż w 2016 r. Zwiększenie się ogólnej liczby świadczeniobiorców było wynikiem jednoczesnego wzrostu liczby osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS i spadku liczby osób otrzymujących świadczenia z KRUS. W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto wypłacanej przez ZUS w porównaniu z 2016 r. Przeciętne świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym były wyższe niż w roku poprzednim.

Tablica 12. Świadczenia społeczne
Table 12. Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2010 = 100	2016 = 100
<i>Polska / Poland</i>						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average number of retirees and pensioners in thous.</i>	8866,0	8476,9	8507,2	8533,5	96,2	100,3
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by ZUS^a</i>	7491,4	7273,8	7312,8	7358,2	98,2	100,6
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	1374,6	1203,2	1194,4	1175,3	85,5	98,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł <i>Average monthly retirement and other pension paid by ZUS^a in zł</i>	1588,95	1980,96	2018,48	2072,44	130,4	102,7
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1698,35	2096,55	2131,70	2182,45	128,5	102,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł</i>	954,68	1179,63	1182,83	1200,00	125,7	101,5
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	996,18	1209,81	1210,30	1221,69	122,6	100,9
<i>województwo zachodniopomorskie / Zachodniopomorskie Voivodship</i>						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average number of retirees and pensioners in thous.</i>	375,1	356,1	357,6	359,6	95,9	100,6
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by ZUS^a</i>	343,0	329,1	331,1	333,8	97,3	100,8
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	32,1	27,0	26,5	25,8	80,4	97,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł <i>Average monthly retirement and other pension paid by ZUS^a in zł</i>	1536,89	1912,38	1945,96	1995,19	129,8	102,5
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1646,50	2019,62	2049,25	2094,54	127,2	102,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł</i>	1032,29	1258,98	1256,11	1268,87	122,9	101,0
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1085,93	1302,89	1297,55	1302,73	120,0	100,4

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

a Including accidental pensions funded by the Social Insurance Fund, and paid by the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration and Ministry of Justice in confluence with retirement pensions financed from the budget of the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration and Ministry of Justice as well as with payments of agricultural benefits from the Ministry of Defense, Ministry of Interior and Administration and Ministry of Justice (not included in the voivodship)

W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 359,6 tys. osób i była wyższa od notowanej w 2016 r. (o 2,0 tys. osób, tj. o 0,6%), ale niższa niż w 2010 r. (o 15,5 tys. osób, tj. o 4,1%). W kraju świadczenia otrzymywało przeciętnie 8533,5 tys. osób, czyli o 0,3% więcej niż w 2016 r. i o 3,8% mniej niż w 2010 r.

W 2017 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 4,2% i utrzymał się na poziomie sprzed roku. Zachodniopomorscy świadczeniobiorcy ZUS stanowili 4,5% tej populacji w kraju, a KRUS – 2,2%. Biorąc pod uwagę liczbę wypłat z ZUS województwo zajęło 11. miejsce w kraju, a KRUS – 14.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r., także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2017 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało przeciętnie 333,8 tys. osób, tj. więcej niż w 2016 r. (o 0,8%) i mniej niż w 2010 r. (o 2,7%). W stosunku do 2016 r. zmniejszyła się przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 6,8%), a także emerytów oraz osób pobierających renty rodzinne (o 0,3%). W 2017 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (72,0% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (11,7%).

Tablica 13.

Table 13.

Świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim

Social benefits in Zachodniopomorskie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average number of retirees and pensioners in thous.</i>	357,3	357,5	357,5	357,6	358,4	358,3	358,2	359,6
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	100,5	100,4	100,4	100,4	100,3	100,2	100,2	100,6
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>receiving benefits paid by ZUS</i>	330,5	330,8	330,9	331,1	332,2	332,3	332,3	333,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	100,6	100,6	100,6	100,6	100,5	100,5	100,4	100,8
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	26,8	26,7	26,6	26,5	26,1	26	25,9	25,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	99,4	98,9	98,4	98,1	97,4	97,4	97,4	97,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł: <i>Average monthly retirement and other pension paid by ZUS in zł</i>	1935,46	1939,17	1942,51	1945,96	1964,34	1973,19	1979,02	1995,19
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	102,7	102,1	101,9	101,8	101,5	101,8	101,9	102,5
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	1254,41	1257,51	1257,19	1256,11	1259,61	1265,97	1267,57	1268,87
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	101,1	99,9	99,8	99,8	100,4	100,7	100,8	101,0

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

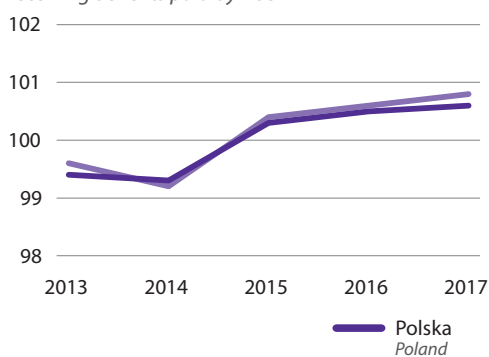
Przeciętna liczba osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych była niższa zarówno względem 2016 r. (o 2,6%), jak i 2010 r. (o 19,6%). Emerytury i renty z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2017 r. pobierało 25,8 tys. osób. W ciągu ostatniego roku największy spadek zaobserwowano w przypadku przeciętnej liczby osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy – o 3,4%, liczby emerytów spadła o 2,4%, a przeciętna liczba osób korzystających z rent rodzinnych wzrosła o 0,1%. Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 76,8%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowią 3,9% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wykres 32. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

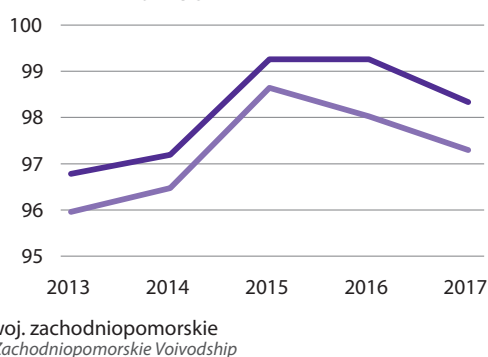
Rok poprzedni = 100

Chart 32. Indices of average monthly number of retirees and pensioners
Previous year = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS
Receiving benefits paid by ZUS

Rolników indywidualnych
Farmers

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m. in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W województwie w 2017 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1995,19 zł i była wyższa o 2,5% niż w 2016 r. (w kraju zanotowano wzrost o 2,7%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1268,87 zł i zwiększyło się o 1,0% w porównaniu z 2016 r. (w kraju – wzrost o 1,5%).

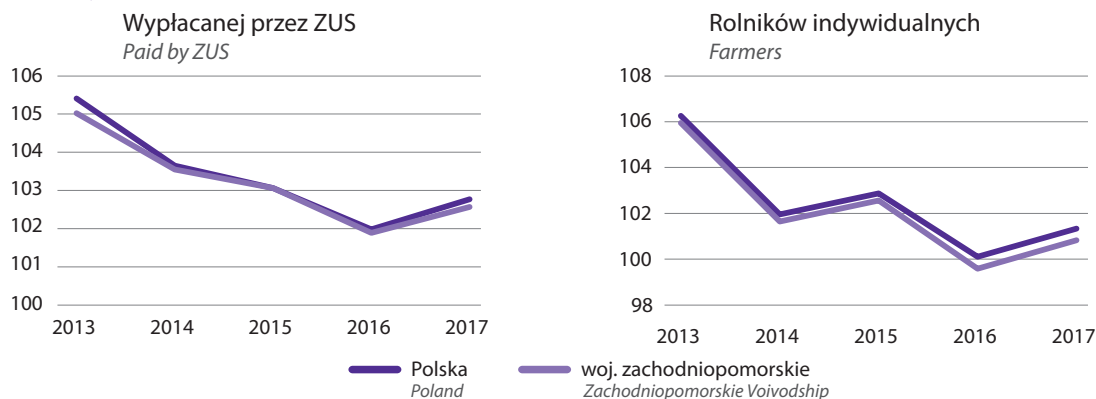
Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń wypłacanych z ZUS. W województwie najszybciej rosła przeciętna wysokość rent z tytułu niezdolności do pracy. W przypadku świadczeń z KRUS wzrost zaobserwowano także we wszystkich kategoriach, a najwyższy w przypadku renty rodzinnej. W kraju rosły zarówno świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym, jak i te z ZUS.

Wykres 33. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Rok poprzedni = 100

Chart 33.

*Indices of average monthly gross retirement pay and pension**Previous year = 100*

W 2017 r. wysokość przeciętnej emerytury i renty z ZUS w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast przeciętne świadczenie otrzymywane przez rolników indywidualnych było wyższe niż średnio w kraju. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS województwo plasowało się na 7. miejscu w kraju, a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych, podobnie jak rok wcześniej, było jednym z wyższych w Polsce (4. miejsce w kraju). W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano większe odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (wahały się one od 1,1% przy rentach z tytułu niezdolności do pracy do 11,2% w przypadku rent rodzinnych) w porównaniu z wypłatami z ZUS (gdzie emerytury były niższe od średniej krajowej o 3,7%, renty z tytułu niezdolności do pracy o 2,4%, a renty rodzinne o 4,0%).

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim znajdują się w „Biuletynie statystycznym województwa zachodniopomorskiego” (publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu) oraz w Banku Danych Lokalnych.

Ceny Prices

W 2017 r. w województwie odnotowano wolniejszy niż w skali kraju wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym (po spadku notowanym w 2016 r.). Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług – najwyższy w grupie „żywność i napoje bezalkoholowe” oraz „transport” (w Polsce najwyższy wzrost odnotowano w grupie „żywność i napoje bezalkoholowe”). Zarówno w kraju, jak i w regionie niższe niż w 2016 r. były ceny w grupie „odzież i obuwie”.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim w 2017 r. w odniesieniu do 2016 r. wzrosły o 1,4% (w skali kraju odpowiednio o 2,0%). W województwie potaniały ceny odzieży i obuwia (o 6,0%). Więcej niż w 2016 r. płacono za żywność i napoje bezalkoholowe (o 3,8%), a także za towary i usługi związane z transportem (o 3,1%). Podobne tendencje obserwowano w skali kraju.

Tablica 14.
Table 14.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Price indices of consumer goods and services

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
Polska / Poland				
Ogółem <i>Total</i>	102,6	99,1	99,4	102,0
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,7	98,3	100,8	104,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	105,3	101,2	100,7	101,0
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	96,2	95,2	95,6	94,8
Mieszkanie <i>Housing</i>	103,3	100,5	99,4	101,6
Zdrowie <i>Health</i>	102,9	101,9	99,2	101,2
Transport <i>Transportation</i>	106,2	91,1	95,4	103,8
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	99,7	100,7	98,1	101,4
Edukacja <i>Education</i>	102,7	101,1	100,8	101,2
województwo zachodniopomorskie / Zachodniopomorskie Voivodship				
Ogółem <i>Total</i>	102,7	99,7	99,1	101,4
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,6	99,4	101,3	103,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	105,0	101,8	99,8	100,2
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	97,7	95,0	94,7	94,0
Mieszkanie <i>Housing</i>	103,8	101,0	99,0	100,6
Zdrowie <i>Health</i>	102,3	102,7	99,0	100,9
Transport <i>Transportation</i>	106,0	91,4	95,3	103,1
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	100,5	100,8	96,0	101,0
Edukacja <i>Education</i>	102,2	101,2	100,5	100,9

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r.– COICOP/HICP).

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Wykres 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

Chart 34. Price indices of consumer goods and services
Previous year = 100

W 2017 r. największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. wystąpił w IV kwartale (o 1,6%), w tym najbardziej podrożały towary i usługi w grupie „żywność i napoje bezalkoholowe” (o 5,1%), których ceny wzrosły we wszystkich kwartałach. Spadek cen we wszystkich kwartałach zanotowano w grupie „odzież i obuwie”. Ceny związane z „rekreacją i kulturą” obniżyły się w pierwszym kwartale natomiast w pozostałych wzrosły w stosunku do analogicznych okresów 2016 roku. Wzrost cen we wszystkich kwartałach zanotowano w grupach: „edukacja”, „zdrowie”, „mieszkanie” oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.

Tablica 15. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim
Table 15. Price indices of consumer goods and services in Zachodniopomorskie Voivodship

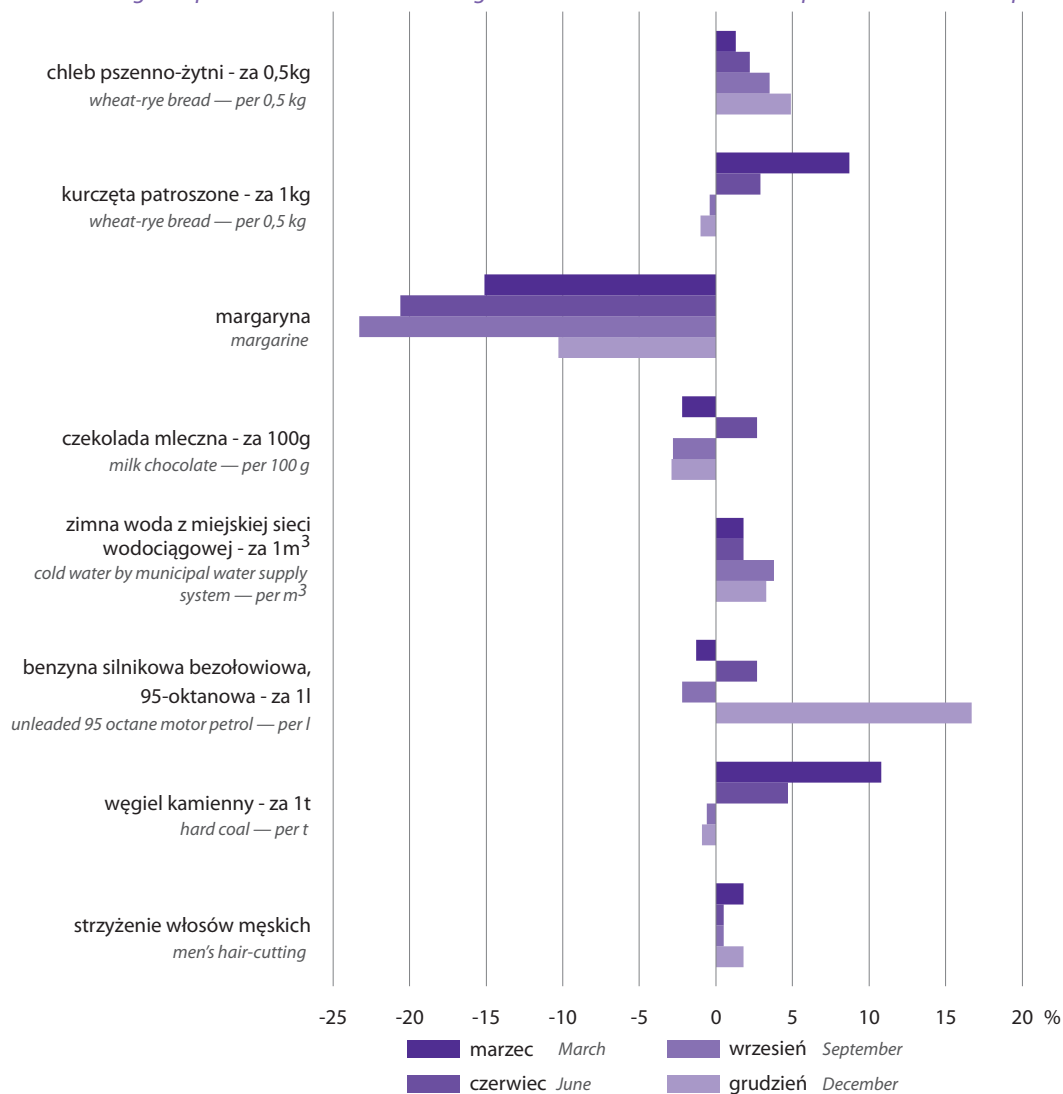
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem Total	99,0	98,7	98,9	99,9	101,3	101,2	101,4	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	100,9	100,9	101,3	101,9	103,3	102,9	104,0	105,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	99,5	99,6	99,7	100,4	100,1	99,8	100,3	100,3
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	96,3	95,0	93,9	93,7	93,4	93,5	94,1	95,0
Mieszkanie <i>Housing</i>	99,1	98,6	98,8	99,4	100,5	100,8	100,6	100,6
Zdrowie <i>Health</i>	99,9	100,4	98,1	97,7	100,1	100,1	101,2	102,1
Transport <i>Transportation</i>	93,0	93,8	94,2	100,1	108,8	103,7	100,3	100,0
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	97,5	93,9	95,2	97,3	98,3	102,5	102,0	101,3
Edukacja <i>Education</i>	100,6	100,6	100,6	100,3	100,1	100,5	101,5	101,6

W grudniu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie zachodniopomorskim najbardziej potaniał cukier (o 20,5%), margaryna (o 15,1%) oraz kasza jęczmienna (o 9,8%). Droższe niż przed rokiem były jaja świeże (o 53,1%), masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 27,4%) oraz kiełbasa wędzona (o 14,2%). Więcej niż w grudniu 2016 r. płacono m. in. za warzywa i owoce, w tym jabłka (o 51,5%), ziemniaki (24,1%), marchew (o 24,0%), cytryny (o 21,2%) oraz cebulę (o 3,7%). Spośród artykułów i usług nieżywnościowych potaniały m. in.: miksery (o 11,5%), centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 10,4%), ręcznik frotté z tkaniny bawełnianej (o 8,8%) i podkoszulek męski bawełniany, krótki rękaw (o 2,6%). Ceny m. in. baterii zlewozmywakowej, gazety codziennej czy wizyt u lekarza specjalisty były wyższe niż w grudniu 2016 r. (odpowiednio o 12,7%, 7,1 i o 3,5%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług notowane są raz w miesiącu, z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen przeprowadzane są dwa razy w miesiącu.

Wykres 35. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie zachodniopomorskim w 2017 r.

Chart 35. Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

Tablica 16.
Table 16.

Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu
Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017	
	w złotych <i>in zloty</i>				XII 2016 = 100
Polska <i>Poland</i>					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread – per 0,5 kg</i>	2,08	2,21	2,21	2,31	104,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken – per kg</i>	5,96	6,6	6,45	7,11	110,2
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg (do roku 2015 – z kością) <i>Boneless pork meat (middle loin) – per 1 kg (to 2015 with bone)</i>	13,68	13,79	17,26	17,30	100,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg <i>Pork ham, boiled – per kg</i>	21,65	24,01	24,96	26,26	105,2
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l <i>Cow's milk with a fat content of 3–3.5%, sterilized – per 1 l</i>	2,67	2,80	2,78	2,78	100
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g</i>	4,27	3,98	4,90	6,75	137,8
Cebula – za 1 kg <i>Onions – per kg</i>	2,25	2,20	1,76	2,01	114,2
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per kg</i>	1,43	1,19	0,98	1,13	115,3
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized – per kg</i>	2,94	2,44	3,17	2,62	82,6
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	3,64	3,63	3,57	3,60	100,8
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (w roku 2010 – z elano-wełny) – za 1 kpl. <i>Men's suit, fabrics with wool (in 2010 with elano-wool) per set</i>	467,17	662,30	658,97	665,00	100,9
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Low leather shoes with non-leather sole – per pair</i>	164,09	197,64	199,02	202,07	101,5
Proszek do prania – za 300 g (w roku 2010 – za 400 g) <i>Washing powder – per 300 g (in 2010 – per 400 g)</i>	4,43	5,33	5,45	5,48	100,6
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per 1 m³</i>	17,89	21,68	21,79	21,69	99,5
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	69,63	90,26	93,93	100,85	107,4
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy <i>Single ticket for intra-urban bus</i>	2,23	2,71	2,71	2,71	100
Bilet do kina <i>Cinema ticket</i>	15,23	18,39	19,02	19,58	102,9
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread – per 0,5 kg</i>	2,09	2,24	2,35	2,38	101,3
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken – per kg</i>	5,67	6,72	6,54	7,11	108,7
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg (do roku 2015 – z kością) <i>Boneless pork meat (middle loin) – per 1 kg (to 2015 with bone)</i>	12,96	13,52	17,53	17,51	99,9
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg <i>Pork ham, boiled – per kg</i>	23,39	26,71	28,54	29,32	102,7
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l <i>Cow's milk with a fat content of 3–3.5%, sterilized – per 1 l</i>	2,66	2,68	2,69	2,63	97,8
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g</i>	4,54	3,89	5,33	6,79	127,4

Tablica 16. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 16. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017	
	w złotych <i>in zloty</i>				XII 2016 = 100
Cebula – za 1 kg <i>Onions – per kg</i>	2,26	2,36	2,16	2,24	103,7
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per kg</i>	1,52	1,16	1,08	1,34	124,1
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized – per kg</i>	2,99	2,51	3,31	2,63	79,5
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	3,66	3,87	3,44	3,49	101,5
Garnitur męski 2–częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (w roku 2010 – z elano–wełny) – za 1 kpl. <i>Men's suit, fabrics with wool (in 2010 with elano–wool) per set</i>	427,16	602,83	657,26	633,83	96,4
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Low leather shoes with non–leather sole – per pair:</i>	157,22	188,38	202,76	207,46	102,3
Proszek do prania – za 300 g (w roku 2010 – za 400 g) <i>Washing powder – per 300 g (in 2010 – per 400 g)</i>	4,40	5,57	5,66	5,71	100,9
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per m³</i>	21,68	24,84	25,67	23,01	89,6
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	62,23	79,38	89,00	92,08	103,5
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy <i>Single ticket for intra–urban bus</i>	2,01	2,50	2,50	2,52	100,8
Bilet do kina <i>Cinema ticket</i>	15,00	17,90	18,69	20,31	108,7

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno–gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Warunki agrometeorologiczne

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin jesienią w 2016 r. w województwie zachodniopomorskim było utrudnione z powodu zróżnicowanych warunków pogodowych. Występujące w okresie żniwnym intensywne opady deszczu (w sierpniu odnotowano 125,3% średniej z wielolecia) opóźniały lub wręcz uniemożliwiały zakończenie prac żniwnych, a tym samym rozpoczęcie przygotowań do siewu ozimin.

Opóźnione żniwa przełożyły się na opóźnienia w siewach rzepaku. Tylko część rolników zdążyła przeprowadzić siewy w optymalnym okresie agrotechnicznym (między 15 a 25 sierpnia). Opóźnione siewy jednak nie pogorszyły w sposób znaczny kondycji rzepaku, szczególnie w przypadku odmian mieszańcowych, które charakteryzują się szybszym początkowym wzrostem, a w związku z obfitymi, sierpniowymi opadami, wilgotność gleby oraz jej nagrzanie, potęgowane przez ciepłe ostatnie dni sierpnia wpłynęły na szybkie wschody rzepaku.

Bezdeszczowe i wręcz upalne dwie dekady września spowodowały, że był to miesiąc o nadmiernej ilości ciepła (odchylenie średniej temperatury od średniej z wielolecia wynosiło 3.1°C) i niedostatecznej ilości opadów (tylko 33,0% średniej z wielolecia). Wrzesień jest miesiącem wysiewu zbóż ozimych; dla województwa zachodniopomorskiego optymalny termin to pomiędzy 20 września, a 5 października. Z uwagi na panujące niekorzystne warunki w czasie siewu powodowane suszą część rolników dokonała siewu zbóż w ostatnich dniach z zalecanych terminów, a w niektórych rejonach przesuszona gleba praktycznie uniemożliwiała przeprowadzenie zabiegów uprawowych.

Po suchym wrześniu, notowane z początkiem października opady poprawiły uwilgotnienie gleby i wpłynęły na poprawę kondycji już wysianych ozimin. Poprawiły się także warunki do dalszych siewów, prowadzonych w kolejnych dniach miesiąca. Utrzymująca się od początku października deszczowa pogoda zwiększyła uwilgotnienie gleby i wpłynęła na poprawę kondycji już wysianych ozimin. Jednak znaczne arealy zbóż ozimych zostały wysiane w terminie opóźnionym.

W listopadzie odnotowano opady deszczu, które miały pozytywny wpływ na krzewienie się zbóż ozimych, a dobowe wahania temperatur powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin.

Pogoda w grudniu 2016 r. nie stwarzała większych zagrożeń dla zimujących roślin, ale utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka temperatura powietrza, wzrastająca okresami powyżej 10°C zakłócała zimowy spoczynek roślin.

W styczniu panowały zróżnicowane warunki agrometeorologiczne. Notowane głównie w pierwszej połowie miesiąca spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, miejscami poniżej -13°C, powodowały w wielu rejonach województwa nadmierne wychłodzenie wierzchniej warstwy gleby. Przy niewielkiej na ogół pokrywie śnieżnej (na przeważającym obszarze województwa grubość pokrywy śnieżnej nie przekraczała 10 cm); takie warunki nie powodowały znaczących strat w zasiewach upraw ozimych. Jednak występujące lokalnie w ciągu miesiąca silne wysuszające wiatry, przy ujemnej temperaturze powietrza powodowały przemieszczanie śniegu i miejscowe wysmalanie odkrytych roślin.

Przebieg pogody w lutym 2017 r. nie stwarzał na ogół zagrożenia dla zimujących roślin. W drugiej połowie miesiąca pod wpływem wzrastającej temperatury powietrza następowało stopniowe zanikanie pokrywy śnieżnej i rozmarzanie wierzchniej warstwy gruntu. Topniejący śnieg w połączeniu z opadami deszczu tworzył miejscami na polach zastoiska wody. Pojawiające się pod koniec miesiąca opady deszczu znacznie poprawiły zasobność gleby w wodę.

Pogoda w marcu 2017 r. nie sprzyjała obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby (na terenie województwa odnotowanych zostało średnio 16 dni z opadem deszczu), a także wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych (pomimo zbliżonej sumy opadów deszczu do roku poprzedniego należy zaznaczyć, że korzystniejszy rozkład opadów był w marcu 2016 r., kiedy to opady odnotowano w III dekadzie miesiąca, natomiast w 2017 roku w I i II dekadzie marca). Pomimo utrudnionych warunków wcześniej zastosowano nawożenie

nawozami mineralnymi oraz dokarmianie dolistne roślin, a także przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne z użyciem herbicydów. Odnotowane temperatury powietrza w marcu 2017 r. nie były zbyt wysokie, ale wegetacja postępowała powoli ze względu na dodatnią temperaturę gleby.

W kwietniu 2017 r. warunki agrometeorologiczne były zróżnicowane, na ogół niekorzystne dla wegetacji i rozwoju roślin, odnotowano znaczne obniżenie temperatury powietrza (w III dekadzie miesiąca), a przy gruncie również spadki temperatury poniżej 0°C (spadki temperatury wystąpiły w czasie początku kwitnienia rzepaku ozimego, uszkodzenia roślin polegały na pęknięciu łodygi; tak uszkodzone rośliny pobierały więcej składników odżywczych na zalecenie pęknięć, obniżenie plonu z tego tytułu na terenie województwa zachodniopomorskiego oszacowano na około 1 do 2%).

Generalnie na terenie województwa zachodniopomorskiego nie odnotowano zbyt wysokich strat spowodowanych przez warunki zimowe i przymrozki czy ochłodzenie wiosenne. Odnotowano jednak powiaty, na terenie których częściowo przyorano rzepaki po jesiennych nalotach mszyc oraz odnotowano przypadki przesiewania buraków cukrowych (np. powiecie pyrzyckim). Ochłodzenie wiosenne spowodowało wegetację i opóźniło wschody. Rolnicy którzy wcześniej wysiali buraki czy kukurydzę stwierdzali częściowe pleśnienie ziarna w glebie.

Zimna i nadmiernie wilgotna gleba wiosną miała negatywny wpływ na kiełkowanie ziarna, a rośliny, które do wysiewu wymagają odpowiedniej temperatury gleby, czyli m.in. kukurydza i buraki cukrowe zostały wysiane w glebę, która nie ogrzała się do wymaganej temperatury w zaleceniach uprawowych. Taka gleba podnosi również ryzyko zaskorupienia, zamulenia (zagęszczenia) i zwiększa się ryzyko infekcji patogenami, głównie z powodu przedłużania wschodów w czasie.

Stan zasiewów zbóż ozimych i rzepaku ozimego pod zbiory 2017 r., oceniono go na następujące stopnie kwalifikacyjne:

- pszenica ozima – 3,7
- jęczmień ozimy – 3,8
- żyto – 3,6
- pszenżyto ozime – 3,7
- mieszanki zbożowe ozime – 3,8
- rzepak ozimy – 3,8.

W maju odnotowane zostały przygruntowe przymrozki pod koniec I dekady miesiąca, ale nie spowodowały większych uszkodzeń. Warunki pogodowe zdecydowanie uległy poprawie dopiero w II połowie maja i korzystnie wpłynęły na wschody i wegetację roślin, w tym na pobieranie składników pokarmowych.

W czerwcu odnotowano dużą ilość opadów (174,7% normy z wielolecia), które korzystnie wpłynęły na dalszy wzrost i rozwój roślin – opóźniony ze względu na zimną wiosnę. Rośliny zaczęły nadrabiać zaległości, jednak skoki temperatur od niskich do bardzo wysokich spowodowały rozwój chorób – szczególnie grzybowych; rolnicy byli zmuszeni intensywniej chronić uprawiane rośliny. Zaobserwowano wyleganie plantacji (szczególnie jęczmienia, żyta i rzepaku) po ulewnych deszczach.

Warunki agrometeorologiczne w miesiącu lipcu były bardzo niekorzystne. Nadmierna ilość opadów (240,7% normy z wielolecia) powodowała rozwój chorób i wylegnięcia zbóż oraz rzepaku na dużą skalę, następstwem wylegania było porastanie plantacji chwastami. W drugiej dekadzie lipca lokalnie przystąpiono do koszenia rzepaku i rzepiku, a pod koniec miesiąca rozpoczęto żniwa poszczególnych zbóż. Występujące w okresie żniw opady deszczu, miejscami dość obfite, utrudniały, a lokalnie nawet uniemożliwiały wjazd na pola maszyn żniwnych, nie pozwalając na zbiór roślin i zakończenie żniw np. jęczmień ozimy, którego zbiór w porównaniu z innymi latami był opóźniony o prawie trzy tygodnie trzeba było zbierać wilgotny, gdyż zaczynały opadać kłosa. W takich warunkach należało też rozpoczynać zbiory pszenżyta, które już zaczynały porastać w kłosach. Na polach tworzyły się zastoiny wodne. Sprzęt rolniczy: kombajny, ciągniki z pługami i talerzówkami grzęzły. Na łąki również nie można było wjechać.

Odnotowywana wilgotność nasion zbóż i rzepaku była przeważnie na granicy i powyżej dopuszczalnych wartości.

Po intensywnych opadach w miesiącach lipcu i sierpniu ilość opadów we wrześniu zmniejszyła się. Rośliny, które w poprzednich miesiącach „stały w wodzie” (buraki, ziemniaki, kukurydza) i tak wypadły. Lokalnie na wielu polach, gdzie występowało nadmierne uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleb, użycie sprzętu mechanicznego było utrudnione lub niemożliwe. W połowie września zakończono siewy rzepaku ozimego. W pierwszej dekadzie września rozpoczęto siewy żyta i pszenżyta, a w połowie miesiąca pszenicy ozimej. Warunki wilgotnościowe gleby sprzyjały kiełkowaniu ziarna i wschodom roślin. We wrześniu w całym województwie, na ogół w niesprzyjających warunkach pogodowych, prowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę, a także kontynuowano wykopki ziemniaków. W połowie miesiąca przystąpiono do zbioru buraków cukrowych oraz rozpoczęto zbiór kukurydzy na ziarno.

Październikowe częste, miejscami obfite opady deszczu pogłębiały nadmiar wilgoci w glebie, powodując lokalnie podtopienia. W rejonach o równomiernym rozkładzie opadów dobre uwilgotnienie gleby miało korzystny wpływ na procesy kiełkowania ziarna i wschody ozimin. W pierwszej połowie października dobiegł końca siew żyta i pszenżyta pod zbiory w 2018 r., a do końca drugiej dekady miesiąca zakończono siewy pszenicy ozimej. Jednak niewiele plantacji zasiano w terminie optymalnym, część plantacji założono po terminie ze względu na opóźnione żniwa i późniejsze obfite opady deszczu (z tego też tytułu zasiano mniejszy areał rzepaku ozimego pod zbiory w 2018 r.). Oziminy wysiane we wrześniu, pod koniec października zaczęły się krzewić. Stan wschodów upraw ozimych w październiku br. oceniono na 3,4 do 3,6 stopnia kwalifikacyjnego, tj. na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego.

Warunki agrometeorologiczne w listopadzie były zróżnicowane. W wyniku występujących w ciągu miesiąca opadów deszczu (243,0% normy z wielolecia) w dalszym ciągu utrzymywał się nadmiar wilgoci w glebie, utrudniając wykonywanie jesiennych prac polowych oraz zbiorów roślin okopowych i pastewnych. Lokalnie plantacje ziemniaków, buraków cukrowych i kukurydzy na ziarno, znajdujące się na podmokłych polach, pozostawały niezebrane. W rejonach o równomiernym rozkładzie opadów dobre uwilgotnienie gleby i dodatnia temperatura powietrza stwarzały korzystne warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin. Oziminy pod zbiory w 2018 r. wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych w listopadzie krzewiły się, a dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin.

Tablica 17.
Table 17.

Wybrane dane dotyczące rolnictwa
Selected data on agriculture

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Polska <i>Poland</i>				
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt</i>				
zboża podstawowe z mieszkankami zbożowymi <i>basic cereals including cereal mixed</i>	35,1	36,7	37,8*	40,0
rzepak i rzepik <i>rape and turnip rape</i>	23,6	28,5	27,0*	29,4
ziemniaki ^a <i>potatoes ^a</i>	219	210	287*	279
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	484	520	665*	626
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b : <i>Livestock per 100 ha of agricultural land (as of June) ^b</i>				
bydło <i>cattle</i>	38,6	41	41,3	42,0
trzoda chlewna <i>pigs</i>	102,6	80	75,6	77,6
owce <i>sheep</i>	1,8	1,5	1,7	1,8
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni) <i>chicken poultry (over 2 weeks of age)</i>	1031,5	1004,6	1175,8	1215,0

Tablica 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (cd.)
 Table 17. Selected data on agriculture (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Przeciętne ceny skupu w zł: <i>Average procurement prices in zł</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per 1 dt</i>	59,84	66,83	62,02	66,44
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per 1 dt</i>	42,12	51,42	51,73	54,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt</i>	50,86	51,15	52,27	52,46
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg <i>cattle for slaughter (excluding calves) per 1 kg</i>	4,56	6,02	5,91	6,35
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg <i>pigs for slaughter per 1 kg</i>	3,89	4,3	4,68	5,05
mleko krowie za 1 l <i>cows' milk – per l</i>	1,07	1,13	1,11	1,39
Ceny na targowiskach w zł: <i>Marketplace prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per 1 dt</i>	64,91	75,59	75,11	78,86
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per 1 dt</i>	48,58	58,67	59,33	63,23
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt</i>	98,51	82,04	96,02	87,43
prosię na chów za 1 szt. <i>piglet per head</i>	130,2	154,03	154,62	183,96
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>				
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt</i>				
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi <i>basic cereals including cereal mixed</i>	44,5	48,8	43,6*	44,6
rzepak i rzepak <i>rape and turnip rape</i>	25,7	30,1	24,3*	25,9
ziemniaki ^a <i>potatoes ^a</i>	232	306	340*	301
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	459	578	799*	634
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b : <i>Livestock per 100 ha of agricultural land (as of June) ^b</i>				
bydło <i>cattle</i>	11,5	12,2	12,0	12,4
trzoda chlewna <i>pigs</i>	41,8	35,2	33,8	35,0
owce <i>sheep</i>	0,8	0,6	0,6	0,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni) <i>chicken poultry (over 2 weeks of age)</i>	1098,5	620,0	1234,5	1455,0
Przeciętne ceny skupu w zł: <i>Average procurement prices in zł</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per 1 dt</i>	58,39	69,97	64,37	66,19
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per 1 dt</i>	43,35	53,31	52,68	54,20
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt</i>	67,57	48,9	63,62	61,49

Tablica 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)
 Table 17. Selected data on agriculture (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg <i>cattle for slaughter (excluding calves) per 1 kg</i>	4,65	5,78	6,00	6,67
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg <i>pigs for slaughter per 1 kg</i>	3,91	4,48	4,83	5,16
mleko krowie za 1 l <i>cows' milk — per l</i>	1,10	1,15	1,09	1,40
Ceny na targowiskach w zł: <i>Marketplace prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per 1 dt</i>	64,84	80,08	79,22	94,05
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per 1 dt</i>	49,29	72,78	67,47	.
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt</i>	101,61	93,83	106,17	105,81
prosię na chów za 1 szt. <i>piglet per head</i>	125,27	.	.	.

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

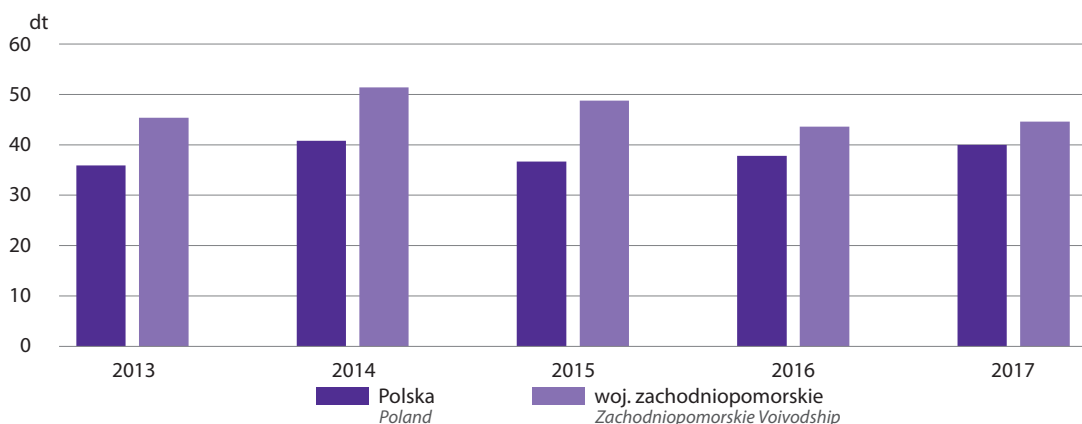
a Including production from kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens b Data of the Agricultural Census

Produkcja roślinna

W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim uzyskano wyższą niż przed rokiem produkcję zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi przy zarówno większym areale uprawy, jak i wyższej wydajności z jednostki powierzchni. W omawianym roku była wyższa również produkcja rzepaku i rzepiku ogółem w wyniku zwiększenia zarówno powierzchni uprawy i wyższej wydajności z jednego hektara. W 2017 r. odnotowana została znacznie niższa produkcja ziemniaków w wyniku niższego arealu uprawy oraz niższego plonowania. Zbiory buraków cukrowych były wyższe niż przed rokiem; przy zwiększonym areale uprawy, ale mniejszej wydajności z jednostki powierzchni.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2017 r. wyniosła 383,3 tys. ha i była o 1,1% wyższa niż w 2016 r., a w porównaniu z notowaną w 2010 r. niższa o 6,2%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2017 r. osiągnęły poziom 44,6 dt z 1 ha i były wyższe w stosunku do uzyskanych w 2016 r. o 2,3%, ale w porównaniu do 2010 r. zwiększyły się o 0,2%.

Wykres 36. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha
 Chart 36. Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha

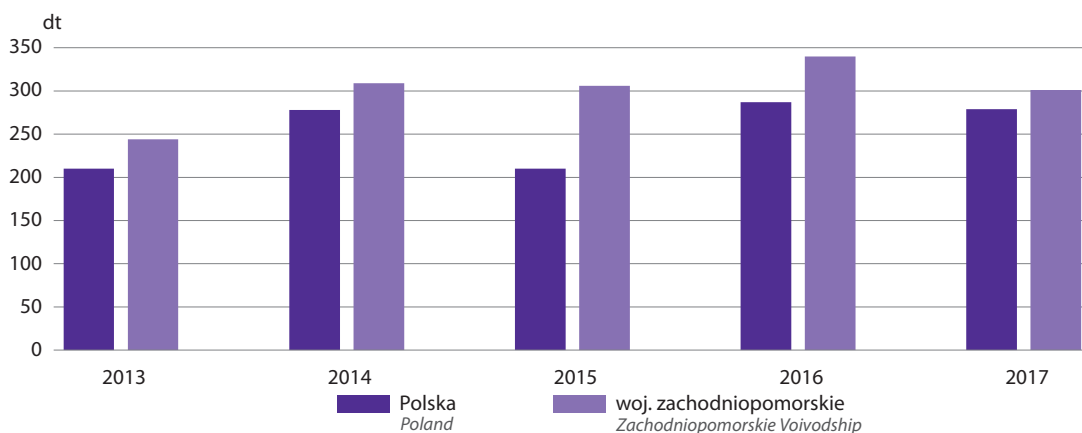

Średnie plony z 1 ha w województwie zachodniopomorskim w 2016 r. były o 11,5% wyższe niż w kraju. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 1708,2 tys. ton, czyli o 3,3% więcej niż w 2016 r., ale o 6,2% mniej w porównaniu do 2010 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2017 r. wynosiła 104,8 tys. ha i w porównaniu z 2016 r. zwiększyła się o 5,8% (zmniejszyła się w stosunku do 2010 r. – o 10,1%). W omawianym roku plony wyniosły 25,9 dt z 1 ha i osiągnęły poziom o 11,9% niższy niż średnie plony tej uprawy w kraju. W porównaniu z plonami uzyskanymi w 2016 r. zwiększyły się one o 6,6%, i w odniesieniu do 2010 r. zwiększyły się – o 0,2%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 271,3 tys. ton i były one wyższe o 12,6% od uzyskanych w 2016 r., ale o 9,5% niższe od notowanych w 2010 r.

Wykres 37.
Chart 37.

Plony ziemniaków z 1 ha
Potatoes yields per 1 ha

Powierzchnia uprawy ziemniaków uległa zmniejszeniu. W 2017 r. zasadzono je na powierzchni 10,7 tys. ha, czyli o 28,5% mniejszej niż w 2016 r. i w porównaniu do 2010 r. zmniejszyła się o 30,8%. W omawianym roku z 1 ha zebrano 301 dt ziemniaków, tj. mniej niż w 2016 r. o 11,5%, ale w porównaniu do 2010 r. więcej o 29,7%. Uzyskane plony były o 7,9% wyższe od średnich w kraju. Produkcja ziemniaków w regionie w 2017 r. wyniosła 315,9 tys. ton i była niższa od uzyskanej w 2016 r. o 36,7% i o 10,4% od notowanych w 2010 r.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

W 2017 r. odnotowano zwiększenie (w skali roku) pogłowia bydła, trzody chlewnej oraz pogłowia drobiu, natomiast nieznaczne zmniejszenie pogłowia owiec.

Badania pogłowia trzody chlewnej prowadzone są 3 razy w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2 razy w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

W 2017 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 101,2 tys. szt., co stanowiło 1,6% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2016 r. liczebność stada bydła zwiększyła się o 4,0% (w Polsce zwiększyła się o 3,4%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. odnotowano spadek o 3,0% (w kraju – wzrost o 7,0%). W 2017 r. z ogólnej liczby pogłowia bydła 38,4% stanowiły krowy, w tym 57,3% krowy mleczne (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 38,7% i 90,7%). Struktura stada bydła i udział krów mlecznych w stadzie wskazuje na wzrost znaczenia chowu bydła w kierunku produkcji żywca wołowego.

Wykres 38. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 38. Cattle density per 100 ha agricultural land
As of June

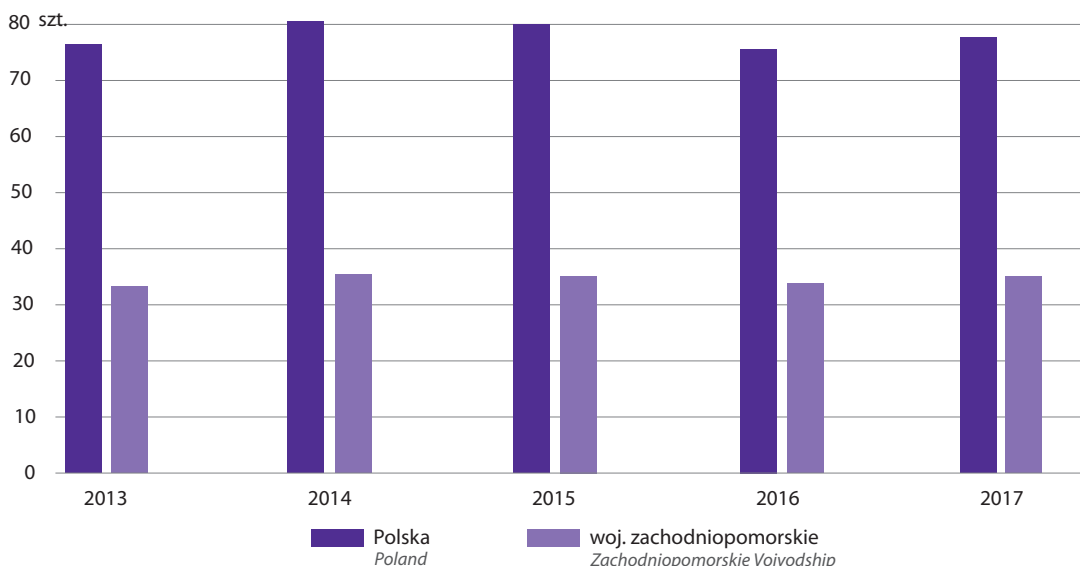

Według danych z czerwca 2017 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 284,1 tys. szt. (w tym 28,4 tys. szt., tj. 10,0% stanowiły lochy). Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 2,5%. W odniesieniu do stanu w 2016 r. wielkość stada trzody chlewnej zwiększyła się – o 3,5% (w Polsce wzrost o 4,5%). W porównaniu z 2010 r. odnotowano spadek pogłowia świń o 25,4% (w kraju – o 25,5%).

Wykres 39. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Stan w dniu 1 VI^a

Chart 39. Pigs density per 100 ha agricultural land
As of 1, June^a

a Od 2014 r. zmiana terminu badania z 31 lipca na 1 czerwca.

a Since 2014 date of survey was changed from 31 July to 1 June.

W 2017 r. stado owiec liczyło 4,9 tys. szt., co stanowiło 1,9% pogłowia krajowego. W porównaniu z 2016 r. jego stan pozostał na porównywalnym poziomie (w Polsce odnotowano wzrost o 9,2%). W odniesieniu do 2010 r. pogłowie owiec w województwie uległo zmniejszeniu o 36,4% (w kraju – stan pozostał na tym samym poziomie).

W 2017 r. stado drobiu ogółem w województwie zachodniopomorskim ukształtowało się na poziomie 12135,0 tys. szt. i stanowiło 6,1% ogólnego pogłowia w Polsce (w tym drobiu kurzego 11828,1 tys. szt., co stanowiło 6,7% pogłowia kurzego w Polsce). W porównaniu z 2016 r. jego liczebność w województwie wzrosła o 18,6% (w kraju – wzrosła o 5,2%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2010 r. w województwie pogłowie drobiu było wyższe o 17,3%, natomiast w Polsce wyższe – o 13,3%.

Skup produktów rolnych

W województwie zachodniopomorskim w 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano spadek skupu zarówno produktów pochodzenia roślinnego, jak i produktów pochodzenia zwierzęcego.

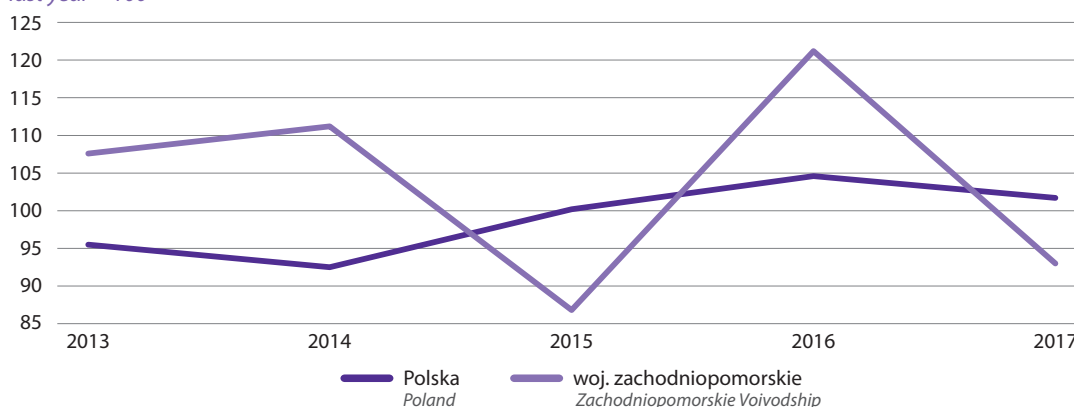
W 2017 r. skupiono 1222,4 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowi 11,7% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do 2016 r. skup był niższy o 7,0%, (w kraju wzrost o 1,7%), a w porównaniu z 2010 r. – większy o 20,0% (w kraju wzrost o 26,7%). W omawianym roku w regionie skupiono 755,0 tys. ton pszenicy (9,8% skupu krajowego), tj. o 7,0% mniej niż w roku poprzednim (w Polsce o 1,5% więcej), ale o 19,3% więcej niż w 2010 r. (w Polsce o 38,6% więcej). Skup żyta wyniósł 168,9 tys. ton, co stanowiło 18,4% skupu krajowego. W województwie skupiono o 12,3% żyta mniej w odniesieniu do 2016 r., ale o 19,2% więcej niż w 2010 r. (w kraju więcej o 16,4% niż w roku ubiegłym, ale mniej o 2,1% niż w 2010 r.).

Skup ziemniaków w 2017 r. ukształtował się na poziomie 145,5 tys. ton, co stanowiło 8,0% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z 2016 r. nastąpił spadek ilości skupionych ziemniaków o 7,4%, ale w stosunku do 2010 r. odnotowano wzrost wielkości skupu o 26,2% (w kraju skupiono o 3,3% ziemniaków mniej w odniesieniu do 2016 r., ale o 59,1% więcej względem 2010 r.).

Wykres 40. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

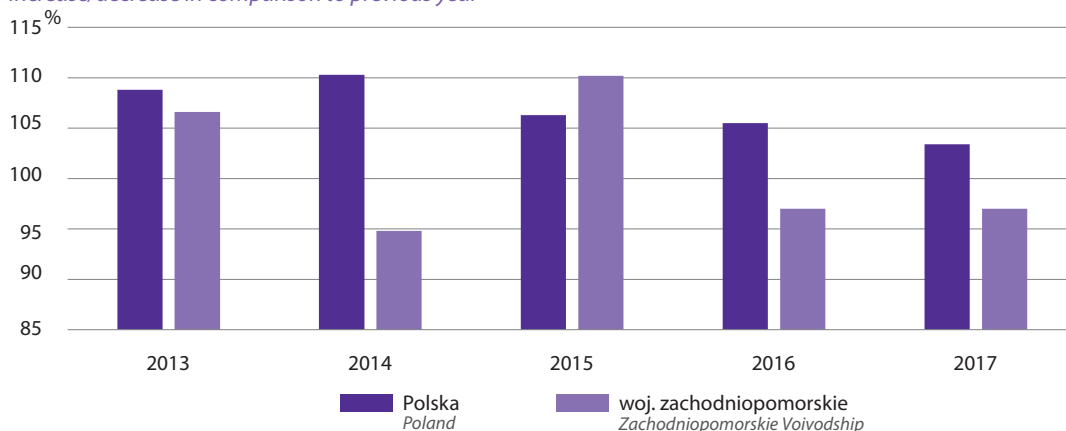
Chart 40. Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) last year = 100

W omawianym roku skupiono 149,5 tys. ton żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej (wbc), co stanowi 3,4% skupu krajowego (tj. o 3,0% mniej niż w 2016 r., ale o 3,6% więcej niż w 2010 r.). W skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 3,4% i o 41,0%.

Wykres 41. Zmiana wielkości skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)
Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego

Chart 41. *Change in procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)*
Increase/decrease in comparison to previous year

Skup żywca wieprzowego (w wadze żywej) wyniósł w 2017 r. 47,4 tys. ton (2,1% skupu krajowego), tj. o 2,8% mniej niż w 2016 r. i o 33,0% mniej niż siedem lat wcześniej. W kraju skupiono mniej o 2,6% niż w roku poprzednim, ale o 13,4% więcej w odniesieniu do 2010 r.

Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 7,1 tys. ton i był o 5,8% mniejszy niż w 2016 r. i o 29,0% mniejszy niż w 2010 r.

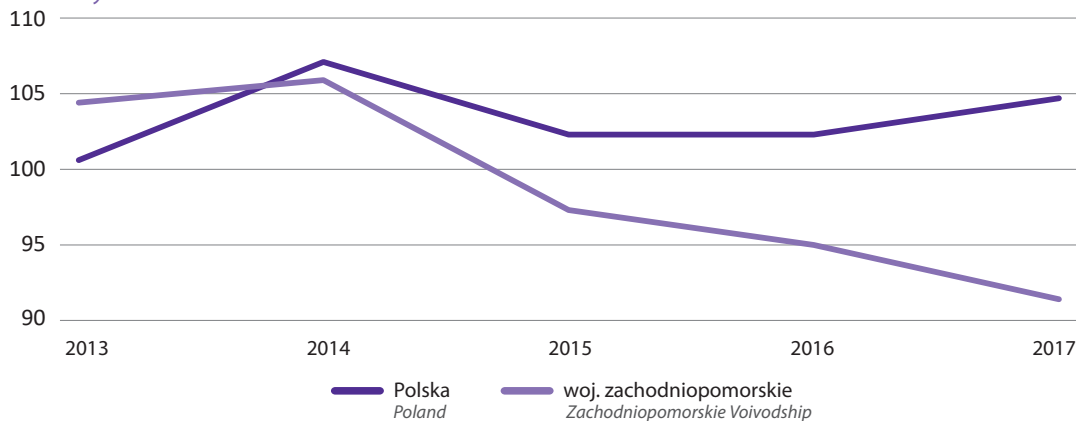
W Polsce skup żywca wołowego wzrósł o 14,7% w stosunku do 2016 r., a w stosunku do 2010 r. wzrósł o 52,9%.

Żywca drobiowego skupiono 155,5 tys. ton, czyli o 2,9% mniej niż w 2016 r., natomiast o 29,8% więcej w porównaniu z 2010 r. Skup żywca drobiowego stanowił 4,9% skupu krajowego, który w odniesieniu do 2016 r. wzrósł o 6,6%, a do 2010 r. wzrósł o 73,3%.

Wykres 42. Dynamika skupu mleka krowiego

Rok poprzedni = 100

Chart 42. *Indices of procurement of cows' milk*
Previous year = 100

W 2017 r. skup mleka krowiego wyniósł 133,1 mln litrów (co stanowiło 1,2% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 8,6% mniej niż w 2016 r. i o 10,2% mniej niż w 2010 r. (w skali kraju w odniesieniu do 2016 r. zanotowano wzrost o 4,7% i o 29,1% w porównaniu z 2010 r.).

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

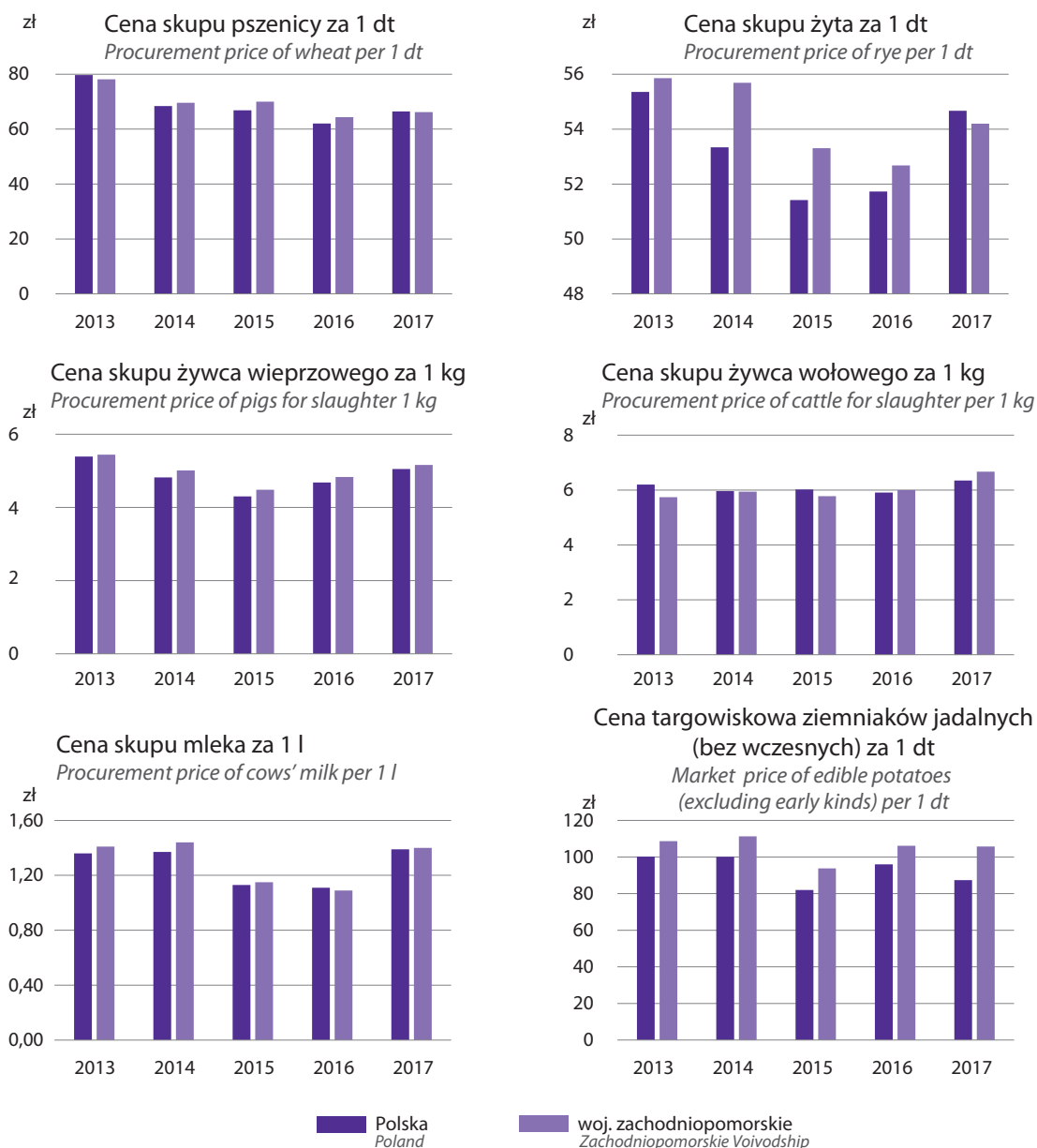
W 2017 r., w odniesieniu do 2016 r. na obu rynkach zarówno w skupie jak i na targowiskach odnotowano wzrost cen pszenicy, ale spadek cen ziemniaków jadalnych. W skupie odnotowano wzrost cen żyta, żywca wołowego, wieprzowego, drobiowego i mleka.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2017 r. wyniosła 69,19 zł za 1 dt (w kraju – 66,44 zł) i była o 2,8% wyższa niż w 2016 r. i o 13,4% wyższa niż siedem lat wcześniej. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 94,05 zł (w kraju – 78,86 zł), tj. o 18,7% więcej niż w 2016 r. i o 45,0% więcej niż w 2010 r.

Wykres 43.
Chart 43.

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach Procurement and market place prices of agricultural products

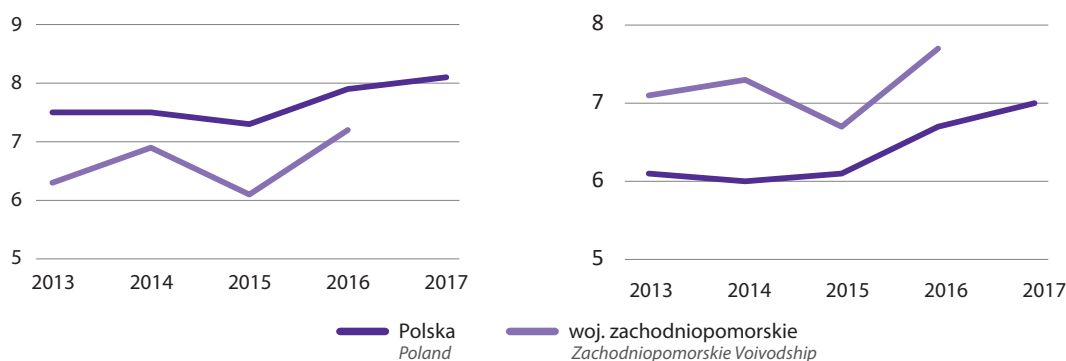
W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 54,20 zł za 1 dt (w kraju – 54,67 zł), tj. o 2,9% wyższym w porównaniu z zanotowanym w 2016 r. i w porównaniu z 2010 r. cena była wyższa o 25,0%.

W 2017 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 61,49 zł za 1 dt (w kraju – 52,46 zł), tj. o 3,3% mniej niż w 2016 r. i o 9,0% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 105,81 zł za 1 dt (w Polsce – 87,43 zł), tj. o 0,3% niższym w stosunku do zanotowanego w 2016 r., ale o 4,1% wyższym niż w 2010 r.

W województwie zachodniopomorskim w omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,67 zł za kg (w kraju – 6,35 zł), tj. zwiększyła się o 11,1% w stosunku do uzyskanej w 2016 r. i w odniesieniu do 2010 r. – była wyższa o 43,5%.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,16 zł za kg (w kraju – 5,05 zł), tj. o 6,9% wyższą niż w 2016 r. i o 32,0% większą w porównaniu z zanotowaną w 2010 r.

Wykres 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia
Chart 44. Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley

W 2017 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,47 zł za kg (w kraju – 3,69 zł) i była o 3,5% wyższa w porównaniu z zanotowaną w 2016 r. i o 5,1% wyższa niż w 2010 r. Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,40 zł (w kraju – średnio 1,39 zł), tj. o 28,9% więcej niż w 2016 r. i o 26,9% mniej niż siedem lat wcześniej.

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

W województwie zachodniopomorskim w 2016 r., w odniesieniu do 2015 r., nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zdecydowała zarówno niższa wartość produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. W przypadku produkcji końcowej również nastąpiło zmniejszenie produkcji ogółem, przy obniżeniu zarówno produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. W produkcji towarowej odnotowano natomiast zwiększenie produkcji rolnej, o czym zdecydowała zarówno wyższa wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej.

W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek produkcji globalnej o 3,8%, o czym zdecydowała o 2,8% niższa niż w 2015 r. produkcja roślinna, i o 5,25% niższa produkcja zwierzęca. W analizowanym roku udział województwa zachodniopomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,5% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 4,6%, a zwierzęcej – 2,4%. W 2016 w strukturze produkcji globalnej przeważała produkcja roślinna. Jej udział w produkcji globalnej województwa wyniósł 66,0%. W kraju przeważała również produkcja roślinna. Jej udział w produkcji globalnej wyniósł 50,6%.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie zachodniopomorskim w 2016 r. 59,7% stanowiła produkcja roślinna, natomiast na produkcję zwierzęcą przypadało 40,3%. Wartość produkcji końcowej w 2016 r., w porównaniu z 2015 r., była o 4,2% niższa, wskutek spadku o 3,4% produkcji roślinnej i produkcji zwierzęcej o 5,2%.

W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił wzrost produkcji ogółem (o 5,1%), przy wzroście wartości produkcji roślinnej (o 8,3%) i produkcji zwierzęcej (o 1,0%).

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno–gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim” – publikacja dostępna co rok,
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

W 2017 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła wydajności pracy ^a, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

a Mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2017 r. w województwie osiągnęła wartość 39118,6 mln zł (w cenach bieżących) i była o 7,7% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w 2016 r. W skali kraju w tym czasie produkcja sprzedana zwiększyła się odpowiednio o 6,5%. W województwie zachodniopomorskim w kolejnych kwartalnych okresach następujących 2017 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w skali roku – najwyższy w I kwartale o 8,5%, a najniższy w I półroczu o 6,3%.

Tablica 18.
Table 18.

Przemysł Industry

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	945306,9	1197028,5	1236375,4	1352954,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	83,0	85,9	86,9	87,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	2442,2	2510,7	2566,7	2649,9
województwo zachodniopomorskie Zachodniopomorskie Voivodship				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	24974,1	37174,7	36229,3	39118,6
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	90,0	95,2	94,4	94,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	78,7	85,7	88,6	93,0
Szczecin				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	4544,7	8446,6	6261,4	6026,3
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	88,6	92,4	90,1	89,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	13,1	12,9	13,6	14,5

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wykres 45.

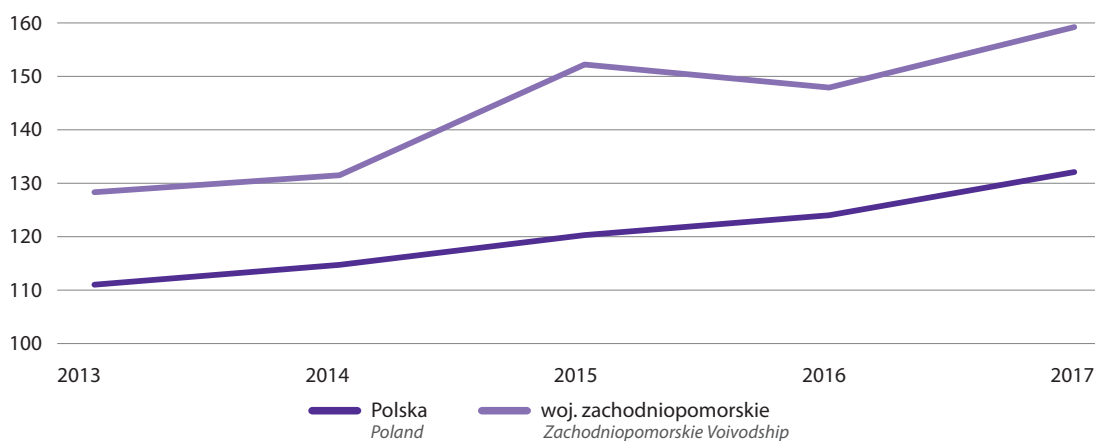
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)

Przeciętna miesięczna 2010 = 100

Chart 45.

Indices of sold production of industry (constant prices)

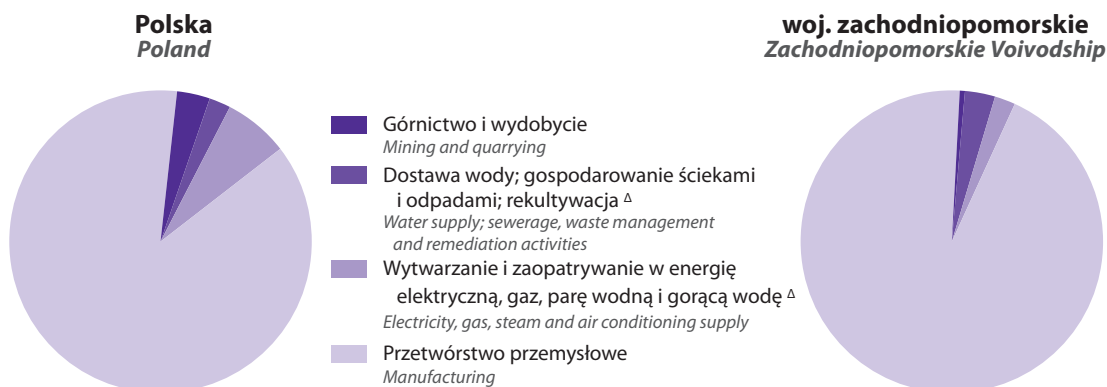
Average monthly in 2010 = 100

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2017 r. w województwie zachodniopomorskim złożyła się produkcja w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz górnictwo i wydobywanie (wartość produkcji wyniosła odpowiednio: 36774,6 mln zł; 1257,8 mln zł; 869,9 mln zł; 216,3 mln zł).

Wykres 46.
Chart 46.

Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2017 r. (ceny bieżące)
Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2017 (current prices)

Wzrost produkcji sprzedanej obserwowany w 2017 r. był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) w przetwórstwie przemysłowym – o 7,2% (przy udziale 94,0% w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w województwie; w kraju udział ten wyniósł 87,2%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 34,0%), górnictwie i wydobywaniu (o 26,7%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji produkcja sprzedana zwiększyła się odpowiednio (o 5,8%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem była m. in. poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (o 35,3%), produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 24,3%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 13,5%), maszyn i urządzeń (o 16,0%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 12,7%), wyrobów z metali (o 9,3%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 8,8%), produkcji odzieży (o 8,1%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,2%). W 2017 r. spadek produkcji sprzedanej dotyczył m. in. produkcja pozostałego sprzętu transportowego (o 6,6%) oraz wyrobów tekstylnych (o 1,8%).

Tablica 19.
Table 19.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim
Indices of sold production of industry in Zachodniopomorskie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	104,1	102,5	99,4	97,2	108,5	106,3	106,6	107,7
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	87,8	80,9	77,0	83,1	112,4	123,8	129,7	126,7
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	103,8	102,4	98,9	96,4	107,3	105,0	105,8	107,2
w tym: <i>of which</i>								
produkcja artykułów spożywczych <i>manufacture of food products</i>	100,9	105,8	108,2	109,2	115,0	114,2	113,7	113,3
produkcja wyrobów tekstylnych <i>manufacture of textiles</i>	109,2	108,3	114,3	120,6	109,2	103,7	100,4	98,2
produkcja odzieży <i>manufacture of wearing apparel</i>	75,8	86,8	92,6	93,1	113,4	107,0	108,4	108,1
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ</i>	95,6	95,8	96,0	95,3	107,7	107,4	108,1	108,8

Tablica 19.
Table 19.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim (dok.)
Indices of sold production of industry in Zachodniopomorskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>manufacture of paper and paper products</i>	102,3	103,0	102,9	102,4	121,6	121,6	123,2	124,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>printing and reproduction of recorded media</i>	110,6	110,9	111,2	109,5	137,8	132,8	133,1	135,3
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>manufacture of rubber and plastic products</i>	118,1	118,0	113,9	113,3	110,8	107,7	105,1	107,2
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>	104,3	98,8	93,0	93,1	106,6	103,3	110,4	112,7
produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>manufacture of metal products</i>	112,2	114,6	113,0	115,2	115,9	106,9	108,2	109,3
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>manufacture of computer, electronic and optical products</i>	111,9	110,8	106,1	101,5	101,8	101,3	106,0	100,1
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>manufacture of machinery and equipment</i>	134,7	137,8	132,4	129,5	109,3	100,2	111,8	116,0
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	127,4	121,9	118,4	110,6	115,1	113,3	113,7	113,5
produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>manufacture of other transport equipment</i>	53,9	90,2	138,2	132,4	211,6	152,5	89,1	93,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	116,6	113,9	133,4	143,6	168,8	189,7	159,7	134,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	107,5	107,8	108,1	107,1	108,7	106,4	104,8	105,8
w tym: <i>of which</i>								
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody <i>water collection, treatment and supply</i>	102,4	102,9	104,4	103,0	101,7	100,8	96,9	99,6
odprowadzanie i oczyszczanie ścieków <i>sewage disposal and treatment</i>	99,5	98,7	99,2	98,9	103,3	101,5	100,3	100,6
gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ <i>waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	115,3	116,0	115,4	114,2	115,9	112,4	112,3	112,2

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim w porównaniu z 2016 r. towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia (o 5,0%, natomiast w stosunku do 2010 r. przeciętne zatrudnienie wzrosło o 18,1%). W kraju w odniesieniu do 2016 r. zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle – o 3,2% (w stosunku do 2010 r. – o 8,5%).

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 93,0 tys. osób i w stosunku do 2016 r. wzrosło w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 5,4%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 3,2%), a zmniejszyło się w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,9%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 0,4%).

Wykres 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle

Analogiczny okres 2010 = 100

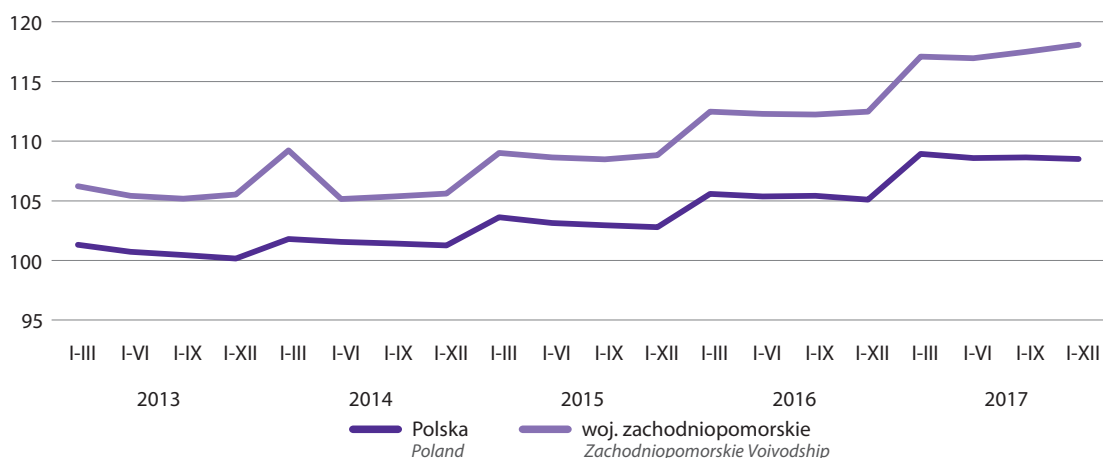
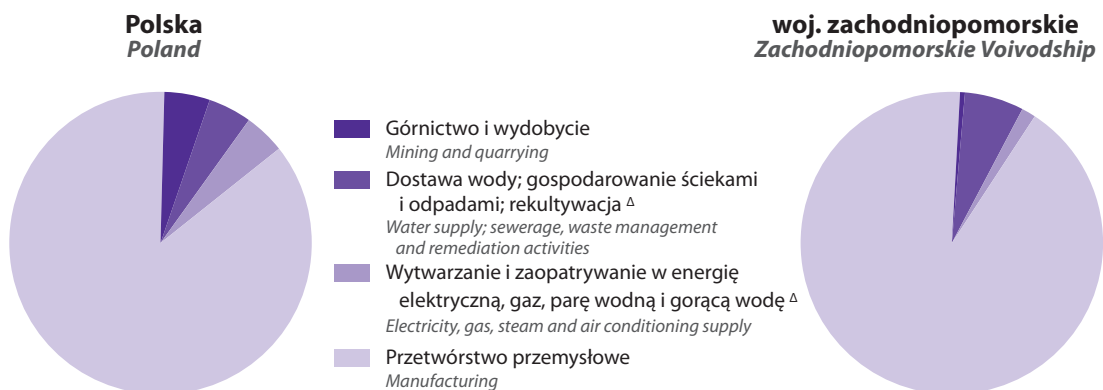
Chart 47. Indices of average paid employment in industry
Corresponding period of 2010 = 100**Wykres 48. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2017 r.**

Chart 48. Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2017

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2017 r. notowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do 2016 r. (w 2016 r. zaobserwowano spadek w porównaniu z poprzednim rokiem). Wyższa niż w 2016 r. była również wartość sprzedaży produkcji budowlano–montażowej. W omawianym okresie wzrosła wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 4507,0 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 11,0% (w skali kraju wzrost wyniósł 11,8%).

Tablica 20.
Table 20.

Budownictwo

Construction

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Polska <i>Poland</i>				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	160403,9	181990,4	171042	191257,1
Udział produkcji budowlano–montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	51,5	47,8	43,6	44,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	442,8	386	383,4	387
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	5178,9	5063,3	4061,9	4507
Udział produkcji budowlano–montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	69,7	72,7	58,2	57,7
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	14,8	11,5	11,0	11,4
Szczecin				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	2363,7	2713,8	1983,4	1843,7
Udział produkcji budowlano–montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	72,5	72,4	51,0	52,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	4,8	3,6	3,5	3,6

W województwie produkcja budowlano–montażowa w analizowanym okresie wyniosła 2602,1 mln zł (57,7% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w 2016 r. o 10,1%. W kraju odnotowano wzrost produkcji budowlano–montażowej o 12,1%.

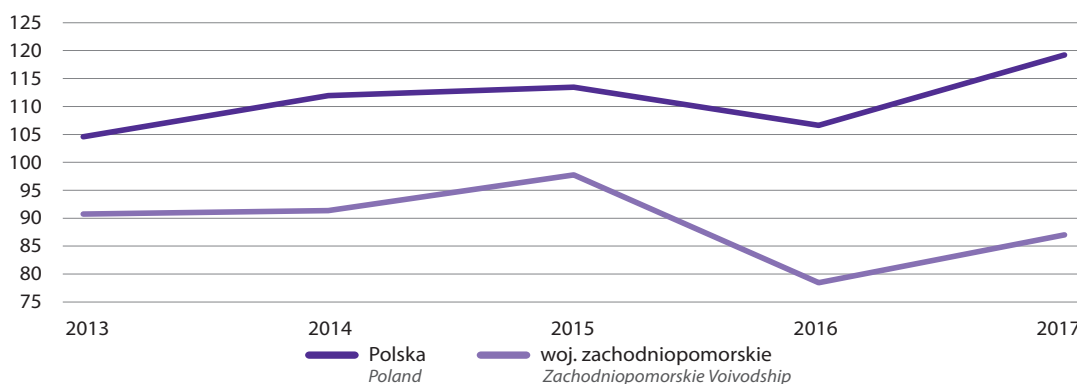
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wykres 49. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)

2010 = 100

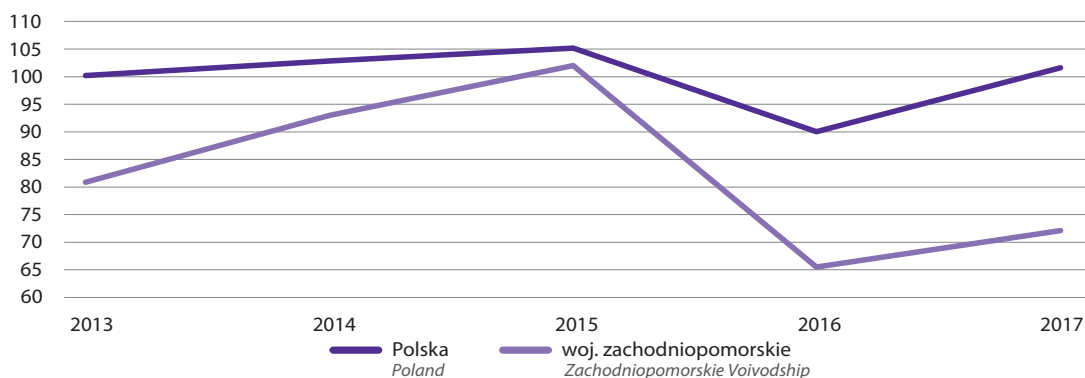
Chart 49. Indices of sold production of construction (current prices)
2010 = 100

Wykres 50. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)

2010 = 100

Chart 50. Indices of construction and assembly production (current prices)
2010 = 100

Tablica 21. Dynamika produkcji budowlano–montażowej w województwie zachodniopomorskim (ceny bieżące)

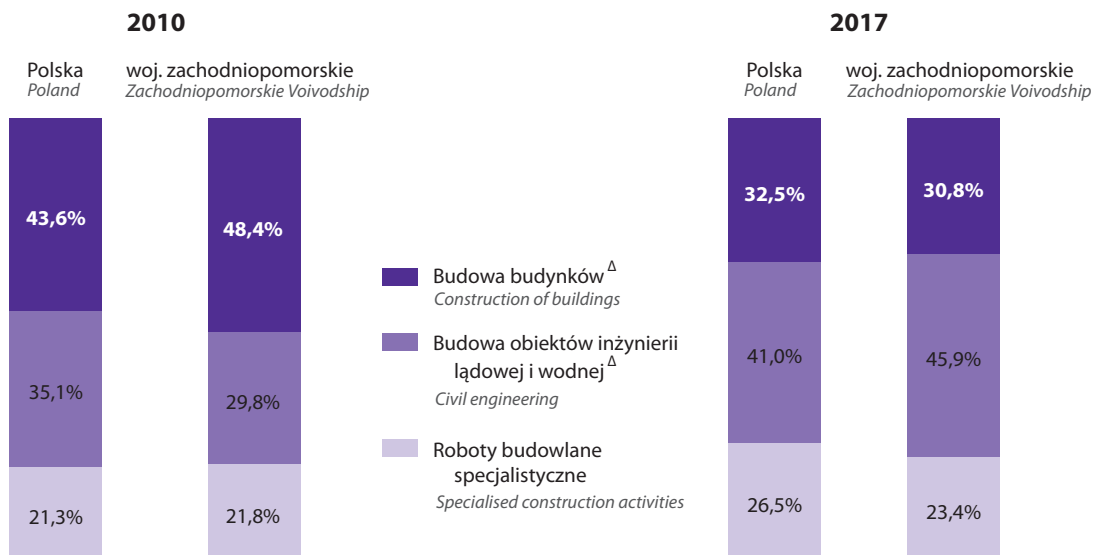
Table 21. Indices of construction and assembly production in Zachodniopomorskie Voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem <i>Total</i>	59,7	59,9	59,4	64,2	114,3	117,7	112,0	110,1
Budowa budynków ^Δ <i>Construction of buildings</i>	48,3	55,7	67,9	74,9	160,5	142,5	104,2	102,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ <i>Civil engineering</i>	76,6	67,8	59,0	66,4	74,8	95,9	105,6	111,1
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	45,0	52,5	49,0	49,8	124,2	129,6	140,3	120,1

Wśród przedsiębiorstw budowlanych znaczący udział posiadały jednostki specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (45,9% sprzedaży produkcji budowlano–montażowej w 2017 r.), których produkcja była o 11,1% wyższa niż rok wcześniej. W podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (udział – 30,8%) produkcja zwiększyła się o 2,2%, a w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (udział – 23,4%) – wzrosła o 20,1%.

Wykres 51. Struktura produkcji budowlano–montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)

Chart 51. Structure of construction and assembly production by PKD 2007 divisions

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2017 r. w województwie zachodniopomorskim ukształtowała się na poziomie 395,6 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 7,0% w stosunku do roku poprzedniego.

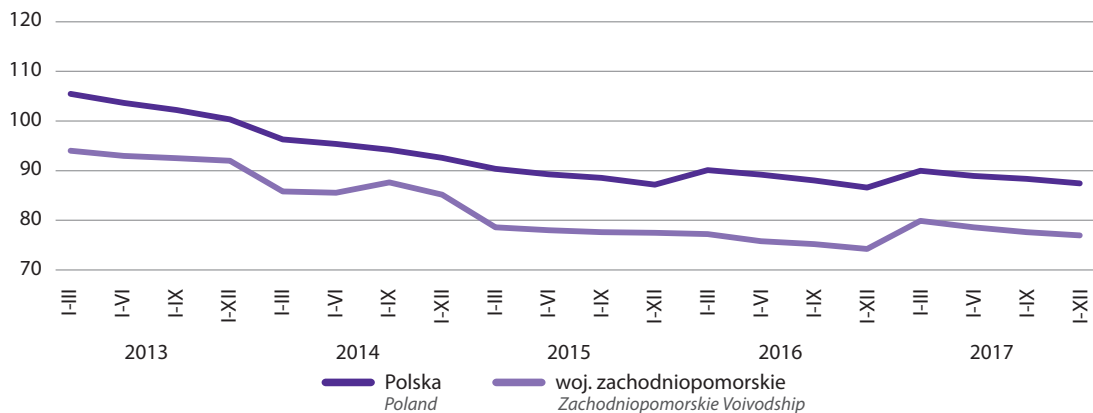
Wykres 52. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie

Analogiczny okres 2010 = 100

Chart 52.

Indices of average paid employment in construction

Corresponding period of 2010 = 100

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno–gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W 2017 r. wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenie, oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Zmniejszyła się przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania.

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

W 2017 r. w regionie oddano do użytkowania 7474 mieszkań, tj. o 7,7% więcej niż w 2016 r. (o 21,8% więcej niż w 2010 r.). W kraju liczba mieszkań oddanych do użytkowania wzrosła o 9,3% w porównaniu z 2016 r. (o 31,4% względem 2010 r.).

Tablica 22.
Table 22.

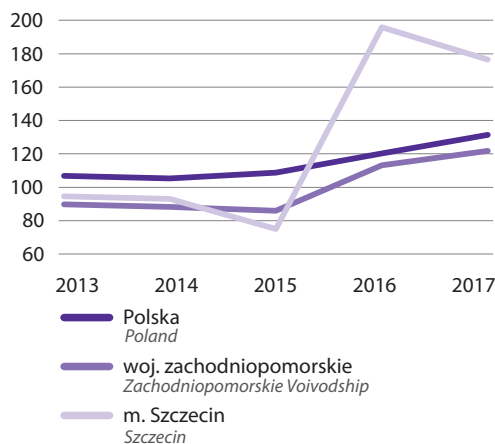
Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA Poland				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,5	3,8	4,3	4,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	106,1	99,8	94,5	92,7
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted per 1000 population</i>	4,5	4,9	5,5	6,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings which construction has begun per 1000 population</i>	4,1	4,4	4,5	5,4
województwo zachodniopomorskie Zachodniopomorskie Voivodship				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,6	3,1	4,1	4,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	97,2	96,4	86,9	83,5
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted per 1000 population</i>	4,6	4,8	4,9	7,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings which construction has begun per 1000 population</i>	4,2	3,9	3,9	5,0
Szczecin				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,7	2,8	7,3	6,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	79,0	77,3	62,3	62,3
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted per 1000 population</i>	6,6	7,9	5,8	10,2
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings which construction has begun per 1000 population</i>	7,5	6,5	5,4	6,4

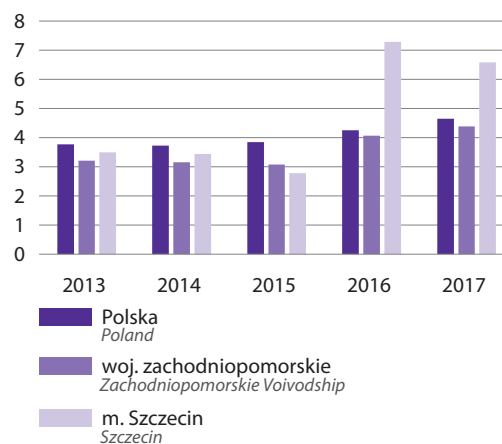
Wykres 53. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania
2010 = 100

Chart 53. Indices of dwellings completed
2010 = 100

Wykres 54. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

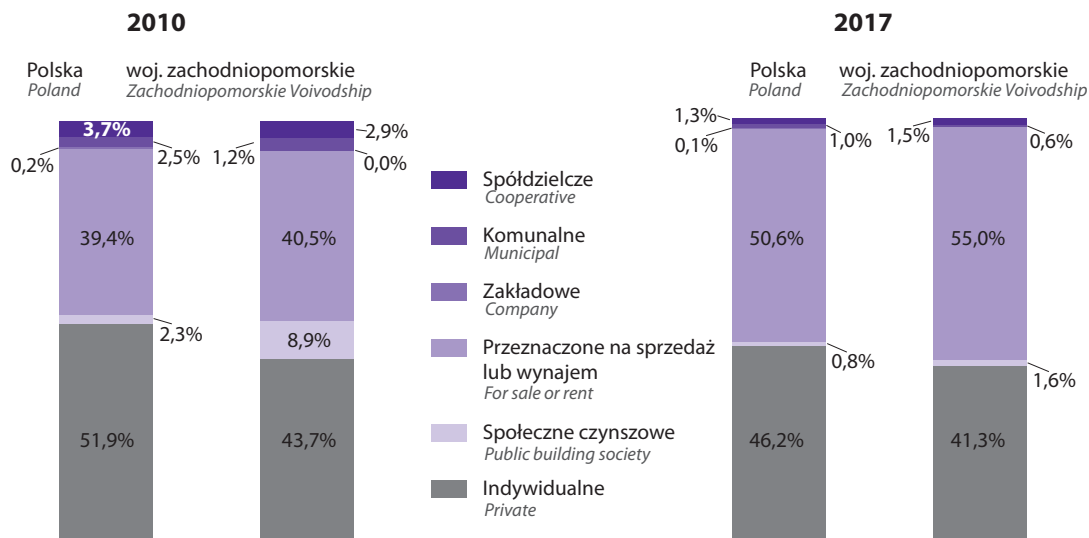
Chart 54. Dwellings completed per 1000 population

W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim liczba mieszkań oddanych do użytkowania wzrosła o 7,7%. W formach budownictwa o największym ich udziale, tj. w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem zanotowano wzrost (o 31,3%, przy udziale 55,0%), natomiast w budownictwie indywidualnym odnotowano spadek (o 0,7%, przy udziale 41,3%).

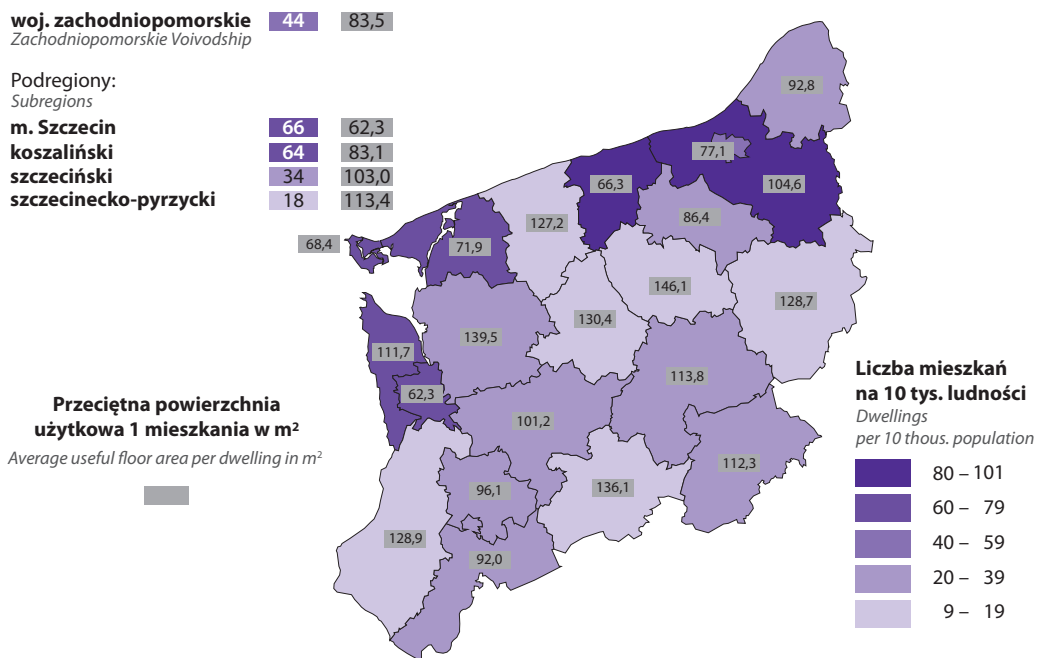
Wykres 55. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

Chart 55. Structure of number of dwellings completed by form of construction

Wykres 56. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Chart 56. Dwellings completed in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2017

Tablica 23. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim

Table 23. Dwellings completed in Zachodniopomorskie Voivodship

Formy budownictwa Forms of construction	2016				2017			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentage	2015 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentage	2016 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²
Ogółem Total	6941	100,0	131,5	86,9	7474	100,0	107,7	83,5
Indywidualne <i>Private</i>	3108	44,7	101,1	125,2	3087	41,3	99,3	124,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	3132	45,1	177,1	56,8	4113	55,0	131,3	55,1
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	247	3,6	165,8	46,4	46	0,6	18,6	36,6
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	97	1,4	82,2	53,7	110	1,5	113,4	47,5
Zakładowe <i>Company</i>	32	0,5	29,6	86,6	–	x	x	–
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	325	4,7	5 razy	51,0	118	1,6	36,3	48,6

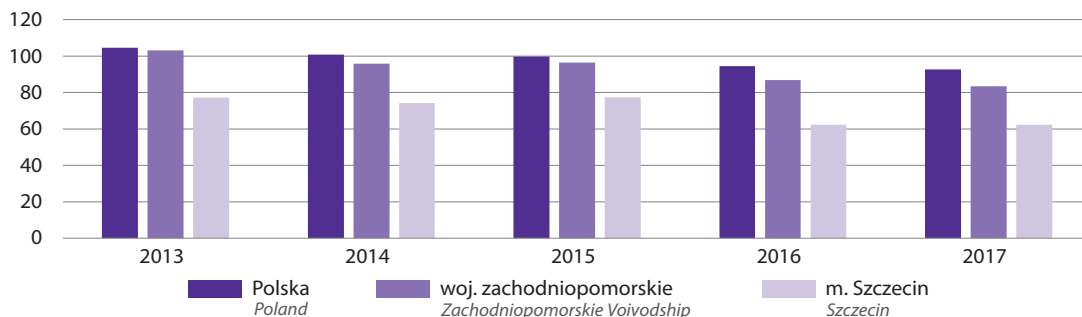
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie zachodniopomorskim w 2017 r. wyniosła 83,5 m² (w kraju – 92,7 m²) i zmniejszyła się o 3,4 m² w stosunku do 2016 r. (w kraju spadek o 1,8 m²). W porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się ona o 13,8 m² (w kraju – o 13,4 m²).

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 124,5 m². Najmniejszą powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne (36,6 m²).

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Wykres 57.
Chart 57.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytku
Average usable floor space per dwelling completed

W województwie zachodniopomorskim w 2017 r. największe mieszkania budowano w powiecie świeżym (przeciętna powierzchnia użytkowa – 146,1 m²), a najmniejsze – m. in. w powiecie kołobrzeskim (66,3 m²). W m. Szczecinie przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła 62,3 m², w m. Świnoujściu – 68,4 m², a w m. Koszalinie – 77,1 m².

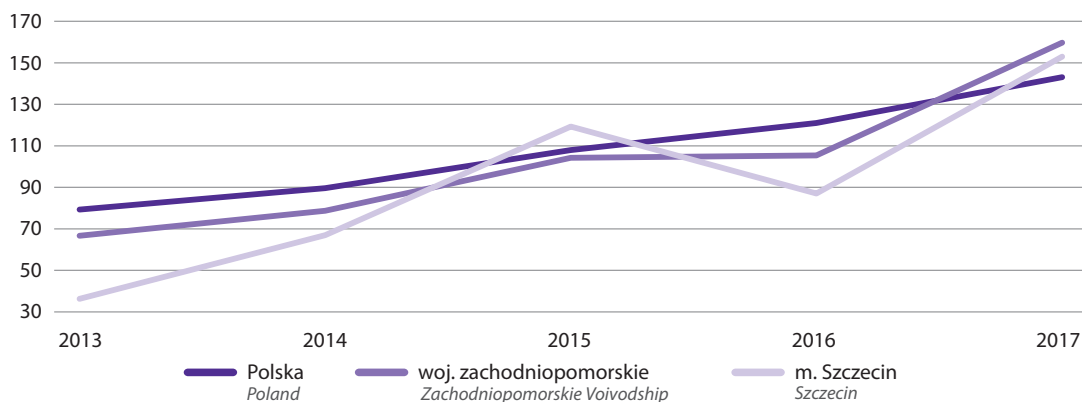
W ciągu 2017 r. w regionie wydano pozwolenia na budowę 12643 mieszkań, tj. o 51,4% więcej niż w 2016 r. i o 59,7% więcej niż w 2010 r. (w skali kraju nastąpił wzrost o 18,3% w stosunku do 2016 r. i o 43,0% w odniesieniu do 2010 r.).

W województwie zachodniopomorskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (51,2% ogólnej liczby) oraz budującym indywidualnie (45,5%). Liczba pozwoleń na budowę uzyskanych przez deweloperów wzrosła w porównaniu z 2016 r. o 41,5%, a wśród inwestorów indywidualnych – o 49,2%.

Wykres 58.

Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań
2010 = 100

Chart 58.
Indices of number of permits issued for dwellings
2010 = 100

Tablica 24.
Table 24.

Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie zachodniopomorskim
Dwellings for which permits have been issued in Zachodniopomorskie Voivodship

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	2016			2017		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percentage</i>	2015 = 100	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percentage</i>	2016 = 100
Ogółem <i>Total</i>	8351	100,0	101,2	12643	100,0	151,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	4276	51,2	95,2	6478	51,2	151,5
Indywidualne <i>Private</i>	3852	46,1	105,9	5748	45,5	149,2
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	104	1,2	109,5	201	1,6	193,3
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	72	0,9	240	172	1,4	238,9
Zakładowe <i>Company</i>	47	0,6	x	4	0,0	8,5
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	–	x	x	40	0,3	x

Wzrost liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia odnotowano w szesnastu powiatach regionu, przy czym najwyższy wzrost nastąpił w powiecie gryfickim (o 242,4%) oraz kołobrzeskim (o 139,1%); wyraźny spadek zaobserwowano w powiecie świdwińskim (o 36,9%) oraz w m. Świnoujściu (o 31,2%).

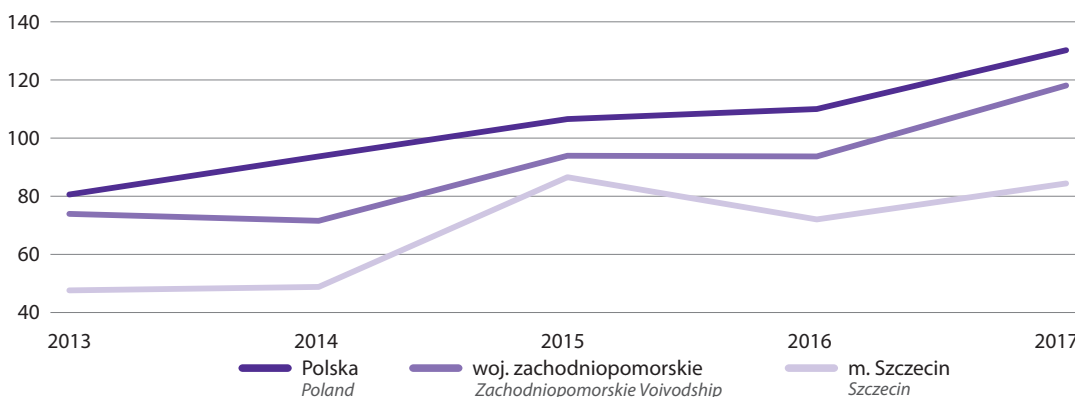
W 2017 r. rozpoczęto budowę 8469 mieszkań, tj. o 26,0% więcej niż w 2016 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 18,4%). W porównaniu do 2010 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto spadła w województwie o 30,3% (w kraju wzrosła o 18,1%).

Wykres 59.

Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto
2010 = 100

Chart 59.

Indices of number of dwellings started
2010 = 100

W regionie w 2017 r. największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto zanotowano w budownictwie indywidualnym – 4373 (o 24,6% więcej niż w 2016 r.) oraz w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 3717 (o 24,3% więcej).

W województwie zachodniopomorskim w odniesieniu do 2016 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w piętnastu powiatach, najwyższy – w powiecie kamieńskim (o 163,8%) oraz w powiecie szczecińskim (o 112,8%), natomiast spadek wystąpił m. in. w powiecie łobeskim (o 25,7%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co rok,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2017 r. wartość sprzedaży detalicznej była wyższa niż w 2016 r. (w 2016 r. odnotowano spadek sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym). W kraju sprzedaż detaliczna wzrosła w większym stopniu niż przed rokiem. W porównaniu z 2016 r. zanotowano wzrost sprzedaży hurtowej w jednostkach handlowych.

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2017 r. zwiększyła się w odniesieniu do 2016 r. o 4,5% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 8,4% wyższym niż w 2016 r.).

Tablica 25.
Table 25.

Dynamika sprzedaży detalicznej ^a (ceny bieżące)

Indices of retail sale ^a (current prices)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
Polska <i>Poland</i>				
Ogółem <i>Total</i>	105,5	100,9	104,0	108,4
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	107,9	108,4	107,1	105,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid, gas fuels</i>	113,1	89,7	96,8	112,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	101,2	102,3	107,2	107,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	113,6	109,3	103,6	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	117,2	106,3	110,7	112,7
Tekstyliia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	113,1	108,2	111,5	112,8
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>	123,0	104,3	108,6	109,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Papers, books, other sale in specialized stores</i>	83,6	115,9	105,4	109,4
Pozostałe <i>Others</i>	95,9	87,7	91,7	105,0
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>				
Ogółem <i>Total</i>	116,6	106,7	97,5	104,5
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	99,6	119,1	102,3	117,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	139,1	105,4	102,3	94,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	135,3	153,6	125,5	106,1

Tablica 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące) (dok.)
 Table 25. Indices of retail sale^a (current prices) (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	135,6	107,8	90,5	130,2
Tekstyliia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	180,7	102,9	91,2	75,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Papers, books, other sale in specialized stores</i>	79,0	127,9	56,2	107,0
Pozostałe <i>Others</i>	86,8	94,2	97,7	105,7

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

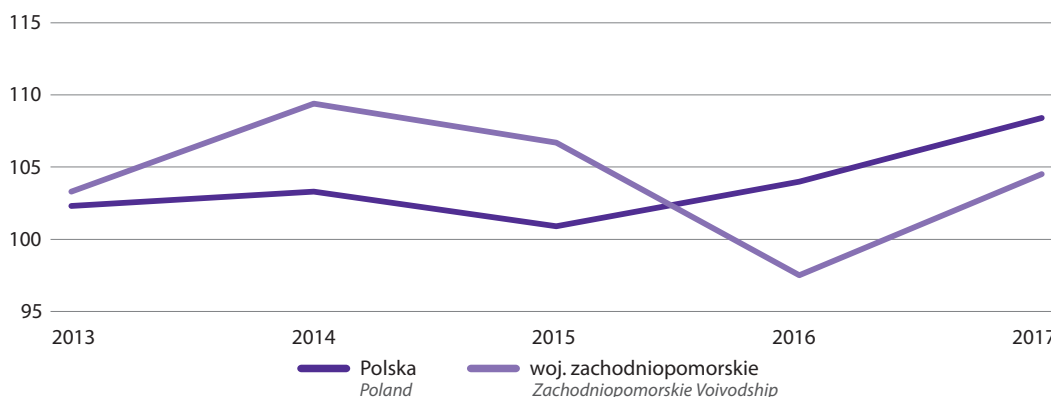
a The grouping of enterprises was made on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev.2), classifying the enterprise to a specific category according to the predominant kind of activity in accordance with the organizational status in the period under consideration. The recorded changes (increase/decrease) in the value of retail sales in the particular kinds of business enterprises may result from changes in predominant type of business activity and organizational changes (e.g. merger of enterprises). This does not affect the dynamics of retail sales in general.

Dynamika sprzedaży detalicznej towarów ogółem w województwie zachodniopomorskim wahała się w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2017 r., jednakże w każdym z tych okresów była wyższa od notowanej w analogicznych okresach 2016 r. Zwiększenie się wartości sprzedaży detalicznej ogółem w 2017 r. było wynikiem wzrostów notowanych w większości grup. Zwiększyła się m. in. sprzedaż w grupach: „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 30,2%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 17,7%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 7,0%), „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 6,1%) oraz „pozostałe” (o 5,7%). Niższy niż w 2016 r. poziom wartości sprzedaży uzyskano w grupach: „tekstyliia, odzież, obuwie” (o 25,0%) oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 5,2%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2017 r. największy udział miały przedsiębiorstwa z kategorii „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (46,2%), „pozostałe” (15,6%), zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (10,9%) oraz „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (7,8%).

Wykres 60. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)
 Rok poprzedni = 100

Chart 60. Indices of retail sale (current prices)
 Previous year = 100

Tablica 26.
Table 26.

Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie zachodniopomorskim (ceny bieżące)
Indices of retail sale^a in Zachodniopomorskie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	96,7	98,1	97,5	97,5	104,8	103,5	102,3	104,5
w tym: <i>of which</i>								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	108,8	116,7	109	102,3	115,9	109,4	111,2	117,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	103,9	103,1	102,7	102,3	91,0	93,3	93,5	94,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	123,7	130,0	129,4	125,5	98,4	#	#	106,1
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	89,0	94,7	87,3	91,2	120,1	99,0	73,6	75,0
Pozostałe <i>Others</i>	89,0	92,1	96,8	97,7	110,8	107,6	104,2	105,7

a Patrz notka do tab 25 na str. 80.

a See note to table 25 on p. 80.

W 2017 r. w województwie zachodniopomorskim wartość sprzedaży hurtowej towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych zwiększyła się o 13,1% w porównaniu z 2016 r. (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 13,6%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była wyższa o 12,9% niż w 2016 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe odpowiednio o 11,9%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw w 2017 r. były lepsze od uzyskanych w 2016 r., z wyjątkiem wyniku na pozostałej działalności operacyjnej. W efekcie wolniejszego wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów. Większość pozostałych wskaźników ekonomiczno-finansowych również uległa pogorszeniu.

Wyniki finansowe (brutto i netto) uzyskane w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie zachodniopomorskim były wyższe niż w 2016 r. Nieznacznie poprawił się wynik sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Niższy w porównaniu z 2016 r. był wynik na pozostałej działalności operacyjnej; zmniejszyła się natomiast strata na działalności finansowej – z 336,6 mln zł w 2016 r. do 187,5 mln zł w 2017 r. W porównaniu z 2010 r. większość wyników finansowych uzyskanych przez przedsiębiorstwa w województwie zachodniopomorskim była wyższa (zwiększyła się jedynie strata na operacjach finansowych). W kraju wyniki finansowe uzyskane w 2017 r. były lepsze od notowanych w 2016 r. oraz lepsze w porównaniu z 2010 r.

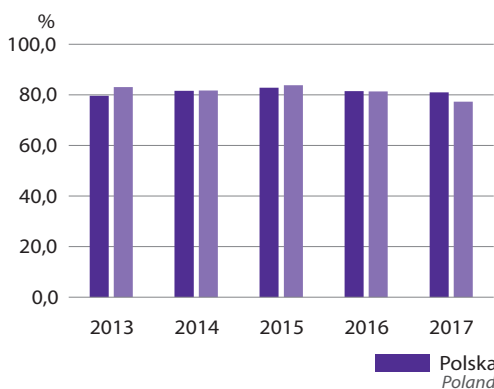
Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013 r., poz. 330).

Wykres 61.

Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów

Chart 61.

Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities

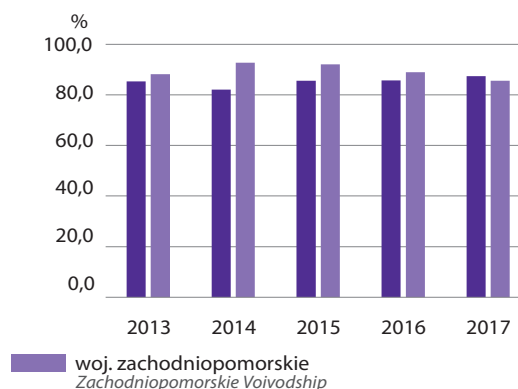

Wykres 62.

Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Chart 62.

Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2017 r. zysk netto wykazało 77,3% badanych przedsiębiorstw, wobec 81,3% w 2016 r., a ich udział w przychodach ogółem zmniejszył się z 88,9% zanotowanych w 2016 r. do 85,5% w 2017 r.

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 53876,2 mln zł i w odniesieniu do 2016 r. były o 9,2% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 51073,5 mln zł i zwiększyły się o 9,5%. Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie się wskaźnika poziomu kosztów (z 94,5% w 2016 r. do 94,8% w 2017 r.). W kraju wskaźnik poziomu kosztów poprawił się o 0,2 p. proc. i wyniósł 94,8%. W 2017 r. zarówno w województwie zachodniopomorskim, jak i w kraju, w odniesieniu do 2016 r. odnotowano lepszy wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

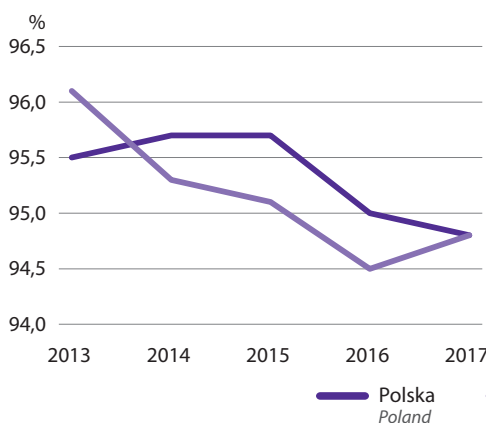
Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

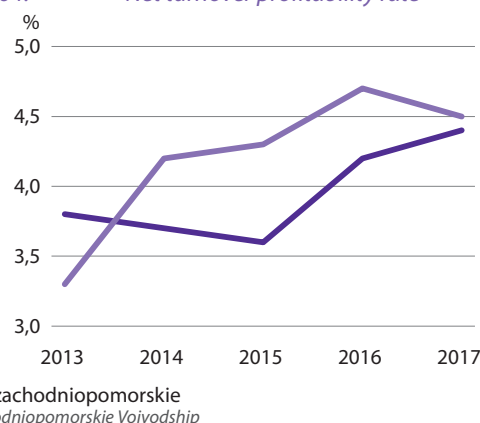
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2017 r. w województwie zachodniopomorskim osiągnęły wartość 52691,4 mln zł (wzrost o 9,2% w stosunku do 2016 r.), a koszty ich uzyskania wyniosły 49993,9 mln zł (wzrost odpowiednio o 9,7%). Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 2697,5 mln zł) był o 1,2% wyższy niż w 2016 r. Pogorszył się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z 399,9 mln zł do 292,7 mln zł). Polepszył się z kolei wynik na operacjach finansowych (z minus 336,6 mln zł w 2016 r. do minus 187,5 mln zł w 2017 r.). Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 2802,7 mln zł i w porównaniu z 2016 r. zwiększył się o 2,7%. Po odliczeniu obciążeń (podatku dochodowego), wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 2427,6 mln zł i był o 4,4% wyższy w stosunku do uzyskanego w 2016 r.

Wykres 63.
Chart 63.

Wskaźnik poziomu kosztów
Cost level indicator

Wykres 64. **Wskaźnik rentowności obrotu netto**
Chart 64. *Net turnover profitability rate*

W województwie zachodniopomorskim w 2017 r. wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów pogorszył się w porównaniu z 2016 r. (z 5,5% do 5,1%). Wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto pogorszyły się odpowiednio o 0,3 i o 0,2 p. proc. (odpowiednio z 5,5% do 5,2% i z 4,7% do 4,5%). Ponadto w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 34,3% do 30,5%), a także wskaźnik płynności finansowej II stopnia (z 91,8% do 84,7%).

W kraju w 2017 r. wskaźniki: poziomu kosztów, rentowności obrotu netto i brutto oraz płynności finansowej II stopnia poprawiły się w stosunku do 2016 r. Natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, a także płynności finansowej I pogorszył się w porównaniu z 2016 r.

Tablica 27.
Table 27.

Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
	w %			
Polska <i>Poland</i>				
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	94,7	95,7	95,0	94,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Sales profitability rate from sale of products, goods and materials</i>	5,2	4,5	5,0	4,9
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	5,3	4,3	5,0	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	4,4	3,6	4,2	4,4
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia <i>Financial liquidity indicator of the first degree</i>	39,7	38,3	38,8	38,4
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia <i>financial liquidity indicator of the second degree</i>	105,5	101,0	102,0	102,2
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>				
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	95,9	95,1	94,5	94,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Sales profitability rate from sale of products, goods and materials</i>	4,0	5,1	5,5	5,1
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	4,1	4,9	5,5	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	3,3	4,3	4,7	4,5
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia <i>Financial liquidity indicator of the first degree</i>	32,2	34,2	34,3	30,5
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia <i>financial liquidity indicator of the second degree</i>	83,8	93,4	91,8	84,7

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał.
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

Nakłady inwestycyjne zrealizowane w 2017 r. przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego były wyższe niż w 2016 r. (w 2016 r. odnotowano spadek nakładów w odniesieniu do 2015 r.). W porównaniu z 2016 r. łączna wartość kosztorysowa nowych inwestycji była o 100,4% wyższa.

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących poniesione w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego wyniosły 2543,2 mln zł i były wyższe od zrealizowanych w 2016 r. o 18,9%. W kraju w 2017 r. wartość nakładów inwestycyjnych zwiększyła się o 4,4% w odniesieniu do poziomu zrealizowanego w 2016 r.

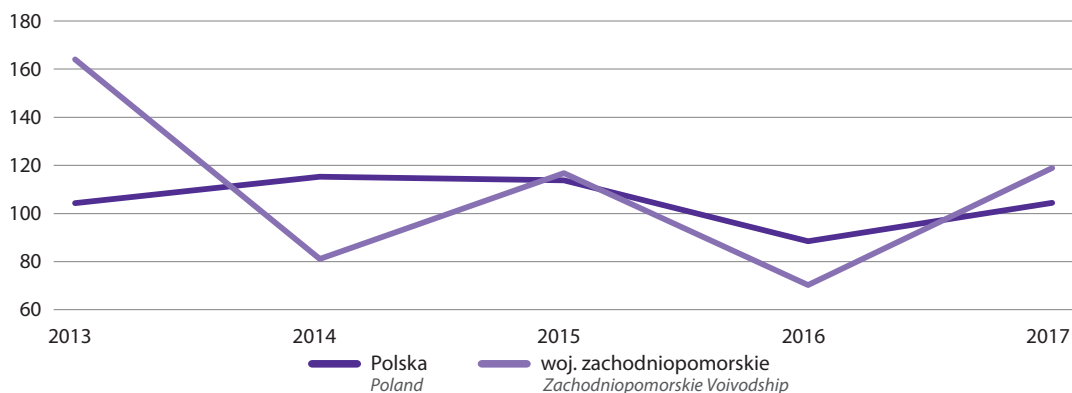
Wykres 65. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Chart 65.

Indices of total investment outlays (current prices)

Previous year = 100

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

W 2017 r. z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego na budynki i budowle wydatkowano 886,4 mln zł (o 7,6% więcej niż w 2016 r.), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 1408,1 mln zł (o 25,3% więcej), a na środki transportu – 238,5 mln zł (o 28,2% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 1646,6 mln zł i w porównaniu z 2016 r. zwiększyła się o 25,7%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem zwiększył się w skali roku o 3,4 p. proc.

W 2017 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 51,0% ogółu poniesionych nakładów) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (odpowiednio 8,8%). W strukturze nakładów według sekcji, w porównaniu z 2016 r. najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie dostawy wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,4 p. proc.), natomiast najbardziej zmniejszył się udział nakładów przedsiębiorstw zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,8 p. proc.).

Tablica 28. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)
Table 28. Investment outlays (currency prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Ogółem w mln zł Total in mln zł	89236,8	136474,6	120825,1	126186,5
w tym – w % – nakłady na: of which – in % – investment outlays on:				
Budynki i budowle Buildings and structures	42,1	39,3	35,3	34,7
Zakupy Purchases	56,8	59,4	63,4	64,3
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi Machinery, technical equipment and tools	45,5	46,4	51,0	50,3
środków transportu Transport equipment	11,3	13,0	12,4	14,1
województwo zachodniopomorskie Zachodniopomorskie Voivodship				
Ogółem w mln zł Total in mln zł	1995,8	3044,3	2138,5	2543,2
w tym – w % – nakłady na: of which – in % – investment outlays on:				
Budynki i budowle Buildings and structures	53,6	45,0	38,5	34,9
Zakupy Purchases	44,8	54,5	61,3	64,7
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi Machinery, technical equipment and tools	36,5	46,4	52,6	55,4
środków transportu Transport equipment	8,3	8,1	8,7	9,4

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2016 r. odnotowano m. in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 150,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 41,5%), budownictwie (o 26,6%), przetwórstwie przemysłowym (o 23,0%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 14,6%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 8,8%). Spadek odnotowano m. in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 71,6%).

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano–montażowe, dokumentacje projektowo–kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie
- z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

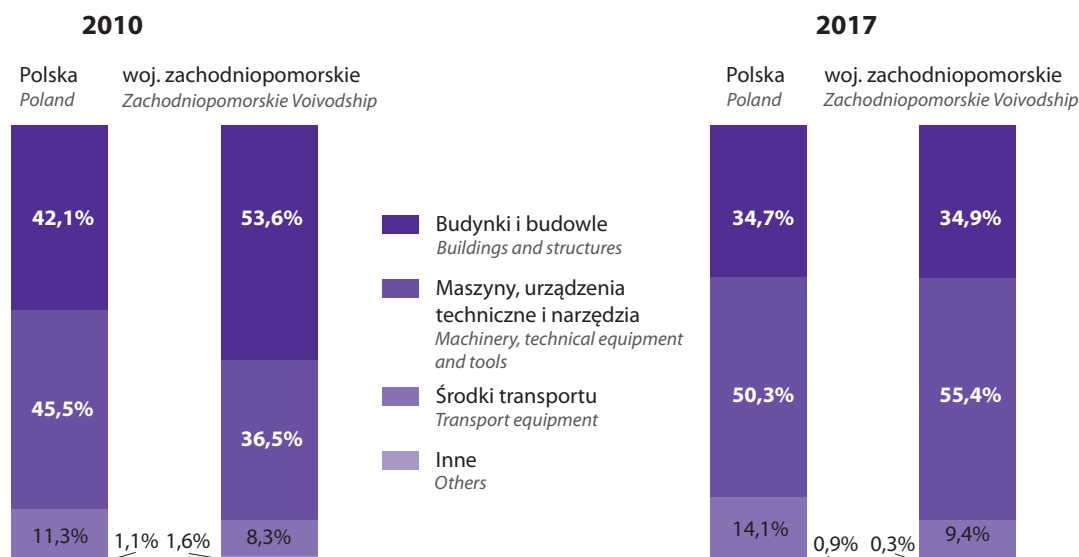
W 2017 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 1092 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 1241,1 mln zł (w 2016 r. rozpoczęto 1382 nowe inwestycje o wartości 619,4 mln zł). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się o 2,2%, a ich wartość kosztorysowa była wyższa o 10,2%.

Najwięcej nowych inwestycji rozpoczęto w przemyśle – 84,9% ich ogólnej liczby (w 2016 r. – 88,1%), w tym w przetwórstwie przemysłowym – 36,2%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 35,6% (w 2016 r. odpowiednio 40,3% i 32,9%). Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 46,5% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem – 25,6%).

W porównaniu z 2016 r. zmniejszyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przez przedsiębiorstwa działające m. in. budownictwie (o 10,4%), natomiast wzrost zanotowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 10 razy), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 71,5%), w przetwórstwie przemysłowym (o 38,8%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 37,7%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,8%).

Wykres 66.
Chart 66.

Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)
Structure of investments outlays for fixed assets (current prices)

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Gospodarka morską

Maritime economy

Żegluga morską i przybrzeżna

W województwie zachodniopomorskim morską i przybrzeżna flota transportowa w 2017 r. liczyła 76 statków o łącznej nośności (DWT) 2094,0 tys. ton oraz pojemności brutto (GT) 1463,1 tys., tj. 69 jednostek morskiej floty transportowej o nośności (DWT) 2093,8 tys. ton i pojemności brutto (GT) 1462,4 tys. oraz 7 statków morskiej floty przybrzeżnej o pojemności brutto (GT) 0,7 tys.

Tablica 29. Morską flota transportowa^a w województwie zachodniopomorskim

Stan w dniu 31 XII

Table 29.

Maritime cargo-carrying fleet^a in Zachodniopomorskie Voivodship

As of 31 XII

Wyszczególnienie <i>Specification</i> a – liczba statków <i>a – number of ships</i> b – nośność (DWT) w tys. ton <i>b – deadweight (DWT) in thous. tonnes</i> c – pojemność brutto (GT) w tys. <i>c – gross tonnage (GT) in thous.</i>		2010	2015	2016	2017	
						2016 = 100
Polska <i>Poland</i>						
Ogółem <i>Total</i>	a	121	102	96	94	97,9
	b	2941,5	2514,7	2385,1	2422,1	101,5
	c	2110,5	1778,3	1697,9	1741,0	102,5
Statki pływające pod banderą polską <i>Ships operating under Polish flag</i>	a	15	25	22	21	95,5
	b	27,3	40,2	35,0	34,1	97,5
	c	42,8	31,3	26,2	25,8	98,4
Statki pływające pod banderą obcą <i>Ships operating under foreign flag</i>	a	106	77	74	73	98,6
	b	2914,3	2474,4	2350,2	2388,0	101,6
	c	2067,7	1747,0	1671,7	1715,2	102,6
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>						
Ogółem <i>Total</i>	a	101	74	68	69	101,5
	b	2651,2	2192,5	2044,7	2093,8	102,4
	c	1855,5	1502,8	1410,3	1462,4	103,7
Statki pływające pod banderą polską <i>Ships operating under Polish flag</i>	a	10	11	7	7	100,0
	b	21,7	10,8	1,3	1,3	100,0
	c	38,7	9,1	1,6	1,6	100,0
Statki pływające pod banderą obcą <i>Ships operating under foreign flag</i>	a	91	63	61	62	101,6
	b	2629,5	2181,7	2043,4	2092,5	102,4
	c	1816,8	1493,7	1408,7	1460,8	103,7

a Dane obejmują statki będące własnością lub współwłasnością polskich armatorów i operatorów.

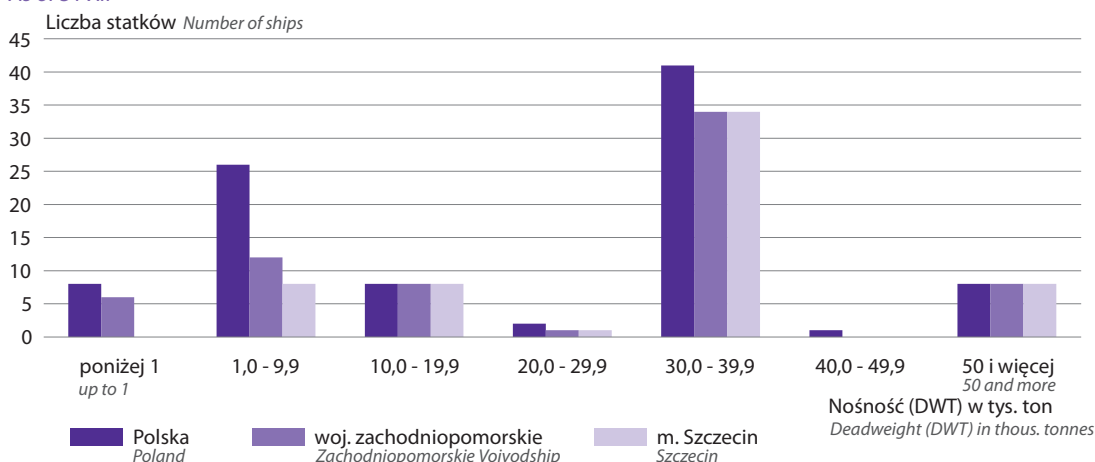
a Data includes ships owned or co-owned by Polish shipowners and operators.

Na koniec 2017 r. pod polską banderą pływało 7 statków floty morskiej, które stanowiły 10,1% ogólnej liczby jednostek oraz nośności (DWT) i pojemności brutto (GT) morskiej floty transportowej – po 0,1%.

Średni wiek statku w morskiej flocie transportowej wyniósł 15,6 lat (dla statków pływających pod polską banderą – 47,6 lat, natomiast dla statków pływających pod banderą obcą – 12,0 lat). Większość (54 z 69) stanowiły statki do przewozów ładunków suchych.

Wykres 67. Morska flota transportowa według nośności (DWT) w 2017 r.

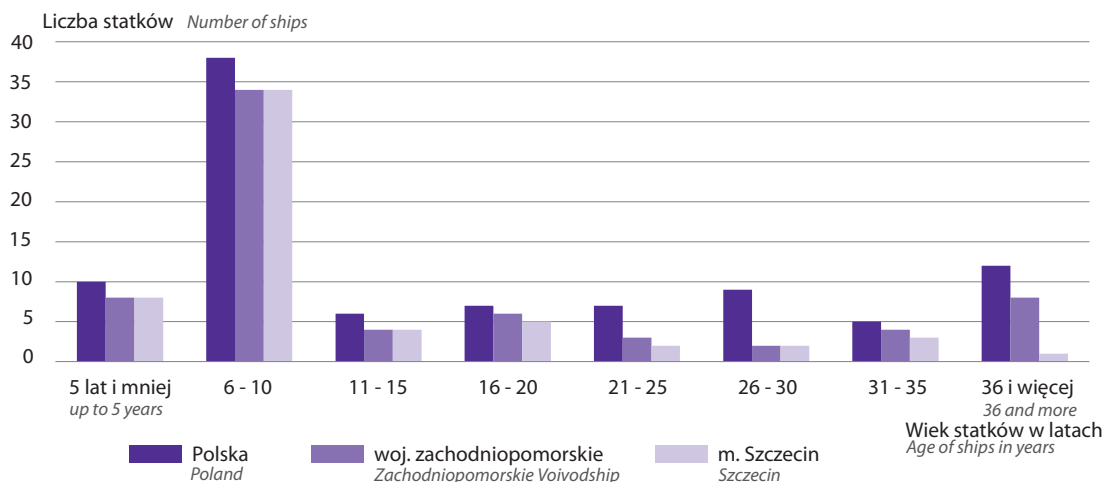
Stan w dniu 31 XII

Chart 67. Cargo-carrying sea fleet by deadweight in 2017
As of 31 XII

W porównaniu z 2016 r. przybyły 3 statki o łącznej nośności (DWT) 86,4 tys. ton i pojemności brutto (GT) 75,8 tys., natomiast ubyły 2 statki o nośności (DWT) 37,3 tys. ton i pojemności brutto (GT) 23,7 tys. (dodatkowe zmiany parametrów statków to efekt przeklasyfikowań). W rezultacie liczebność floty morskiej zwiększyła się o 1,5%, nośność (DWT) o 2,4%, a pojemność brutto (GT) o 3,7%.

Wykres 68. Morska flota transportowa według wieku statków w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Chart 68. Maritime cargo-carrying fleet by age in 2017
As of 31 XII

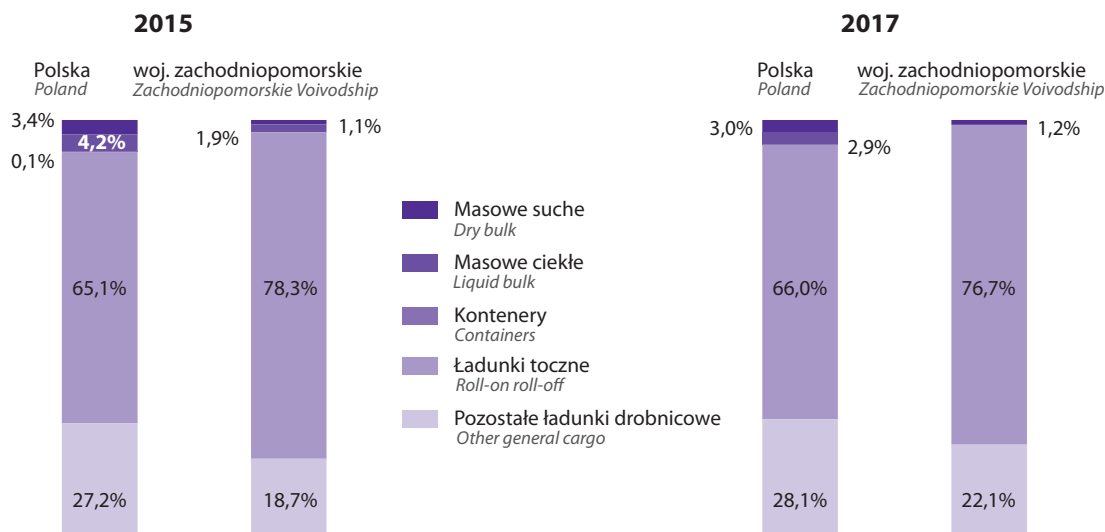
Polscy przewoźnicy morscy z województwa zachodniopomorskiego w 2017 r. przewieźli 7077,6 tys. ton ładunków (o 13,1% więcej niż w 2016 r.), wykonując pracę przewozową 1418,3 mln tonokilometrów (wzrost o 13,0%).

W 2017 r. w Szczecinie (zgodnie z siedzibą armatora lub operatora statku) przewieziono 4383,8 tys. ton ładunków (wzrost o 8,6% w porównaniu z 2016 r.), co stanowiło 61,9% ogólnej liczby przewozów w województwie. Wykonana praca przewozowa wyniosła 829,3 mln tonokilometrów i była o 9,6% wyższa niż w 2016 r.

Dane o przewozach żeglugą morską obejmują przewozy ładunków i pasażerów wykonane w rejsach zakończonych w roku sprawozdawczym, statkami własnymi i statkami dzierżawionymi pływającymi pod banderą polską i obcą, armatorów lub operatorów polskich.

Wykres 69. Struktura przewozów morską flotą transportową według grup ładunkowych w województwie zachodniopomorskim

Chart 69. Structure of maritime transport by cargo group in Zachodniopomorskie Voivodship

W żegludze regularnej przewieziono 6989,3 tys. ton ładunków (wszystkie promami w zasięgu bałtyckim), tj. o 12,9% więcej niż w 2016 r., natomiast w żegludze nieregularnej – 88,3 tys. ton ładunków, tj. o 24,6% więcej.

Tablica 30. Przewozy ładunków morską flotą transportową według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania w województwie zachodniopomorskim w 2017 r.

Table 30. Maritime transport by type and range of shipping in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

Wyszczególnienie Specification	Przewozy Transport		Praca przewozowa Transport performance		Średnia odległość przewozu 1 tony ładunku w kilometrach Average voyage distance per tonne, in kilometres
	w tys. ton in thous. tonnes	2016 = 100	w mln tonokilometrów in mln tonne-kilometre	2016 = 100	
Ogółem Total	7077,6	113,1	1418,3	113,0	200,4
Żegluga regularna <i>Liner shipping</i>	6989,3	112,9	1344,7	112,5	192,4
bliskiego zasięgu <i>short sea service</i>	6989,3	112,9	1344,7	112,5	192,4
zasięg bałtycki (promy) <i>Baltic service (ferries)</i>	6989,3	112,9	1344,7	112,5	192,4
Żegluga nieregularna <i>Tramping</i>	88,3	124,6	73,6	124,6	833,4
bliskiego zasięgu <i>short sea service</i>	88,3	124,6	73,6	124,6	833,4
zasięg bałtycki <i>Baltic service</i>	88,3	124,6	73,6	124,6	833,4

W relacji z polskimi portami przewieziono 7002,3 tys. ton ładunków (o 12,9% więcej niż w 2016 r.). W porównaniu z rokiem poprzednim z portów morskich województwa zachodniopomorskiego wywieziono statkami morskiej floty transportowej o 13,5% więcej i przywieziono o 12,2% więcej ładunków.

Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego dokonane przez polskich przewoźników morskich w 2017 r. stanowiły 21,2% przewozów ładunków żegluga morską ogółem (w 2016 r. odpowiednio 20,2%) i były wyższe o 18,6% w porównaniu z rokiem poprzednim.

W 2017 r. morską flotą transportową polscy armatorzy i operatorzy przewieźli w komunikacji międzynarodowej 918,4 tys. pasażerów, tj. o 4,0% więcej w porównaniu z 2016 r. W 2017 r. liczba pasażerów (bez kierowców samochodów ciężarowych) morskiej floty transportowej wyniosła 622,7 tys. osób, tj. o 0,1% mniej w stosunku do roku poprzedniego. Liczba kierowców samochodów ciężarowych korzystających z przewozów promowych w 2017 r. zwiększyła się o 13,9% w odniesieniu do 2016 r. i wyniosła 32,2% pasażerów morskiej floty transportowej ogółem.

Praca przewozowa ogółem w rejsach międzynarodowych w 2017 r. wyniosła 142370,6 tys. pasażerokilometrów (mniej o 0,3% niż przed rokiem), natomiast praca przewozowa dotycząca kierowców samochodów ciężarowych promami wyniosła 55770,2 tys. pasażerokilometrów (o 13,9% więcej niż w poprzednim roku).

W komunikacji wewnątrzportowej w 2017 r. przewieziono 16,2 tys. pasażerów morską flotą transportową (ponad 3-krotny wzrost w porównaniu z rokiem poprzedniego), a średnia odległość przewozu jednego pasażera stanowiła 3,6 km.

Morska przybrzeżna flota transportowa na koniec 2017 r. liczyła 7 statków pasażerskich (o 1 statek mniej niż roku poprzednim), o łącznej nośności (DWT) 0,2 tys. ton i o pojemności brutto (GT) 0,7 tys. Wszystkie statki floty przybrzeżnej pływały pod banderą polską. Średni wiek tych statków na koniec 2017 r. wyniósł 35,9 lat.

Statkami pasażerskimi morskiej przybrzeżnej floty transportowej przewieziono w 2017 r. 245,4 tys. pasażerów (o 7,5% mniej niż w 2016 r.). Rejsy wykonane pomiędzy portami polskimi stanowiły 1,4% ogółu przewiezionych pasażerów, natomiast wewnątrzportowe przewozy pasażerów – 98,6%. Praca przewozowa w rejsach przybrzeżnych w 2017 r. wyniosła 1302,8 tys. pasażerokilometrów i była wyższa o 18,5% w porównaniu do 2016 r.

Stan załogi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej na koniec 2017 r. wyniósł 1557 osób (o 3,2% więcej niż w roku poprzednim), z tego 1525 osób stanowiły załogę w morskiej flocie transportowej (wzrost o 3,5%) oraz 32 osoby załogi statków morskiej floty przybrzeżnej (spadek o 11,1%).

Porty morskie

Obroty ładunkowe w portach województwa zachodniopomorskiego w 2017 r. wyniosły 25,7 mln ton, tj. o 9,3% więcej niż w 2016 r. Największy udział w obrotach portów morskich województwa miały porty w Świnoujściu (57,3%) oraz w Szczecinie (34,1%). Obroty ładunkowe portu w Policach stanowiły 7,2%, a udział pozostałych portów wyniósł 1,4%.

W 2017 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost obrotów ładunkowych w portach: w Kołobrzegu (o 51,5%), w Stepnicy (o 37,2%), w Darłowie (o 18,3%), Świnoujściu (o 17,0%), w Policach (o 6,5%), natomiast spadek odnotowano w porcie w Szczecinie (o 1,8%).

Obroty ładunkowe w portach morskich jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez porty w danym czasie. Prezentowana jest masa brutto, tj. łącznie z opakowaniami, ale z wyłączeniem masy jednostki transportującej.

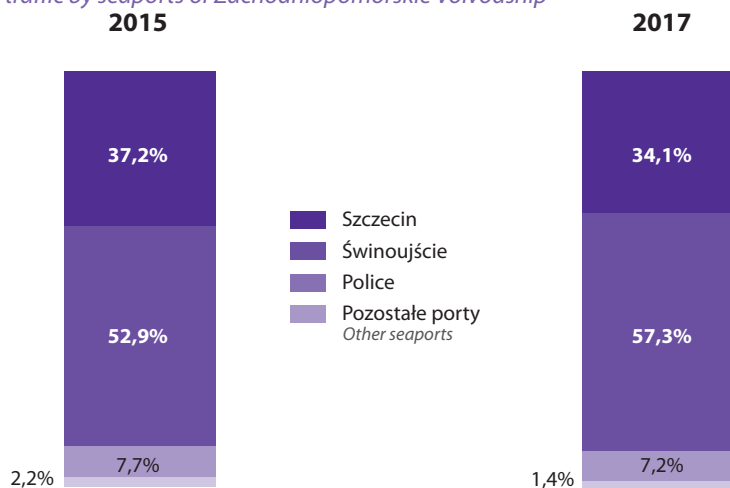
Tablica 31. Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych
Table 31. Cargo traffic in seaports by group of cargo

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017		
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>				2015 = 100	2016 = 100
Polska <i>Poland</i>						
Ogółem <i>Total</i>	59506,5	69529,5	72926,2	78436,5	112,8	107,6
Masowe ciekłe <i>Liquid bulk</i>	18179,6	18856,3	19100,1	21377,3	113,4	111,9
w tym ropa naftowa i produkty <i>of which crude oil and oil products</i>	16644,5	16693,8	16762,0	17666,8	105,8	105,4
Masowe suche <i>Dry bulk</i>	24255,2	25744,3	26472,0	26325,2	102,3	99,4
w tym: <i>of which:</i>						
rudny i złom <i>ores and scrap</i>	687,2	2401,1	2204,5	2979,8	124,1	135,2
węgiel i koks <i>coal and coke</i>	11833,9	8138,8	8856,3	9157,9	112,5	103,4
Kontenery duże <i>Large containers</i>	7828	13576,4	14840,8	17149,1	126,3	115,6
Ładunki toczne <i>Roll-on roll-off</i>	5852,5	7759,5	8405,7	8928,4	115,1	106,2
Pozostałe ładunki drobnicowe <i>Other general cargo</i>	3391,2	3593,1	4107,5	4656,5	129,6	113,4
województwo zachodniopomorskie <i>Zachodniopomorskie Voivodship</i>						
Ogółem <i>Grand total</i>	20671,7	22243,8	23478,0	25667,9	115,4	109,3
Masowe ciekłe <i>Liquid bulk</i>	1988,2	3022,1	4023,8	5614,5	185,8	139,5
w tym ropa naftowa i produkty <i>of which crude oil and oil products</i>	1398,1	1705,2	2645,9	3088,9	181,1	116,7
Masowe suche <i>Dry bulk</i>	12236	10743,6	10189,1	10314,8	96,0	101,2
w tym: <i>of which:</i>						
rudny i złom <i>ores and scrap</i>	522,8	2044,9	1851,7	2677,4	130,9	144,6
węgiel i koks <i>coal and coke</i>	6847,5	2507,6	2432,1	1921,0	76,6	79,0
Kontenery duże <i>Large containers</i>	464,2	515,8	498,5	524,8	101,7	105,3
Ładunki toczne <i>Roll-on roll-off</i>	3952,7	5552,8	5931,2	6315,3	113,7	106,5
Pozostałe ładunki drobnicowe <i>Other general cargo</i>	2030,6	2409,6	2835,5	2898,5	120,3	102,2
Szczecin						
Razem <i>Total</i>	7969,2	8276,3	8911,0	8747,2	105,7	98,2
Masowe ciekłe <i>Liquid bulk</i>	857,4	1257,2	1291,0	1579,2	125,6	122,3
w tym ropa naftowa i produkty <i>of which crude oil and oil products</i>	308,7	468,9	675,0	870,2	185,6	128,9
Masowe suche <i>Dry bulk</i>	5049,7	4800,4	4914,6	4340,1	90,4	88,3

Tablica 31. Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych (dok.)
 Table 31. Cargo traffic in seaports by group of cargo (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w tysiącach ton in thousand tonnes				2015 = 100	2016 = 100
w tym: of which:						
rudny i złom ores and scrap	330,6	600,6	753,6	550,9	91,7	73,1
węgiel i koks coal and coke	2010,4	903,9	874,2	741,0	82,0	84,8
Kontenery duże Large containers	463,7	511	480,8	482,1	94,3	100,3
ładunki toczne Roll-on roll-off	3,1	0,9	4,4	0,8	87,0	17,3
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	1595,3	1706,8	2220,2	2345,0	137,4	105,6

Wykres 70. Struktura obrotów ładunkowych według portów morskich województwa zachodniopomorskiego
 Chart 70. Structure of cargo traffic by seaports of Zachodniopomorskie Voivodship

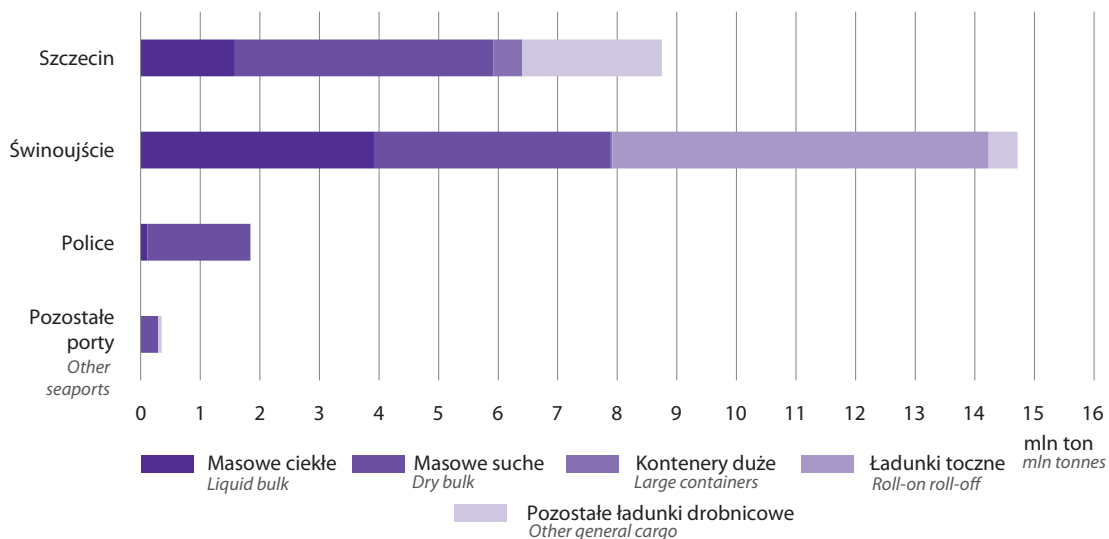

W 2017 r. struktura obrotów ładunkowych w portach województwa zachodniopomorskiego ukształtowała się następująco: masowe suche – 40,2% (w tym inne suche ładunki masowe – 16,2%, rudy i złom – 10,4%), toczne samobieżne – 22,9%, masowe ciekłe – 21,9% (w tym produkty z ropy naftowej – 12,0%), pozostałe ładunki drobnicowe – 11,3%, kontenery duże – 2,0% oraz ładunki toczne niesamobieżne – 1,7%.

W obrotach ładunkowych portów województwa zachodniopomorskiego w 2017 r. największy udział miały następujące grupy towarowe: ciekłe produkty rafinacji ropy naftowej (13,8%), rudy żelaza (8,6%), minerały chemiczne i do produkcji nawozów (7,7%), węgiel kamienny i brunatny (6,8%), produkty przemysłu samochodowego (5,5%), żelazo, stal i żelazostopy oraz żeliwo (5,1%), nawozy i związki azotowe (4,1%), zboża (3,6%), gaz ziemny (3,4%), kamień, piasek, żwir, glina, torf oraz inne produkty kopalnictwa (2,9%) i towary mieszane (19,2%).

Wykres 71. Obroty ładunkowe według portów i kategorii ładunkowych w województwie zachodniopomorskim w 2017 r.

Chart 71. Cargo traffic by seaports and cargo categories in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

W 2017 r. krajowy obrót morski wyniósł 1,7 mln ton i stanowił 6,6% obrotów ogółem, natomiast w międzynarodowym obrocie morskim przeładowano łącznie 24,0 mln ton ładunków (93,4% obrotów ogółem).

Tablica 32. Obroty ładunkowe w portach morskich województwa zachodniopomorskiego według relacji, portów i grup ładunkowych w 2017 r.

Table 32. Cargo traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by direction, seaports and group of cargo in 2017

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Międzynarodowy obrót morski <i>International maritime traffic</i>		
		razem <i>total</i>	Przywóz (wyładunek) <i>Inwards (Unloading)</i>	Wywóz (załadunek) <i>Outwards (Loading)</i>
Ogółem	25667,9	23980,5	15317,2	8663,3
<i>Total</i>				
Szczecin	8747,2	7885,3	5413,8	2471,5
Świnoujście	14715,6	13908,8	8257,7	5651,1
Police	1852,0	1845,2	1459,3	385,9
Darłowo	107,4	107,4	59,0	48,4
Kołobrzeg	214,5	210,7	127,5	83,2
Stepnica	31,2	23,1	–	23,1
Masowe ciekłe	5614,5	4085,6	2483,5	1602,1
<i>Liquid bulk</i>				
w tym ropa naftowa i produkty	3088,9	1559,9	737,4	822,5
<i>of which crude oil and oil products</i>				
Masowe suche	10314,8	10168,7	7342,3	2826,4
<i>Dry bulk</i>				
w tym:				
<i>of which:</i>				
rudy i złom	2677,4	2677,4	2532,4	144,9
<i>ores and scrap</i>				
węgiel i koks	1921,0	1915,0	966,0	949,1
<i>coal and coke</i>				

Tablica 32. Obroty ładunkowe w portach morskich województwa zachodniopomorskiego według relacji, portów i grup ładunkowych w 2017 r. (dok.)

Table 32. Cargo traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by direction, seaports and group of cargo in 2017 (cont.)

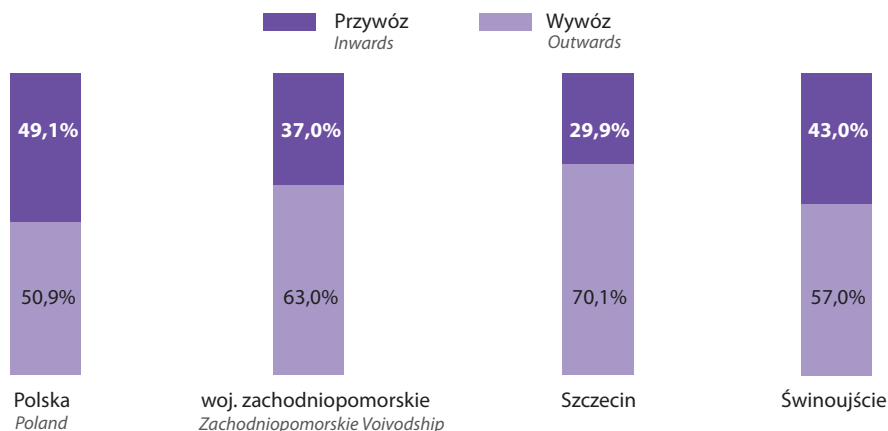
Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Międzynarodowy obrót morski International maritime traffic		
		razem total	Przywóz (wyładunek) Inwards (Unloading)	Wywóz (załadunek) Outwards (Loading)
			w tysiącach ton in thous. ton	
Kontenery duże Large containers	524,8	521,2	290,4	230,8
Ładunki toczne Roll-on roll-off	6315,3	6315,3	3089,9	3225,4
ładunki toczne samobieżne roll-on roll-off self-propelled	5869,5	5869,5	2898,3	2971,3
ładunki toczne niesamobieżne roll-on roll-off non self-propelled	445,8	445,8	191,7	254,1
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	2898,5	2889,7	2111,1	778,6

Największy udział w międzynarodowych obrotach miała wymiana z krajami europejskimi (71,1%, w tym z krajami Unii Europejskiej – 56,2%), Afryką – 11,0%, Ameryką Środkową i Południową – 7,7%, Azją – 6,8%, Ameryką Północną – 3,2% oraz z Australią i Oceanią – 0,2%. Największy udział w obrotach portów województwa zachodniopomorskiego miały ładunki transportowane w relacji ze Szwecją – 30,2%, Rosją – 9,3%, Holandią – 6,4%, Norwegią – 5,3%, Brazylią – 5,0%, Katarą – 4,6%, Niemcami – 3,9%, Liberią – 3,5%, Finlandią – 3,3%, Marokiem – 3,2%. W Szczecinie udział w obrotach miały ładunki transportowane w relacji z Rosją – 16,2%, Finlandią – 9,8%, Norwegią – 9,0%, Niemcami – 8,2%, Holandią – 6,3%, Szwecją – 6,2%, Wielką Brytanią – 6,1%, Hiszpanią – 4,6%, Danią – 3,5% oraz z Litwą – 3,2%.

Obrót ładunków tranzytowych w portach województwa zachodniopomorskiego w 2017 r. wyniósł 2977,7 tys. ton, tj. o 2,1% mniej niż w 2016 r., z czego obroty tranzytowe w porcie Świnoujściu stanowiły 53,7%, a w Szczecinie – 46,3%. Wywóz ładunków tranzytowych zmalał o 2,6% w porównaniu z 2016 r., a przywóz – o 1,8%.

Wykres 72. Struktura obrotów ładunków tranzytowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego na tle obrotów w polskich portach morskich w 2017 r.

Chart 72. Structure of transit traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship against the background of traffic in seaports of Poland in 2017

Największą część ładunków tranzytowych w portach województwa stanowiły pozostałe ładunki drobnicowe – 32,5% (w tym wyroby z żelaza i stali – 24,4%), ładunki masowe suche – 30,8% (w tym rudy i złom – 16,4%), toczne samobieżne – 30,1% oraz ładunki toczne niesamobieżne – 5,1%.

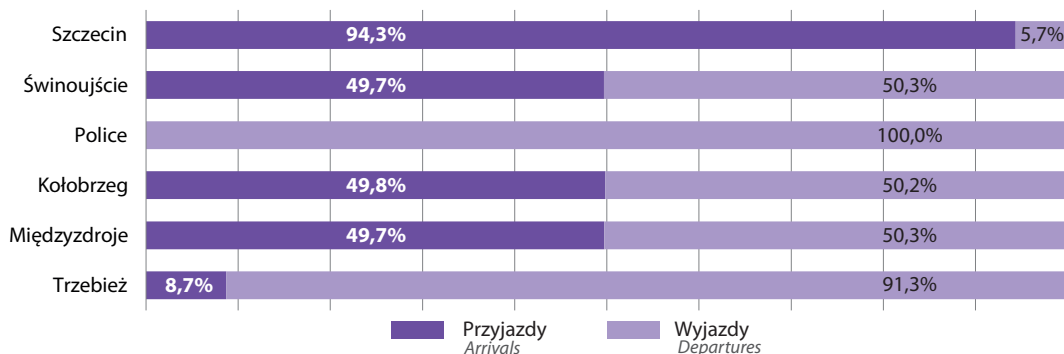
Największy wzrost przeładunku ładunków tranzytowych w porównaniu z poprzednim rokiem dotyczył innych ciekłych ładunków masowych (ponad 4-krotny), rudy i złomu (o 71,6%) oraz innych ładunków drobnicowych (o 68,5%), natomiast spadek odnotowano w obrotach tranzytowych zboża (o 93,8%) oraz węgla i koksu (o 68,7%).

Tranzyt morsko-lądowy stanowił w 2017 r. 62,2% (w 2016 r. – 62,0%) obrotu ładunków tranzytowych, tranzyt lądowo-morski – 36,9% (w 2016 r. – 37,2%), tranzyt morski – 0,9%, (w 2016 r. – 0,8%). Główne kraje tranzytujące w transycie morsko-lądowym i lądowo-morskim w 2017 r. to: Czechy (42,1%), Niemcy (21,9%), Słowacja (12,3%) i Węgry (5,4%).

Do portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2017 r. przyплыnęło na wycieczkowcach w celach turystycznych 8811 osób, które po zwiedzeniu atrakcji turystycznych w porcie lub okolicy kontynuowały swoją zagraniczną podróż. Szczecin odwiedziło 70,0% pasażerów, natomiast Świnoujście – 30,0%. Najwięcej turystów pływało na statkach szwajcarskich stanowili 51,5% pasażerów wycieczkowców ogółem, holenderskich – 19,3% oraz francuskich – 11,8%.

Wykres 73.
Chart 73.

Struktura ruchu pasażerów w portach morskich województwa zachodniopomorskiego w 2017 r.
Structure of passenger traffic in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

W 2017 r. do portów morskich województwa zachodniopomorskiego zawinęło 9914 statków (o 4,3% więcej niż w 2016 r.) o pojemności brutto (GT) 100,2 mln (o 4,3% więcej niż rok wcześniej) i nośności (DWT) 50,3 mln ton (o 2,3% większej niż w 2016 r.). Zmniejszyła się w porównaniu z 2016 r. średnia wielkość statków: pojemność netto oraz nośność (odpowiednio – o 2,1% i o 1,9%), natomiast przeciętna pojemność brutto kształtowała się na zbliżonym poziomie jak przed rokiem. Większość statków stanowiły drobnicowce niespecjalistyczne (4909 statków o pojemności brutto (GT) 83,0 mln i nośności (DWT) 26,6 mln ton), statki do transportu ładunków masowych ciekłych (1695 statków o pojemności brutto (GT) 6,1 mln i nośności (DWT) 7,3 mln ton), statki pasażerskie (1687 statków o pojemności brutto (GT) 0,7 mln i nośności (DWT) 0,2 mln ton, w tym 140 wycieczkowców o pojemności brutto (GT) 0,2 mln i nośności (DWT) 0,1 mln ton), statki do transportu ładunków masowych suchych (1301 statków o pojemności brutto (GT) 8,8 mln i nośności (DWT) 14,2 mln ton).

Tablica 33. Statki transportowe wchodzące do portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2017 r.

Table 33. Cargo-carrying ship arrivals at seaports of Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

Kraj bandery Flag state a – liczba statków a – number of ships b – pojemność netto (NT) w tys. b – net tonnage (NT) in thous.		Ogółem Total	W tym porty Of which ports		
			Szczecin	Świnoujście	Police
Ogółem	a	9914	2975	5867	337
Grand Total	b	38162,7	5298,2	31825,9	799,2
w tym ruch międzynarodowy of which international traffic					
Razem	a	8224	2255	5070	286
Total	b	36759,0	4686,3	31081,2	763,9
Polska	a	145	35	2	–
<i>Poland</i>	b	30,4	15,1	0,4	–
Obce	a	8079	2220	5068	286
<i>Foreign</i>	b	36728,6	4671,2	31080,8	763,9
w tym: of which:					
Antigua i Barbuda	a	392	305	40	21
<i>Antigua and Barbuda</i>	b	598,0	490,6	59,0	25,5
Bahamy	a	2194	71	2080	33
<i>The Bahamas</i>	b	18142,2	207,0	17563,8	361,7
Chiny – Specjalny Region Administracyjny Hongkong	a	30	24	6	–
<i>China – Hong Kong Special Administrative Region</i>	b	207,0	83,9	123,2	–
Cypr	a	1690	195	1468	18
<i>Cyprus</i>	b	10514,9	506,4	9904,9	93,5
Gibraltar	a	92	79	6	1
<i>Gibraltar</i>	b	199,9	179,4	13,2	1,6
Holandia	a	568	474	55	32
<i>Netherlands</i>	b	947,5	786	101,0	51,9
Liberia	a	31	17	14	–
<i>Liberia</i>	b	274,2	131,9	142,2	–
Malta	a	222	153	53	5
<i>Malta</i>	b	671,6	356,8	292,7	8,9
Niemcy	a	1535	133	1017	14
<i>Germany</i>	b	1031,9	181,0	761,8	11,3
Norwegia	a	124	79	18	–
<i>Norway</i>	b	235,9	164,0	43,2	–
Panama	a	72	39	25	3
<i>Panama</i>	b	956,0	340,6	583,3	26,4
Rosja	a	207	81	3	122
<i>Russia</i>	b	295,6	159,3	9,8	125,8
Singapur	a	37	15	21	1
<i>Singapore</i>	b	362,0	132,5	224,3	5,2
Wyspy Marshalla	a	71	48	23	–
<i>Marshall Islands</i>	b	857,0	253,8	603,1	–

Najwięcej statków przyplływających do portów morskich województwa zachodniopomorskiego to statki, których przewoźnik pochodził z Polski (4738 statków o pojemności brutto (GT) 67,4 mln i nośności (DWT) 21,0 mln ton), Niemiec (2340 statków o pojemności brutto (GT) 16,4 mln i nośności (DWT) 6,4 mln ton), Norwegii (640 statków o pojemności brutto (GT) 2,4 mln i nośności (DWT) 3,2 mln ton) oraz Holandii (534 statki o pojemności brutto (GT) 1,8 mln i nośności (DWT) 2,5 mln ton).

Rybołówstwo morskie

Według stanu na koniec 2016 r. w województwie zachodniopomorskim zarejestrowanych było 550 podmiotów, które zajmowały się rybołówstwem w wodach morskich. Liczba pracujących wynosiła 1,3 tys. osób. Większość podmiotów zarejestrowana była w powiecie kołobrzeskim (146 podmiotów, o liczbie pracujących 480), kamieńskim (105 podmioty, 225 osób pracujących) oraz sławieńskim (odpowiednio 104 podmiotów, 243 pracujących).

W 2017 r. flota rybacka w województwie zachodniopomorskim liczyła 336 jednostek (o 0,9% mniej w stosunku do 2016 r.) o pojemności brutto 5,5 tys. (o 2,4% mniejszej w stosunku do poprzedniego roku) i mocy 22,3 tys. kW (o 2,8% mniej w porównaniu z rokiem poprzedzającym).

Najwięcej kutrów zlokalizowanych było w porcie macierzystym w Kołobrzegu (17 kutrów), co stanowiło 54,8% liczebności floty kutrowej.

W 2017 r. flota łodziowa w województwie zachodniopomorskim liczyła 305 jednostek (spadek o 0,7% w stosunku do 2017 r.), o łącznej pojemności brutto (GT) 2,1 tys., która uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2016 o 4,6% oraz o mocy 13,5 tys. kW (spadek o 3,2% w stosunku do 2016 r.). Łodzie rybackie stacjonowały w portach: w Darłowie – 43, Trzebieży – 35, Świnoujściu (łącznie z Karsiborem i Przytorem) – 34, Kołobrzegu – 33, Jarosławcu – 19, Szczecinie (łącznie z Szczecin Dąbiem i Stołczynem) – 17, w Dziwnowie – 15 i Wolinie – 15.

Tablica 34. Flota rybacka województwa zachodniopomorskiego w 2017 r.
Stan w dniu 31 XII

Table 34. *Fishing fleet in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017*
As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	Liczba jednostek Number of units		Pojemność brutto GT Gross tonnage (GT)		Moc kW Power in kW	
		2016=100		2016=100		2016=100
Ogółem Total	305	99,3	2073	95,4	13498	96,8
w tym: of which						
Darłowo	43	102,4	160	92,7	1225	101,9
Jarosławiec	19	100,0	100	102,0	737	102,0
Kołobrzeg	33	91,7	642	87,7	3277	87,9
Szczecin ^a	17	106,3	36	101,1	326	100,0
Świnoujście ^b	34	100,0	253	100,1	1908	98,9
Trzebież	35	100,0	113	100,0	858	100,0

a łącznie ze Szczecin Dąbiem i Stołczynem. b łącznie z Karsiborem i Przytorem.

a Including Szczecin Dąbie and Stołczyn. b Including Kasibór and Przytor.

Źródło: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

Source: Data of the National Marine Fisheries Research Institute in Gdynia.

Połowy ryb i innych organizmów morskich według portu rejestracji statku w województwie zachodniopomorskim w 2017 r. wyniosły 47,3 tys. ton i były o 11,1% mniejsze niż przed rokiem. Tak jak w ubiegłym roku wszystkie połowy pozyskano z łowisk bałtyckich.

W strukturze gatunkowej połowów, podobnie jak przed rokiem, dominowały szproty i śledzie. W 2017 r. szprota złowiono 17,9 tys. ton, co stanowiło 37,9% wielkości połowów ogółem województwa zachodniopomorskiego. Połowy szprota zwiększyły się o 21,4% w porównaniu do roku poprzedniego.

Połowy śledzia wyniosły w 2017 r. 13,7 tys. ton, co oznacza spadek o 9,6% w porównaniu z rokiem 2016.

Tablica 35. Przewozy pasażerów^a statkami pasażerskimi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej w województwie zachodniopomorskim w 2017 r.

Table 35. Coastal passenger^a transport in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

Wyszczególnienie Specification	Liczba przewiezionych pasażerów Number of passengers carried	Praca przewozowa w pasażerokilometrach Transport performance in passenger-kilometres	Średnia odległość przewozu 1 pasażera w kilometrach Average voyage distance per passenger in kilometres
W komunikacji międzynarodowej <i>In international traffic</i>	622,7	142370,6	228,6
Pomiędzy portami polskimi <i>Polish ports transport</i>	3,4	34,3	10,2
W komunikacji wewnętrznej <i>In intra-port communication</i>	258,2	1326,2	5,1

a Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami.

a Excluding truck drivers on board ferries.

Tablica 36. Kontenery w międzynarodowym obrocie morskim w województwie zachodniopomorskim w 2017 r.

Table 36. International maritime traffic of containers in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

PORTY a – szt. a – in units b – TEU b – in TEU		Ogółem Total		Wyladunek (przywóz) Unloading (inwards)		Zaladunek (wywóz) Loading (outwards)	
		z ładunkami laden	puste empty	z ładunkami laden	puste empty	z ładunkami laden	puste empty
		Ogółem Total	a b	35344 63482	16338 29521	17671 28159	8605 18994
Szczecin	a b	32702 58450	14171 25644	16609 26286	7342 16469	16093 32164	6829 9175
Świnoujście	a b	2642 5033	2167 3877	1062 1873	1263 2525	1580 3160	904 1352

Tablica 37. Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w województwie zachodniopomorskim w 2017 r.

Table 37. Transit traffic by type of transit, group of cargo and seaports in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017

Wyszczególnienie Specification	Tranzyt ogółem Total transit			Tranzyt morsko-ładowy i łądowo-morski Sea-land and land-sea transit			Tranzyt morski Sea transit		
	razem total	wyładunek (przywóz) Unloading (inwards)	załadunek (wywóz) Loading (outwards)	razem total	morsko-ładowy przywóz sea-land inwards	łądowo-morski przywóz land-sea outwards	razem total	wyładunek (przywóz) Unloading (inwards)	załadunek (wywóz) Loading (outwards)
	w tysiącach ton in thous. tonnes								
Ogółem Total	2977,7	1876,6	1101,0	2950,7	1852,2	1098,5	27,0	24,4	2,5
Masowe ciekłe <i>Liquid bulk</i>	43,9	27,5	16,4	43,9	27,5	16,4	–	–	–
Masowe suche <i>Dry bulk</i>	916,2	783,0	133,2	910,1	779,5	130,7	6,0	3,4	2,5
w tym: <i>of which:</i>									
rudzy i złom <i>ores and scrap</i>	489,2	489,2	–	489,2	489,2	–	–	–	–
węgiel i koks <i>coal and coke</i>	138,6	118,7	19,9	133,7	116,3	17,4	4,9	2,4	2,4
Ładunki toczne <i>Roll-on roll-off</i>	1049,2	364,9	684,2	1049,2	364,9	684,2	–	–	–

Tablica 37. Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w województwie zachodniopomorskim w 2017 r. (cd.)

Table 37. Transit traffic by type of transit, group of cargo and seaports in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017 (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Tranzyt ogółem <i>Total transit</i>			Tranzyt morsko-ładowy i łądowo-morski <i>Sea-land and land-sea transit</i>			Tranzyt morski <i>Sea transit</i>		
	razem <i>total</i>	wyładunek (przywóz) <i>Unloading (inwards)</i>	załadunek (wywóz) <i>Loading (outwards)</i>	razem <i>total</i>	morsko- ładowy przywóz <i>sea-land inwards</i>	łądowo- morski przywóz <i>land-sea outwards</i>	razem <i>total</i>	wyładunek (przywóz) <i>Unloading (inwards)</i>	załadunek (wywóz) <i>Loading (outwards)</i>
	w tysiącach ton <i>in thous. tonnes</i>								
samobieżne <i>self-propelled</i>	896,2	250,1	646,1	896,2	250,1	646,1	-	-	-
niesamobieżne <i>non self-propelled</i>	153,0	114,8	38,2	153,0	114,8	38,2	-	-	-
Pozostałe ładunki drobnicowe <i>Other general cargo</i>	968,4	701,3	267,2	947,4	680,3	267,2	21,0	21,0	-
w tym: <i>of which:</i>									
wyroby z żelaza i stali <i>iron and steel products</i>	727,1	459,9	267,2	727,1	459,9	267,2	-	-	-
Szczecin	1378,6	966,0	412,7	1351,7	941,6	410,1	27,0	24,4	2,5
Masowe ciekłe <i>Liquid bulk</i>	39,8	27,5	12,3	39,8	27,5	12,3	-	-	-
Masowe suche <i>Dry bulk</i>	451,2	317,9	133,2	445,2	314,5	130,7	6,0	3,4	2,5
w tym: <i>of which:</i>									
rudy i złom <i>ores and scrap</i>	95,3	95,3	-	95,3	95,3	-	-	-	-
węgiel i koks <i>coal and coke</i>	70,0	50,1	19,9	65,1	47,7	17,4	4,9	2,4	2,4
Pozostałe ładunki drobnicowe <i>Other general cargo</i>	887,7	620,6	267,2	866,7	599,6	267,2	21,0	21,0	-
w tym: <i>of which:</i>									
wyroby z żelaza i stali <i>iron and steel products</i>	661,2	394,1	267,2	661,2	394,1	267,2	-	-	-
Świnoujście	1599,0	910,7	688,4	1599,0	910,7	688,4	-	-	-
Masowe ciekłe <i>Liquid bulk</i>	4,2	-	4,2	4,2	-	4,2	-	-	-
Masowe suche <i>Dry bulk</i>	465,0	465,0	-	465,0	465,0	-	-	-	-
w tym: <i>of which:</i>									
rudy i złom <i>ores and scrap</i>	393,9	393,9	-	393,9	393,9	-	-	-	-
węgiel i koks <i>coal and coke</i>	68,6	68,6	-	68,6	68,6	-	-	-	-

Tablica 37. Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w województwie zachodniopomorskim w 2017 r. (dok.)

Table 37. Transit traffic by type of transit, group of cargo and seaports in Zachodniopomorskie Voivodship in 2017 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Tranzyt ogółem Total transit			Tranzyt morsko-ładowy i łądowo-morski Sea-land and land-sea transit			Tranzyt morski Sea transit		
	razem total	wyładunek (przywóz) Unloading (inwards)	załadunek (wywóz) Loading (outwards)	razem total	morsko-ładowy przywóz sea-land inwards	łądowo-morski przywóz land-sea outwards	razem total	wyładunek (przywóz) Unloading (inwards)	załadunek (wywóz) Loading (outwards)
	w tysiącach ton in thous. tonnes								
Ładunki toczne Roll-on roll-off	1049,2	364,9	684,2	1049,2	364,9	684,2	-	-	-
samobieżne self-propelled	896,2	250,1	646,1	896,2	250,1	646,1	-	-	-
niesamobieżne non self-propelled	153,0	114,8	38,2	153,0	114,8	38,2	-	-	-
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	80,7	80,7	-	80,7	80,7	-	-	-	-
w tym: of which:									
wyroby z żelaza i stali iron and steel products	65,9	65,9	-	65,9	65,9	-	-	-	-

Tablica 38. Ruch pasażerów w wybranych portach morskich województwa zachodniopomorskiego według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży w 2017 r.

Table 38. Passenger movements in selected seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by place of departure or destination in 2017

Kraj rozpoczęcia/zakończenia podróży Country of departure/destination	Ogółem Total		Przyjazdy Inwards		Wyjazdy Outwards	
		2016=100		2016=100		2016=100
Ogółem Grand total	1254003	103,0	623156	103,1	630847	102,9
Ruch krajowy National traffic	870	159,6	430	161,0	440	158,3
Ruch międzynarodowy International traffic	1253133	103,0	622726	103,0	630407	102,9
w tym: of which:						
Europa Europe	1253131	103,0	622726	103,0	630405	102,9
kraje Unii Europejskiej European Union countries	1253129	103,0	622725	103,0	630404	102,9
w tym: of which:						
Dania Denmark	31502	97,0	15746	97,1	15756	96,9
Niemcy Germany	139901	95,6	71285	92,8	68616	98,8
Szwecja Sweden	1081696	739,4	535678	697,2	546018	786,1

Tablica 38. Ruch pasażerów w wybranych portach morskich województwa zachodniopomorskiego według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży w 2017 r. (dok.)

Table 38. Passenger movements in selected seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by place of departure or destination in 2017 (cont.)

Kraj rozpoczęcia/zakończenia podróży Country of departure/destination	Ogółem Total		Przyjazdy Inwards		Wyjazdy Outwards	
		2016=100		2016=100		2016=100
w tym: of which:						
Szczecin						
Razem <i>Total</i>	1291	142,0	1218	138,9	73	228,1
Ruch krajowy <i>National traffic</i>	224	1723,1	217	21700,0	7	58,3
Ruch międzynarodowy <i>International traffic</i>	1067	119,1	1001	114,3	66	330,0
w tym: of which:						
Europa <i>Europe</i>	1067	120,7	1001	115,6	66	366,7
kraje Unii Europejskiej <i>European Union countries</i>	1067	121,4	1001	115,9	66	440,0
w tym: of which:						
Niemcy <i>Germany</i>	1034	120,5	981	115,1	53	883,3
Świnoujście						
Razem <i>Total</i>	1160266	103,9	576428	104,2	583838	103,6
Ruch krajowy <i>National traffic</i>	110	41,4	23	32,4	87	44,6
Ruch międzynarodowy <i>International traffic</i>	1160156	103,9	576405	104,2	583751	103,7
w tym: of which:						
Europa <i>Europe</i>	1160154	103,9	576405	104,2	583749	103,7
kraje Unii Europejskiej <i>European Union countries</i>	1160152	103,9	576404	104,2	583748	103,7
w tym: of which:						
Niemcy <i>Germany</i>	76647	98,3	39782	95,2	36865	102,0
Szwecja <i>Sweden</i>	1081693	104,2	535677	104,8	546016	103,6
Kołobrzeg						
Razem <i>Total</i>	29690	91,4	14798	91,2	14892	91,6
Ruch międzynarodowy <i>International traffic</i>	29690	91,4	14798	91,2	14892	91,6
Dania <i>Denmark</i>	29690	91,4	14798	91,2	14892	91,6
Międzyzdroje						
Razem <i>Total</i>	61545	91,9	30607	89,0	30938	94,9
Ruch krajowy <i>National traffic</i>	108	40,6	85	43,6	23	32,4
Ruch międzynarodowy <i>International traffic</i>	61437	92,1	30522	89,2	30915	95,0
Niemcy <i>Germany</i>	61437	92,1	30522	89,2	30915	95,0

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał.
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym kraju. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2017 r.
2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.
W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego w 2017 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano metodą przedsiębiorstw.
5. Dane opracowano zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.
6. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
7. Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
9. W publikacji dane w zakresie:
 - 1) przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 - 2) produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 - 3) wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa

i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów); w związku z tym dane za 2010 r. z zakresu: użytkowania gruntów, jak również powierzchni zasiewów, plonów ziemiopłodów oraz pogłowia zwierząt gospodarskich zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.
12. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:
 - 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;
 - 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.
13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.
15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.
16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.
17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ” Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje PKD	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy PKD	
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa	handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych
handel hurtowy	handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
handel detaliczny	handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
transport lądowy i rurociągowy	transport lądowy oraz transport rurociągowy

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to administrative division of the country in a given period. In description of voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 December 2017.
2. Since 2009 onwards the data have been pre-sented in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the-decree of Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments to replace the formerly applied PKD 2004.
In the publication “Report on the socio-economic situation of Zachodniopomorskie Voivodship in 2017”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.
3. The item “Industry” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.
4. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the enterprise method.
5. Data are compiled according to the respective organizational status of units of the national economy.
6. The term entities of the national economy is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
7. The term economic entities is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own-account in order to earn a profit.
8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.
9. In the publication data in regard to:
 - 1) average paid employment and average monthly gross wages and salaries cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 - 2) sold production of industry and construction concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 - 3) financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.
10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices;

management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities

11. As of 2010 agricultural surveys do not include owners of agricultural land not conducting agricultural activity or owners of agricultural holdings of less than 1 ha conducting small-scale agricultural activity (below specified thresholds); for this reason, data for 2010 on land use, net sown area, crops and livestock have been corrected compared to the previous editions of the Report.
12. Constant prices were adopted as follows:
 - 1) agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;
 - 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.
13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
14. When computing, per capita data (1000 population etc.) as of the end of the year, the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June.
15. Some data are provisional and may be changed in subsequent editions of the publication.
16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.
17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

Abbreviation	Full name
Sections of the NACE	
x	electricity, gas, steam and air conditioning supply
x	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
trade; repair of motor vehicles	wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
accommodation and catering	accommodation and food service activities
x	real estate activities
x	administrative and support service activities
Divisions of the NACE	
manufacture of metal products	manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
x	manufacture of machinery and equipments n.e.c
x	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
x	construction of buildings
x	civil engineering
x	wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles

Abbreviation	Full name
wholesale trade	wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles
retail trade	retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
land and pipeline transport	land transport and transport via pipelines

18. More information and detailed methodological descriptions are published in methodological volumes and branch statistical publications of the Central Statistical Office.

Wybrane dane o województwie zachodniopomorskim

Selected data on Zachodniopomorskie Voivodship

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Ludność ^{ad} w tys.	1723,7	1722,7	1721,4
Na 1000 ludności ^d :			
małżeństwa zawarte	5,52	5,00	4,97
urodzenia żywe	10,06	9,29	9,27
zgony	9,59	9,37	9,58
przyrost naturalny	0,47	-0,09	-0,31
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ^e	-0,54	-0,50	-0,48
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	160,4	164,1	165,8
rok poprzedni = 100	101,0	102,3	101,0
udział sektora prywatnego w %	86,4	87,3	89,1
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	110,0	108,9	112,5
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	17,8	17,6	18,2
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	81,1	81,6	81,6
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	98	130	107
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^{cd} w %	52,3	51,4	52,2
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^{cd} w %	45,8	45,2	46,5
Stopa bezrobocia według BAEL ^{cd} w %	12,4	11,8	11,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^f w zł	3059,96	3164,73	3325,99
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	375,1	367,9	361,3
rok poprzedni = 100	99,6	98,1	98,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1536,89	1615,86	1707,94
rok poprzedni = 100	106,5	105,1	105,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1032,29	1064,30	1136,39
rok poprzedni = 100	104,7	103,1	106,8
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):			
ogółem	102,7	104,3	103,7
żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	104,7	104,2
odzież i obuwie	97,7	99,6	96,2
mieszkanie	103,8	105,8	105,4
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	44,5	35,5	40,2
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt.:			
bydło ^g	11,5 ^h	11,1	11,6
trzoda chlewna ^j	41,8 ^h	43,4	36,3

a Stan w końcu roku. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętna w roku. Dla lat 2010-2016 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych. d Dane za lata 2010-2016 opracowano na podstawie wyników NSP 2011. e W 2015 r. w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. f Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. g Stan w czerwcu. h Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. j Stan w końcu lipca.

2013	2014	2015	2016	2017	Specification
1718,9	1715,4	1710,5	1708,2	1705,6	Population ^{ad} in thous.
					Per 1000 population ^d :
4,50	4,76	4,87	4,83	4,82	marriages contracted
8,97	9,04	8,80	9,18	9,54	live births
9,88	9,48	10,07	9,98	10,42	deaths
-0,91	-0,44	-1,27	-0,80	-0,89	natural increase
-0,60	-1,38	-1,27	-0,59	-0,59	internal and international net migration for permanent residence
166,4	165,7	167,1	171,2	181,2	Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.
100,4	99,6	100,9	102,4	105,8	previous year = 100
88,5	89,0	89,5	89,3	89,6	private sector participation in %
111,1	94,5	79,4	65,8	52,6	Registered unemployed persons ^a in thous.
18,0	15,5	13,1	10,9*	8,7	Registered unemployment rate ^a in %
84,5	85,0	83,9	83,3	83,6	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
66	47	24	18	16	Unemployed persons per job offer ^a
52,6	52,6	51,9	53,2	53,6	Activity rate by LFS ^{cd} in %
47,2	48,3	48,0	49,6	51,0	Employment rate by LFS ^{cd} in %
10,0	8,5	7,5	6,9	4,7	Unemployment rate by LFS ^{cd} in %
3434,20	3570,07	3738,87	3947,04	4174,17	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^f in zl
358,7	355,2	356,1	357,6	359,6	Average monthly number of retirees and pensioners in thous.
99,3	99,0	100,3	100,4	100,6	previous year = 100
1793,88	1856,22	1912,38	1945,96	1995,19	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS in zl
105,0	103,5	103,0	101,8	102,5	previous year = 100
1204,59	1225,84	1258,98	1256,11	1268,87	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zl
106,0	101,8	102,7	99,8	101,0	previous year = 100
					Price index of consumer goods and services (previous year = 100):
100,9	100,3	99,7	99,1	101,4	total
102,1	99,8	99,4	101,3	103,8	food and non-alcoholic beverages
94,2	93,9	95,0	94,7	94,0	clothing and footwear
101,8	101,5	101,0	99,0	100,6	dwelling
45,4	51,4	48,8	43,6*	44,6	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha in dt
					Livestock per 100 ha agricultural land:
11,1	12,4	12,2	12,0	12,4	cattle ^g
33,3	35,5 ^g	35,2 ^g	33,8	35,0	pigs ^j

a As of the end of the year. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Annual average. For 2010-2016 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalizing of the results. d For 2010-2016 data compiled on the basis of the results of Population and Housing Census 2011. e In 2015, in case of the international migration – data relate to 2014. f Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. g As of June. h Data of Agricultural Census as of 30 June. j As of the end of July.

Wybrane dane o województwie zachodniopomorskim (dok.)

Selected data on Zachodniopomorskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):			
ziarna zbóż (bez siewnego)	127,3	142,6	109,5
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	106,2	118,1	114,9
żywca rzeźnego wieprzowego	83,7	114,1	122,4
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowisko- wych:			
1 kg żyta	7,9	6,5	6,7
1 kg jęczmienia	8,2	7,3	7,6
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	108,8	110,0	103,7
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	78,7	81,0	81,2
rok poprzedni = 100	96,5	102,8	100,3
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	94,2	109,7	95,7
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	121,5	100,7	103,3
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	14,8	15,2	15,4
rok poprzedni = 100	109,3	102,4	101,8
Mieszkania oddane do użytkowania	6135	5966	7079
rok poprzedni = 100	79,3	97,2	118,7
na 1000 ludności	3,6	3,5	4,1
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	97,2	96,9	94,0
Sprzedaż detaliczna towarów ^c (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	116,6	103,1	95,1
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^e w %	95,9	96,3	96,2
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinanso- wych ^e w %:			
brutto	4,1	3,7	3,8
netto	3,3	3,3	3,2
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^e w mln zł (ceny bieżące)	1995,8	2146,4	1960,5
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	79,7	107,5	91,3
Obroty ładunkowe w portach morskich ^f w tys. ton	20671,7	21111,0	21066,5
rok poprzedni = 100	138,2	102,1	99,8
Międzynarodowy ruch pasażerów w portach morskich w tys.	948,8	948,6	960,8
rok poprzedni = 100	103,7	100,0	101,3
Podmioty gospodarki narodowej ^d	220404	214584	217045
rok poprzedni = 100	102,5	97,4	101,1
w tym spółki handlowe	13884	14479	15406
rok poprzedni = 100	105,0	104,3	106,4
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4256	4345	4536
rok poprzedni = 100	101,9	102,1	104,4

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. d W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. e Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. f Międzynarodowy obrót morski i kabotaż; bez statków o pojemności (GT) poniżej 100; bez wagi własnej jednostek ładunkowych.

2013	2014	2015	2016	2017	Specification
					<i>Price index of procurement (previous year = 100) of:</i>
82,2	93,9	99,0	96,0	102,6	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
91,0	103,5	97,3	103,0	111,1	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
99,6	92,1	89,4	107,9	106,9	<i>pigs for slaughter</i>
					<i>Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
6,3	6,9	6,2*	7,2	x	<i>per kg of rye</i>
7,0	7,3	6,7	7,7	x	<i>per kg of barley</i>
112,5	102,5	115,8	97,2	107,7	<i>Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant prices)</i>
83,1	83,1	85,7	88,6	93,0	<i>Average paid employment in industry ^b in thous.</i>
102,3	100,1	103,1	103,4	105,0	<i>previous year = 100</i>
86,5	100,6	107,0	80,2	111,0	<i>Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)</i>
77,7	115,0	109,7	64,2	110,1	<i>Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)</i>
13,6	12,6	11,5	11,0	11,4	<i>Average paid employment in construction ^b in thous.</i>
88,2	92,6	91,0	95,7	103,7	<i>previous year = 100</i>
5504	5416	5277	6941	7474	<i>Dwellings completed</i>
77,8	98,4	97,4	131,5	107,7	<i>previous year = 100</i>
3,2	3,2	3,1	4,1	4,4	<i>per 1000 population</i>
103,2	95,8	96,4	86,9	83,5	<i>average usable floor space per dwelling in m²</i>
103,3	109,4	106,7	97,5	104,5	<i>Retail sale of goods ^c (previous year = 100; current prices)</i>
96,1	95,3	95,1	94,5	94,8	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises ^e in %</i>
					<i>Turnover profitability rate in non-financial enterprises ^e in %:</i>
3,9	4,7	4,9	5,5	5,2	<i>gross</i>
3,3	4,2	4,3	4,7	4,5	<i>net</i>
3216,4	2608,1	3044,3	2138,5	2543,2	<i>Investment outlays in enterprises ^c in mln zł (current prices)</i>
164,1	81,1	116,7	70,2	118,9	<i>previous year = 100 (current prices)</i>
21611,4	22655,9	22243,8*	23478,0*	25667,9	<i>Cargo traffic in seaports ^f in thous. tonnes</i>
102,6	104,8	98,2*	105,5	109,3	<i>previous year = 100</i>
955,3	1060,6	1139,1*	1217,2	1253,1	<i>Cargo international passenger traffic in seaports in thous.</i>
99,4	111,0	107,4	106,9	103,0	<i>previous year = 100</i>
219579	219406	220615	221168	223130	<i>Entities of the national economy ^d</i>
101,2	99,9	100,6	100,3	100,9	<i>previous year = 100</i>
16479	17464	18686	19865	21164	<i>of which commercial companies</i>
107,0	106,0	107,0	106,5	106,5	<i>previous year = 100</i>
4715	4832	4874	5038	5182	<i>of which with foreign capital participation</i>
103,9	102,5	100,9	103,4	102,9	<i>previous year = 100</i>

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons *c* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *d* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. *e* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons. *f* International maritime cargo traffic and cabotage; excluding ships of gross tonnage (GT) below 100; excluding tare weight of cargo units.

Wybrane dane o województwie zachodniopomorskim według miesięcy

Selected data on Zachodniopomorskie Voivodship by months

Wyszczególnienie A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V
Ludność ^{ac} w tys.	A
	B
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys. poprzedni miesiąc = 100	A	169,8	170,1	170,5	170,3	170,7
	B	179,0	179,4	179,9	180,3	180,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,5	100,2	100,2	99,9	100,2
	B	103,9	100,2	100,3	100,2	99,9
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	84,8	84,7	80,2	75,0	70,7
	B	70,2	69,1	65,3	61,2	59,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	13,8	13,8	13,1	12,4	11,8
	B	11,4	11,2	10,7	10,0	9,7
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	5031	6445	7472	8108	6768
	B	6855	6462	8674	6682	7142
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	22	22	16	13	12
	B	15	14	11	11	9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł poprzedni miesiąc = 100	A	3751,11	3719,82	3967,94	3929,70	3833,88
	B	3996,55	3924,01	4136,76	4076,65	4075,27
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	92,4	99,2	106,7	99,0	97,6
	B	92,6	98,2	105,4	98,5	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,4	106,0	104,9	106,8	105,3
	B	106,5	105,5	104,3	103,7	106,3
Wskaźnik cen:						
towarów i usług konsumpcyjnych						
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	99,0 ^e	.	.
	B	.	.	101,3 ^e	.	.
skupu ziarna zbóż:						
poprzedni miesiąc = 100	A	101,4	95,8	97,4	98,8	100,1
	B					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	93,3	96,9	90,1	101,5	99,5
	B					
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):						
poprzedni miesiąc = 100	A	101,8	98,1	92,1	103,5	104,4
	B					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	109,1	109,1	94,3	102,9	106,3
	B					
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:						
poprzedni miesiąc = 100	A	104,6	103,6	101,6	97,5	108,0
	B					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,0	94,3	94,6	92,8	103,9
	B					
Relacja ceny skupu ^d 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	5,2	6,1	6,6	6,4	6,5
	B
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe):						

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
c Dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011. d Ceny bieżące bez VAT. e-h Dane dotyczą okresów (miesiące):
e I-III, f IV-VI, g VII-IX, h X-XII.

VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification A – 2016 B – 2017
1708,9	1708,2	Population ^{ac} in thous.
1706,6	1705,5	
170,8	170,8	170,9	171,1	171,1	171,5	172,3	Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.
180,5	180,3	180,3	180,6	181,0	181,7	182,3	
100,1	100,0	100,1	100,1	100,0	100,3	100,4	previous month = 100
100,2	99,8	100,0	100,2	100,2	100,4	100,3	
102,4	102,1	102,2	102,4	102,2	102,6	103,0	corresponding month of previous year = 100
105,7	105,5	105,5	105,6	105,8	105,9	105,8	
66,7	64,5	63,5	63,0	63,0	64,0	65,8	Registered unemployed persons ^a in thous.
56,0	54,5	54,2	53,9	51,6	51,7	52,6	
11,1	10,8	10,7	10,6	10,6	10,7	10,9*	Registered unemployment rate ^a in %
9,3	9,0	9,0	8,9	8,6	8,6	8,7	
8266	7316	6842	6451	5030	5058	4196	Job offers declared during ^a month
8115	5533	7353	6359	7747	6876	4052	
9	10	10	12	15	14	18	Registered unemployed persons per job offer ^a
7	10	9	10	9	9	16	
3933,64	4023,55	3898,34	3947,19	3979,18	3916,02	4318,24	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł
4130,75	4209,88	4167,22	4187,41	4283,94	4206,43	4529,93	previous month = 100
102,6	102,3	96,9	101,3	100,8	98,4	110,3	
101,4	101,9	99,0	100,5	102,3	98,2	107,7	corresponding month of previous year = 100
105,5	105,1	104,8	105,0	105,5	105,3	106,4	
105,0	104,6	106,9	106,1	107,7	107,4	104,9	
							Price index of:
							consumer goods and services
							corresponding period of previous year = 100
98,7 ^f	.	.	98,9 ^g	.	.	99,9 ^h	
101,2 ^f	.	.	101,4 ^g	.	.	101,6 ^h	procurement of cereal grain:
							previous month = 100
101,5	95,0	97,9	102,3	102,0	98,7	105,3	
							corresponding month of previous year = 100
101,5	98,4	96,5	94,5	95,5	91,8	95,8	
							procurement of cattle for slaughter (excluding calves):
96,9	95,5	103,7	101,0	97,7	101,9	109,4	previous month = 100
							corresponding month of previous year = 100
98,0	94,3	99,5	97,4	94,2	98,2	104,8	
							procurement of pigs for slaughter:
107,9	108,3	100,0	101,5	94,5	97,7	102,6	previous month = 100
							corresponding month of previous year = 100
107,4	118,1	119,2	116,1	114,3	122,5	130,2	
							Procurement price ^d per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye
6,8	7,3	8,9	8,1	7,8	9,3	7,8	
.	Sold production of industry ^b (constant prices):

a As of the end of the period. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *c* Data compiled on the basis of the results of Population and Housing Census 2011. *d* Current prices excluding VAT. *e–h* Data concern periods (months): *e* I–III, *f* IV–VI, *g* VII–IX, *h* X–XII.

Wybrane dane o województwie zachodniopomorskim według miesięcy (dok.)

Selected data on Zachodniopomorskie Voivodship by months (cont.)

Wyszczególnienie A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V
poprzedni miesiąc = 100	A	81,9	109,4	107,0	96,9	102,6
	B	95,5	95,7	120,2	84,3	113,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,7	104,4	103,1	109,8	102,7
	B	114,3	99,9	112,2	97,6	107,6
Produkcja budowlano-montażowa ^a (ceny bieżące):						
poprzedni miesiąc = 100	A	22,1	132,3	109,2	117,0	119,1
	B	31,7	101,2	116,2	133,3	90,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	62,0	72,3	46,2	62,8	68,7
	B	147,9	113,2	120,4	137,2	104,6
Mieszkania oddane do użytkowania ^b	A	383	959	1434	1873	2294
	B	616	1085	1402	1988	2728
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	77,1	98,6	96,0	105,2	99,2
	B	160,8	113,1	97,8	106,1	118,9
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):						
poprzedni miesiąc = 100	A	76,6	103,9	114,5	102,7	99,1
	B	78,5	101,8	118,6	97,0	101,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,1	100,1	94,2	98,4	99,0
	B	103,8	101,8	105,5	99,6	102,3
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d :						
brutto w %	A	.	.	4,7	.	.
	B	.	.	5,4	.	.
netto w %	A	.	.	3,9	.	.
	B	.	.	4,6	.	.
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^d w mln zł (ceny bieżące)	A	.	.	407,4	.	.
	B	.	.	445,7	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	90,3	x	x
	B	x	x	109,4	x	x
Obroty ładunkowe w portach morskich ^e w tys. ton	A	1868,2	1977,9	2000,6	1812,4	1920,0
	B	2012,3	2105,1	2371,2	2221,3	1958,1
poprzedni miesiąc = 100	A	103,1*	105,9	101,1	90,6	105,9
	B	100,2	104,6	112,6	93,7	88,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,3*	104,4*	90,6*	90,6*	110,4*
	B	107,7	106,4	118,5	122,6	102,0
Podmioty gospodarki narodowej ^c	A	220738	220828	220833	221031	221689
	B	220959	220737	221003	221421	221972
w tym spółki handlowe	A	18788	18884	18987	19117	19209
	B	19986	20087	20243	20373	20526
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4915	4927	4938	4947	4948
	B	5051	5053	5055	5059	5071

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Od początku roku. c W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. e Międzynarodowy obrót morski i kabotaż; bez statków o pojemności brutto (GT) poniżej 100; bez wagi własnej jednostek ładunkowych (np. kontenerów).

VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification A – 2016 B – 2017
102,2	87,4	111,2	106,2	96,5	102,2	97,8	previous month = 100
97,8	92,7	114,7	98,8	105,3	101,2	90,8	
93,4	95,0	91,9	89,1	84,5	99,9	97,0	corresponding month of previous year = 100
103,0	109,2	112,7	104,9	114,5	113,4	105,3	
							Construction and assembly production ^a (current prices):
94,0	93,8	108,2	139,4	83,8	118,6	175,6	previous month = 100
113,8	88,8	120,9	114,1	103,0	98,5	126,2	
54,5	43,9	57,4	61,4	58,8	88,4	103,3	corresponding month of previous year = 100
126,7	119,9	134,0	109,7	134,8	112,0	80,5	
3298	3899	4528	4987	5956	6314	6941	Dwellings completed ^b
3596	4545	5067	5509	6003	6626	7474	
121,3	127,4	129,3	126,0	136,7	132,6	131,5	corresponding period of previous year = 100
109,0	116,6	111,9	110,5	100,8	104,9	107,7	
							Retail sale of goods ^a (current prices):
102,3	102,0	102,4	99,0	95,6	94,3	114,7	previous month = 100
101,8	101,5	100,4	99,9	103,2	93,4	111,2	
100,0	94,5	97,8	99,6	95,5	98,3	101,4	corresponding month of previous year = 100
101,7	101,2	99,2	100,2	108,2	107,1	103,8	
							Profitability rate of turnover in non-financial enterprises ^d :
5,5	.	.	5,6	.	.	5,5	gross in %
5,0	.	.	5,1	.	.	5,2	
4,8	.	.	4,8	.	.	4,7	net in %
4,3	.	.	4,4	.	.	4,5	
873,8	.	.	1479,2	.	.	2138,5	Investment outlays in enterprises ^d in mln zł (current prices)
970,7	.	.	1599,7	.	.	2543,2	
81,7	x	x	83,8	x	x	70,2	corresponding period of previous year = 100 (current prices)
111,1	x	x	108,1	x	x	118,9	
1976,9	1957,9	1756,2	1988,1	2164,5	2046,8	2008,6	Cargo traffic in seaports ^e in thous. tonnes
1976,6	1998,5	2066,3	2196,1	2048,6	2307,7	2375,0	
103,0	99,0	89,7	113,2	108,9	94,6	98,1	previous month = 100
100,9	101,1	103,4	106,3	93,3	112,6	102,9	
114,6*	112,1*	94,4*	103,1*	124,0*	110,4*	110,8*	corresponding month of previous year = 100
100,0	102,1	117,7	110,5	94,6	112,7	118,2	
220974	221214	221256	221161	221226	221161	221168	Entities of the national economy ^c
222816	223227	223520	223149	223181	223136	223130	
19297	19373	19457	19570	19659	19742	19865	of which commercial companies
20635	20724	20805	20872	20982	21043	21164	
4962	4964	4974	4998	5005	5024	5038	of which with foreign capital participation
5093	5176	5181	5184	5185	5176	5182	

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* Since the beginning of the year. *c* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. *d* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively. *e* International maritime cargo traffic and cabotage; excluding ships of gross tonnage (GT) below 100; excluding tare weight of cargo units (e.g. containers).

